



คู่มือ



การฝึกอบรมบุคลากรทางารลูกเสือ วิธีระเบียบแบบแถวลูกเสือ



สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำคู่มือการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถวลูกเสือเล่มนี้
สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานลูกเสือ
ทั่วประเทศสามารถจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในวิชา
ระเบียบแถวลูกเสือได้อย่างถูกต้อง เป็นมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งเป็นการฟื้นฟูกิจการลูกเสือให้มี
การพัฒนาขึ้น โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณว่าที่ร้อยโท ณัฏฐ์ ยุยยุทธ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลและให้
คำปรึกษาในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณะทำงานที่เสียสละแรงกาย แรงใจ
และเวลาอันมีค่า จัดทำคู่มือเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อประโยชน์ต่อกิจการลูกเสือของชาติ
สืบไป

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ คงจะ
เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานลูกเสือในการจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถว
ลูกเสือ โดยทั่วกัน

(นายโอฬาร เก่งรักษสัตว์)

ผู้อำนวยการสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

คำกล่าวทั่วไป

๑. คู่มือการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถวลูกเสือ เป็นวิชาผู้ชำนาญเฉพาะทาง (specialist course) ตามหลักสูตรลูกเสือโลกกำหนดไว้ สำหรับฝึกเพิ่มเติมทักษะทางลูกเสือแก่บุคลากรทางการลูกเสือที่ได้รับเครื่องหมายวุฒิบดจ ๒ ท่อนแล้ว เช่นเดียวกับคู่มือการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิชาแผนที่ – เข็มทิศ วิชาบุกเบิก วิชาการอยู่ค่ายพักแรม ฯลฯ

๒. คุณสมบัติของผู้อำนวยการฝึกอบรม ควรได้รับเครื่องหมายวุฒิบดจ ๔ ท่อน และผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถวลูกเสือ

๓. หน่วยงานที่มีสิทธิในการขออนุมัติเปิดการฝึกอบรม ได้แก่ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน หน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา สมาคม/สโมสรลูกเสือ

๔. ผู้มีอำนาจอนุมัติให้เปิดการฝึกอบรมส่วนกลาง ได้แก่ เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำหรับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อนุมัติ ส่วนภูมิภาคผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด เป็นผู้อนุมัติ

คำนำ

คำกล่าวทั่วไป

บทที่ ๑ บทนำ

- ความมุ่งหมายของการฝึกกระเปียบแถวลูกเสือ
- การจัดกำลัง
- สัญลักษณ์ต่าง ๆ และ วิเคราะห์ศัพท์
- วิธีสั่งการ
- การใช้ท่าสัญญาณ

๑

๑

๑

๒

๖

๘

บทที่ ๒ ระเบียบการฝึก

- กำหนดการฝึกลูกเสือทั่วไป
- การฝึกผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
- วิธีดำเนินการฝึกกระเปียบแถวลูกเสือ
- การตรวจสอบ

๑๓

๑๓

๑๓

๑๓

๑๔

บทที่ ๓ แบบฝึกบุคคลท่ามือเปล่า

- ท่าตรง
- ท่าพัก
- ท่าหันอยู่กับที่
- ท่าก้าวทางข้าง
- ท่าก้าวถอยหลัง
- ท่าเดิน
- ท่าหยุดจากการเดิน
- ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาเดิน
- ท่าซอยเท้า
- ท่าหันในเวลาเดิน
- ท่าเคารพ
- ท่าวิ่ง
- ท่าหยุดจากการวิ่ง
- ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาวิ่ง

๑๕

๑๕

๑๖

๑๙

๒๒

๒๓

๒๔

๒๘

๒๙

๓๑

๓๕

๓๘

๔๓

๔๔

๔๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- ทำเปลี่ยนจากการวิ่งเป็นการเดิน	๔๗
- ทำเปลี่ยนจากการเดินเป็นการวิ่ง	๔๗
- ทำหันในเวลาวิ่ง	๔๘
- ทำถอดหมวกและสวมหมวก	๕๑
- ทำสวดมนต์และสงบนิ่ง	๕๓
- ทำนั่งถวายราชสดุดี	๕๕
- ทำหมอบและลุก	๕๖
บทที่ ๔ แบบฝึกบุคคลทำอาวุธ	๕๙
- ทำตรง	๕๙
- ทำพัก	๖๐
- ทำหันอยู่กับที่	๖๒
- ทำคอนอาวุธ	๖๔
- ทำเฉียงอาวุธ	๖๕
- ทำแบกอาวุธ	๖๖
- ทำเดิน	๖๘
- ทำเคารพ	๗๐
- ทำรวมอาวุธ	๗๑
- ทำขยายอาวุธ	๗๑
- ทำถอดหมวกและสวมหมวก	๗๒
- ทำสวดมนต์และสงบนิ่ง	๗๒
- ทำหมอบและลุก	๗๒
- การใช้ไม้พลองหรือไม้ง่ามป้องกันตัว	๗๓
บทที่ ๕ สัญญาณมือในการเรียกแถวของลูกเสือสากล	๗๙
- แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว	๗๙
- แถวตอนหมู่	๘๐
- แถวหน้ากระดานเป็นหมู่ปิดระยะ	๘๐
- แถวหน้ากระดานเป็นหมู่เปิดระยะ	๘๑
- แถวรูปครึ่งวงกลม	๘๑
- แถวรูปวงกลม ก. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง	๘๒
- แถวรูปวงกลม ข. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่เส้นรอบวง	๘๓
- แถวรัศมีหรือล้อเกวียน	๘๓
- แถวสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง	๘๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถวพักและตรง	๘๕
บทที่ ๖ การสวนสนาม	๘๖
- การเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์	๘๖
- การจัดแถวสวนสนาม	๘๗
- การปฏิบัติเมื่ออยู่กับที่	๘๘
- การปฏิบัติขณะเคลื่อนที่	๘๗
บทที่ ๗ การเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัด	๑๐๓
บทที่ ๘ ระเบียบว่าด้วยการจัดกองลูกเสือเกียรติยศ	๑๐๗
บรรณานุกรม	๑๐๙
ภาคผนวก	
- ไม้เท้าของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ	๑๑๑
- ธงประจำกองลูกเสือ เนตรนารี	๑๑๑
- อาวุธประจำตัวลูกเสือ เนตรนารี	๑๑๒
- ตารางฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถวลูกเสือ	๑๑๓
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การประดับเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ	๑๑๘
- คำศัพท์การฝึกระเบียบแถวลูกเสือ	๑๑๙

บทที่ ๑

บทนำ

ความมุ่งหมายของการฝึกกระเบียบแถวลูกเสือ

๑. ความมุ่งหมายโดยทั่วไป เพื่อฝึกให้ลูกเสือเป็นผู้มีระเบียบวินัยอันดีงาม รู้จักฟังคำบอกและปฏิบัติตามได้โดยถูกต้อง มุ่งส่งเสริมให้เกิดความมานะอดทน ในอันที่จะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ตามลักษณะของลูกเสือ

๒. ความมุ่งหมายโดยส่วนบุคคล การฝึกกระเบียบแถวลูกเสือให้ผล ๒ ทาง คือ

- ก. ในทางร่างกาย เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง มีทรวดทรงสมส่วน มีท่าทางองอาจผึ่งผาย และเป็นผู้มีประสาทตื่นตัว สามารถเคลื่อนไหวอริยาบถได้คล่องแคล่วว่องไว
- ข. ในทางจิตใจ ฝึกให้เป็นผู้มีอุดมคติในการรักษาเกียรติ วินัย กล้าหาญ อดทน และมีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะปฏิบัติกิจการในหน้าที่

๓. ความมุ่งหมายโดยส่วนรวม การที่ได้ทำการฝึกร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจและความพร้อมเพรียง ย่อมก่อให้เกิดความสามัคคี และสามารถควบคุมได้ด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย สง่าผ่าเผยสมเกียรติของลูกเสือ ทั้งมุ่งฝึกให้สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

หมายเหตุ นอกจากจะทำการฝึกกระเบียบแถวลูกเสือแล้ว ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจักต้องใส่ใจอบรมให้ลูกเสือรู้จักรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักหมู่คณะและเกียรติของตน จนสามารถเสียสละเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของลูกเสือให้สมบูรณ์

การจัดกำลัง

หน่วยลูกเสือ โดยปกติแบ่งออกเป็น

หมู่ลูกเสือ
กองลูกเสือ
กลุ่มลูกเสือ

ก. **หมู่ลูกเสือ** มีนายหมู่ลูกเสือเป็นผู้บังคับบัญชา และรองนายหมู่ลูกเสือเป็นผู้ช่วย กับมีกำลังลูกเสือตามประเภทของลูกเสือ ดังนี้

หมู่ลูกเสือสำรอง จำนวน ๔ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน (รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่)

หมู่ลูกเสือสามัญ จำนวน ๖ คน แต่ไม่เกิน ๘ คน (รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่)

หมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน ๖ คน แต่ไม่เกิน ๘ คน (รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่)

หมู่ลูกเสือวิสามัญ จำนวน ๖ คน แต่ไม่เกิน ๘ คน (รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่)

ข. **กองลูกเสือ** มีผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้บังคับบัญชา และมีรองผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้ช่วย กับมีกำลังหมู่ลูกเสือตามประเภทของลูกเสือ

กองลูกเสือสำรอง ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ ๒ - ๖ หมู่

กองลูกเสือสามัญ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ ๒ - ๖ หมู่

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ ๒ - ๖ หมู่

กองลูกเสือวิสามัญ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ ๒ – ๖ หมู่

ค. กลุ่มลูกเสือ มีผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเป็นผู้บังคับบัญชา และมีรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเป็นผู้ช่วย
กลุ่มลูกเสือประกอบด้วยกองลูกเสือตั้งแต่ ๔ กองขึ้นไป

กลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยกองลูกเสือ ๔ ประเภท ๆ ละ ๑ กอง ได้แก่

กองลูกเสือสำรอง ๑ กอง กองลูกเสือสามัญ ๑ กอง กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ๑ กอง
และกองลูกเสือวิสามัญ ๑ กอง

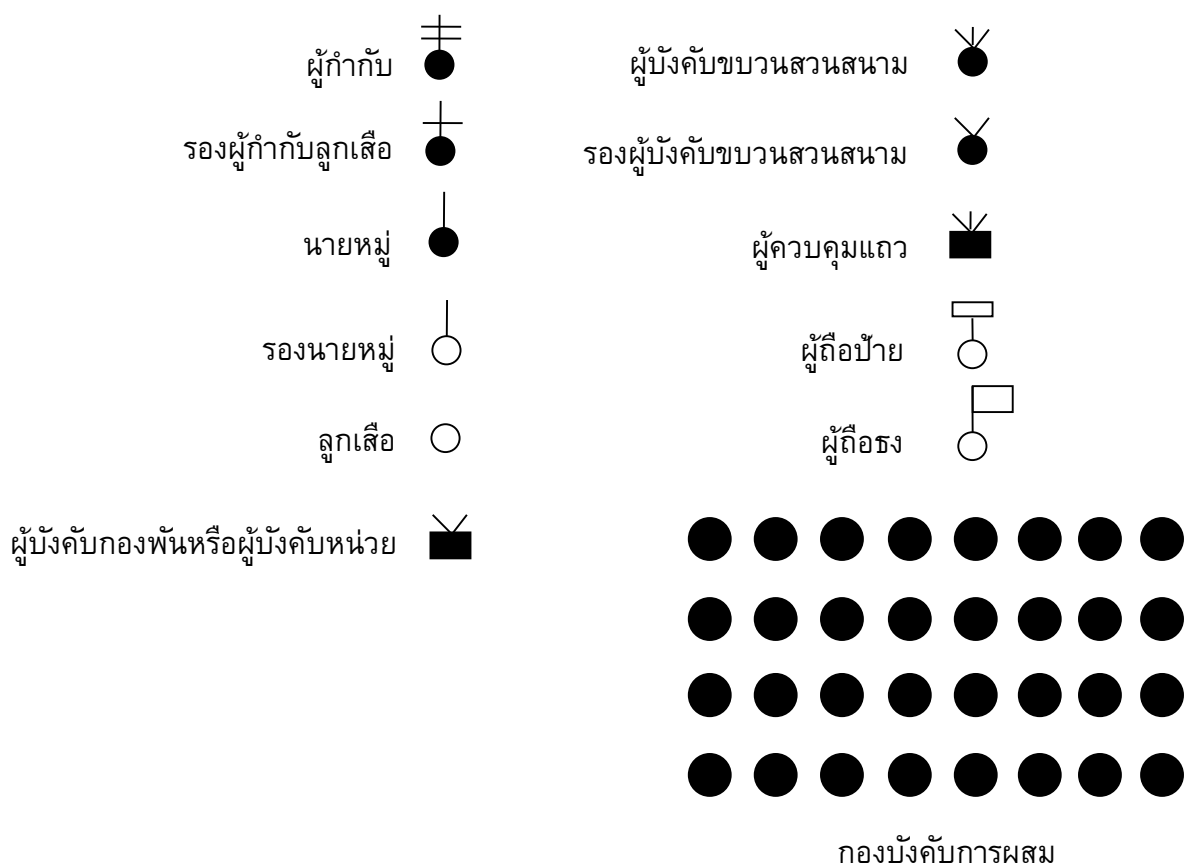
กลุ่มลูกเสือที่ไม่สมบูรณ์ - ประกอบด้วยกองลูกเสือประเภทเดียวกัน ๔ – ๗ กอง
- ประกอบด้วยกองลูกเสือ ๒ – ๓ ประเภท ๆ ละ ๒ กองขึ้นไป

สัญลักษณ์ต่าง ๆ และ วิเคราะห์ศัพท์

ความมุ่งหมายของสัญลักษณ์ เพื่อให้เข้าใจความหมายไปในทางเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ

๑. การจัดรูปแถวของลูกเสือ ปกติจัดเป็นแถวตอนหรือแถวหน้ากระดาน และขบวน

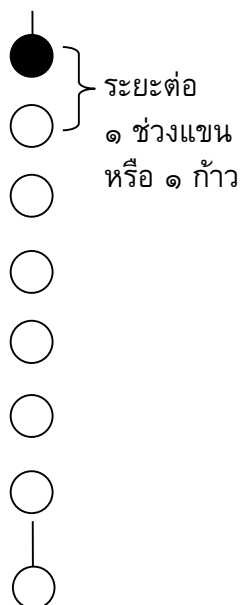
๒. แถวตอน คือแถวลูกเสือซึ่งจัดวางบุคคลซ้อนกันไปในทางลึก ระยะห่าง (หน้า – หลัง) ระหว่างคนหน้ากับคนหลังเรียกว่า ระยะต่อ



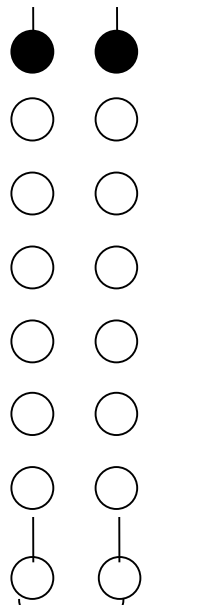
รูปที่ ๑ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกระเบียบแถวลูกเสือ

๑. แถวตอน

แถวตอนเรียงหนึ่ง

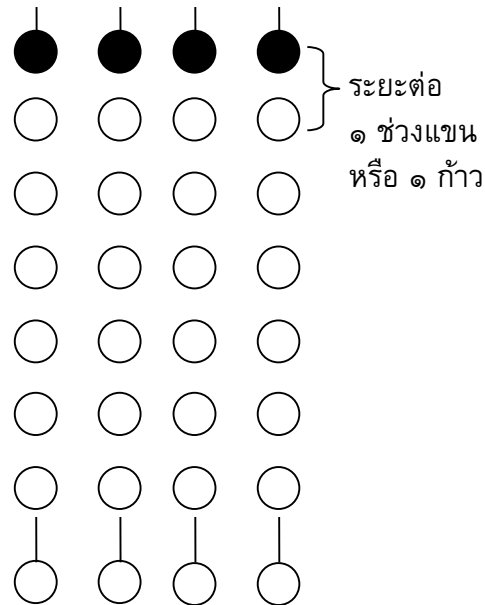


แถวตอนเรียงสอง



ระยะเคียง ๑ ช่วงศอก

แถวตอนเรียงสี่

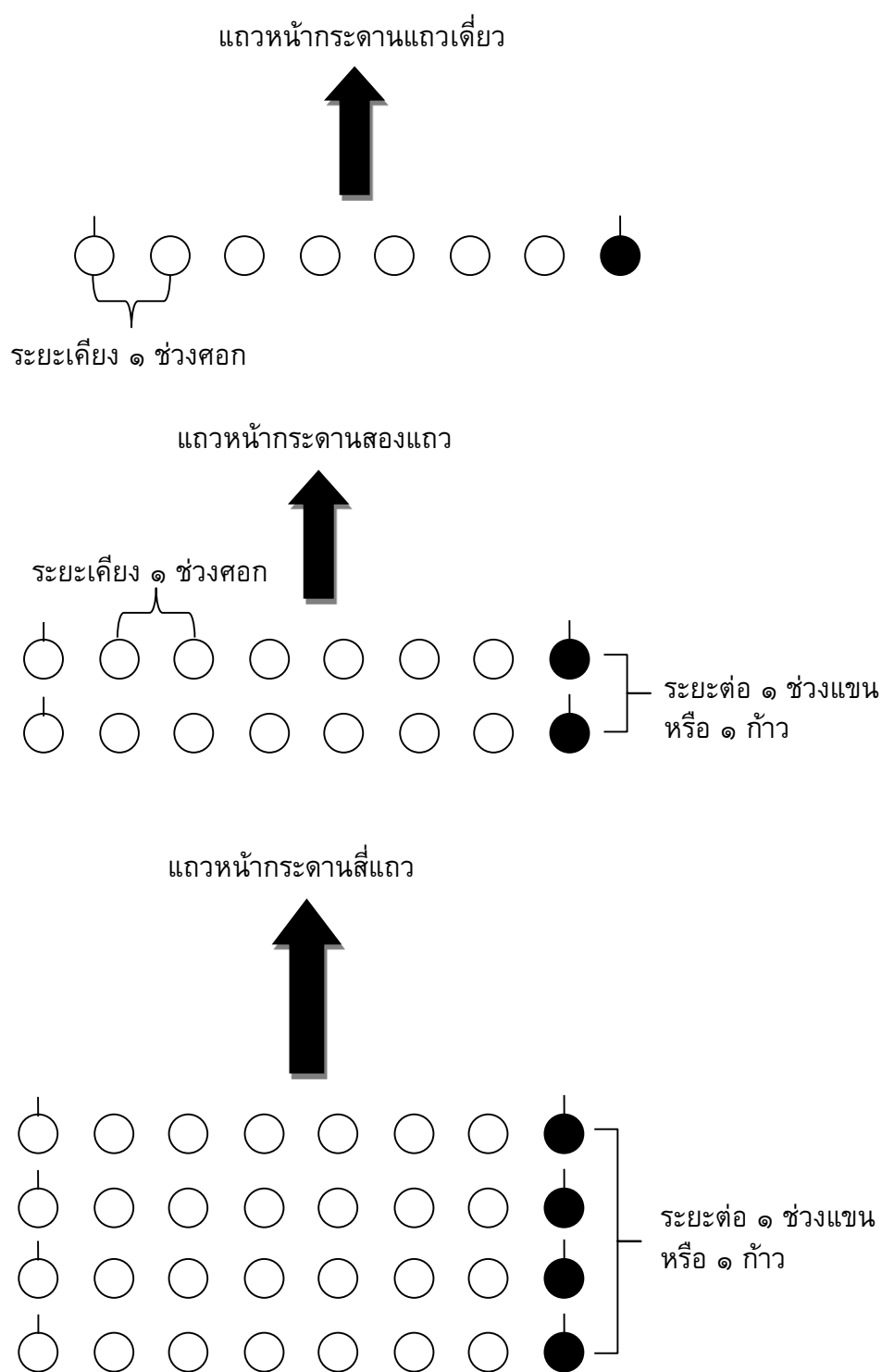


ระยะเคียง ๑ ช่วงศอก

รูปที่ ๒ แถวตอนเรียง ๑ แถวตอนเรียง ๒ แถวตอนเรียง ๔

หมายเหตุ ระยะต่อ ๑ ช่วงแขนหรือ ๑ ก้าว ระยะเคียง (ด้านข้าง) ๑ ช่วงศอก

๒. แฉวหน้ากระดาน คือแฉวลูกเสื่อซึ่งอยู่เรียงเคียงเป็นแนวเดียวกันในทางกว้าง ระยะเคียงระหว่างบุคคล ๑ ช่วงศอก

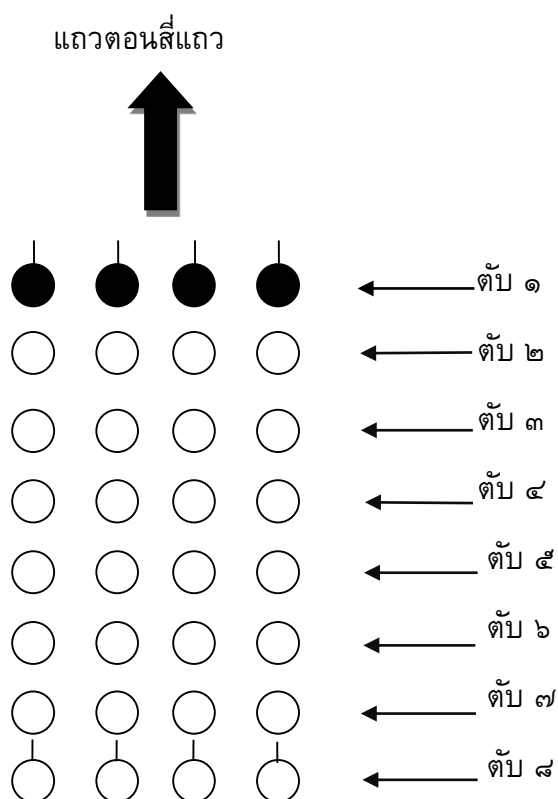


รูปที่ ๓ แฉวหน้ากระดานแฉวเดียว แฉวหน้ากระดาน ๒ แฉว แฉวหน้ากระดาน ๔ แฉว

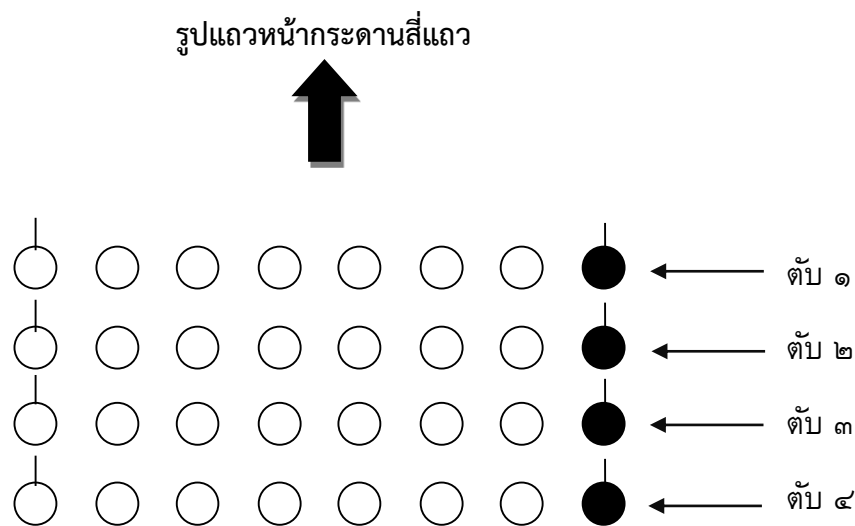
หมายเหตุ ระยะเคียง (ด้านข้าง ๑ ช่วงศอก) ระยะต่อ (หน้า – หลัง) ๑ ก้าว หรือ ๑ ช่วงแขน

๓. ขบวน คือส่วนต่าง ๆ ของหน่วยลูกเสือซึ่งจัดวางเป็นส่วน ๆ ภายในส่วนหนึ่ง ๆ จะจัดเป็นแถวตอนหรือแถวหน้ากระดานก็ได้ ความลึกของขบวน คือระยะในทางลึกนับจากต้นขบวนถึงท้ายขบวน

๔. ตับ คือรูปแถวที่ลูกเสือยืนเคียงข้างกัน (จากรูปในแถวตอนและแถวหน้ากระดาน รูปที่ ๔ และ รูปที่ ๕)



แถวดับ คือรูปแถวที่ลูกเสือยืนเคียงข้างกันจะมีกี่คนก็ตามเราเรียกว่า ดับ (จากรูปในรูปแถวหน้ากระดาน)



๕. **คนหลัก** คือนายหมู่ลูกเสือในแถวตอนที่อยู่ต้นขบวนที่ปักขวา หรืออยู่ที่ปักขวาในแถวหน้ากระดาน

๖. **แนว** คือส่วนรวมของหน่วยลูกเสือ ที่อยู่เรียงในแนวเดียวกัน

๗. **หน่วยหลัก** คือหน่วยแรกที่มีหน่วยอื่นในขบวนเดียวกันเข้าแถวตาม

๘. **หน่วยตามกัน** คือหน่วยที่อยู่ซ้อนกันในทางลึก และมีระยะต่อตามที่กำหนด

๙. **หน่วยเคียงกัน** คือหน่วยที่เรียงกันในทางกว้าง ไม่ว่าจะมียระยะเคียงห่างกันเท่าใด และไม่จำเป็นต้องอยู่เสมอกัน

วิธีสั่งการ

๑. การใช้คำบอก

เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการฝึกได้มีความเข้าใจ และสามารถใช้คำบอกตามที่กำหนดไว้ในคู่มือเล่มนี้ได้อย่างถูกต้อง ไม่สับสน และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้คำบอกดังต่อไปนี้

ประเภทของคำบอก คำบอกที่กำหนดไว้ในคู่มือเล่มนี้ แบ่งลักษณะออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. คำบอกแบ่ง
๒. คำบอกเป็นคำ ๆ
๓. คำบอกรวด
๔. คำบอกผสม

การใช้คำบอก ลักษณะที่ต่างกันของคำบอกประเภทต่าง ๆ จะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงลักษณะการปฏิบัติของทำนั้น ๆ แนวทางในการใช้น้ำเสียงเพื่อสั่ง และเขียนไว้ให้เห็นความแตกต่างกันอย่างเด่นชัดโดยการแสดงเครื่องหมายไว้

๑. คำบอกแบ่ง (รูปที่ ๖) เป็นคำบอกที่ใช้เพื่อออกคำสั่งสำหรับทำฝึกที่ส่วนใหญ่แล้วมักจะกำหนดไว้ให้ปฏิบัติได้เป็นจังหวะเดียวหรือแบ่งเป็นจังหวะ ๆ ได้ คำบอกแบ่งนี้ผู้ให้คำบอกจะต้องเปล่งเสียงบอกในคำแรกด้วยการลากเสียงค่อนข้างยาว แล้วเว้นจังหวะไว้เล็กน้อยก่อนที่จะเปล่งเสียงบอกในคำหลัง ด้วยการเน้นเสียงให้หนักและสั้น การเขียนคำบอกชนิดนี้จะแสดงให้เห็นด้วยการใช้เครื่องหมาย – (ยัติภังค์) กั้นกลางไว้ระหว่างคำบอกคำหน้าและคำหลัง ตัวอย่างเช่น “ขวา – หัน” เป็นต้น



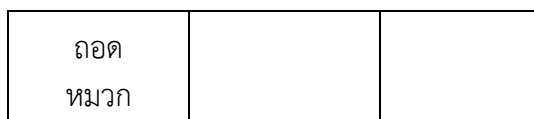
รูปที่ ๖ แสดงการบอก คำบอกแบ่ง

๒. คำบอกเป็นคำ ๆ (รูปที่ ๗) เป็นคำบอกที่ใช้เพื่อออกคำสั่งสำหรับทำฝึกที่ส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่ได้กำหนดให้ปฏิบัติแบ่งเป็นจังหวะ ๆ ไว้ (แต่สามารถแบ่งการฝึกออกเป็นตอน ๆ ได้) และจำเป็นต้องใช้คำบอกยืดยาวซึ่งอาจจะมีหลายพยางค์ก็ได้ จึงจำเป็นต้องเว้นจังหวะการบอกไว้เป็นตอน ๆ หรือคำ ๆ คำบอกเป็นคำ ๆ นี้ผู้ให้คำบอกจะต้องเปล่งเสียงบอกทั้งในคำแรกและคำหลังด้วยการวางน้ำหนักเสียงไว้เท่า ๆ กัน โดยเว้นจังหวะระหว่างคำไว้เล็กน้อย ไม่ต้องลากเสียงยาวในคำแรกและเน้นหนักในคำหลังเหมือนคำบอกแบ่ง การเขียนคำบอกชนิดนี้จะแสดงให้เห็นโดยการใช้เครื่องหมาย , (จุลภาค) กั้นกลางไว้ระหว่างคำบอกคำหน้าและคำหลัง ตัวอย่างเช่น “ตามระเบียบ, พัก” เป็นต้น



รูปที่ ๗ แสดงการบอก คำบอกเป็นคำ ๆ

๓. คำบอกรวด (รูปที่ ๘) เป็นคำบอกที่ใช้เพื่อออกคำสั่งสำหรับทำฝึกที่ส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่ได้กำหนดให้ปฏิบัติแบ่งเป็นจังหวะ ๆ ไว้ (แต่สามารถแบ่งการฝึกออกเป็นตอน ๆ ได้) และเป็นคำสั่งที่ไม่ยืดยาวหรือมีหลายพยางค์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องแบ่งจังหวะการสั่งไว้เป็นตอน ๆ หรือคำ ๆ คำบอกรวดนี้ไม่ว่าจะมีกี่พยางค์ก็ตาม ผู้ให้คำบอกจะต้องบอกรวดเดียวจบโดยวางน้ำหนักเสียงเป็นระดับเดียว การเขียนคำบอกชนิดนี้จะแสดงให้เห็นโดยเขียนเป็นคำติดต่อกันทั้งหมด ใช้เครื่องหมาย “ ” (อัญประกาศ) ตัวอย่างเช่น “ถอดหมวก” เป็นต้น



รูปที่ ๘ แสดงการบอก คำบอกรวด

๔. คำบอกผสม (รูปที่ ๙) เป็นคำบอกที่มีลักษณะคล้ายคำบอกเป็นคำ ๆ จะติดกับคำบอกเป็นคำ ๆ ตรงที่ คำบอกในคำหลังจะเป็นคำบอกแบ่ง เพราะฉะนั้นคำบอกประเภทนี้จึงเป็นคำบอกที่ใช้เพื่อออกคำสั่งสำหรับทำฝึก ที่ส่วนใหญ่มักจะกำหนดให้ปฏิบัติแบ่งเป็นจังหวะ ๆ ได้ตามลักษณะของคำบอกแบ่งที่ผสมอยู่ในคำหลังของคำบอกผสมนี้เป็นหลัก คำบอกผสมนี้ผู้ให้คำบอกจะต้องเปล่งเสียงบอกในคำหัวแรก เช่นเดียวกับคำบอกเป็นคำ ๆ คือวางน้ำหนักเสียงไว้เท่า ๆ กัน ส่วนการเปล่งเสียงในคำบอกหัวหลังก็คงเปล่งเสียงในลักษณะเดียวกันกับคำบอกแบ่ง คือ เปล่งเสียงบอกในคำแรกด้วยการลากเสียงค่อนข้างยาว แล้วเว้นจังหวะไว้เล็กน้อยก่อนที่จะเปล่งเสียงบอกในคำหลังด้วยการเน้นเสียงให้หนักและสั้น การเขียนคำบอกชนิดนี้จะแสดงไว้ให้เห็นโดยใช้เครื่องหมาย , (จุลภาค) คั่นกลางไว้ระหว่างคำบอกหัวแรกและหัวหลัง ส่วนคำบอกในหัวหลังคงใช้เครื่องหมาย - (ยัติภังค์) คั่นกลางไว้ระหว่างคำบอกคำหน้าและคำหลัง ตัวอย่างเช่น “ทางขวา, แลขวา - ทำ” เป็นต้น

		→	ทำ
ทางขวา	แลขวา	→	

รูปที่ ๙ แสดงการบอก คำบอกผสม

๒. การใช้ท่าสัญญาณ

ท่าสัญญาณ ความมุ่งหมาย

- ใช้แทนคำบอกเมื่ออยู่ห่างไกลจากลูกเสือ
- เมื่อไม่สามารถจะใช้คำบอกให้ได้ยินทั่วถึง
- ใช้ในกรณีที่ต้องการความสงบเงียบ

วิธีสั่งการด้วยท่าสัญญาณ ให้ใช้ท่าสัญญาณแขนและมือ ดังต่อไปนี้

๑. เตรียม คอยฟังคำสั่ง หรือหยุด

ท่าสัญญาณ เหยียดแขนขวาขึ้นตรงเหนือศีรษะ มือแบ นิ้วทั้งห้าชิดกัน หันฝ่ามือไปข้างหน้า (ลูกเสือหยุดการเคลื่อนไหวหรือกระทำการใด ๆ ทั้งสิ้น นิ่งคอยฟังคำสั่งโดยหันหน้าไปยังผู้บังคับบัญชาถ้าอยู่ในแถวยืนอยู่ในท่าตรง)



รูปที่ ๑๐ ท่าสัญญาณเตรียม คอยฟังคำสั่ง หรือหยุด

๒. รวม หรือกลับมา

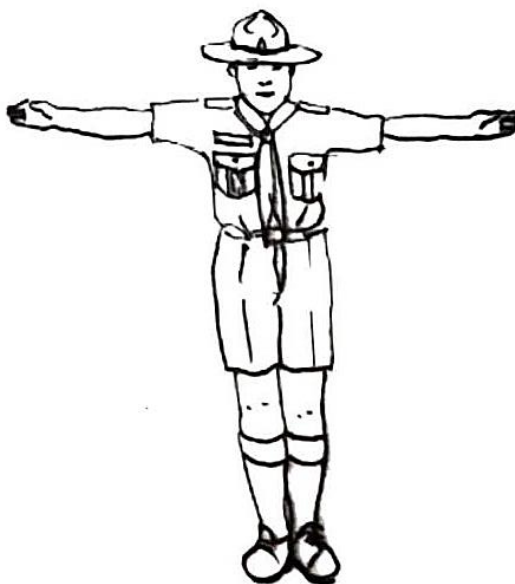
ท่าสัญญาณ เหยียดแขนขวา มือแบหมุนเป็นวงกลมเหนือศีรษะจากซ้ายไปขวา



รูปที่ ๑๑ รวมหรือกลับมา

๓. จัดแถวหน้ากระดาน

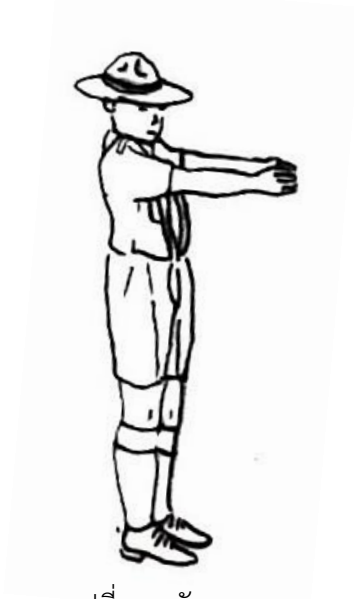
ท่าสัญญาณ เหยียดแขนทั้งสองไปข้างเสมอแนวไหล่ ฝ่ามือแบไปข้างหน้า จัดแถวหน้ากระดาน ให้ทิศหน้าแถวหันตรงหน้าผู้ให้สัญญาณ



รูปที่ ๑๒ จัดแถวหน้ากระดาน

๔. จัดแถวตอน

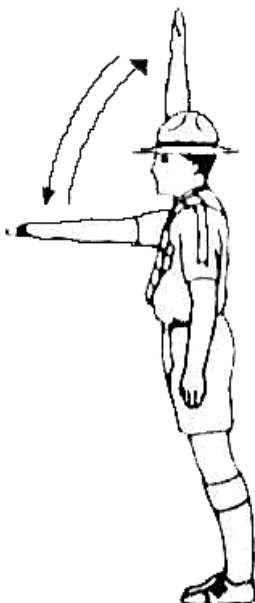
ทำสัญญาณ เหยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ แขนขนานกันฝ่ามือแบเข้าหากัน



รูปที่ ๑๓ จัดแถวตอน

๕. เคลื่อนที่ไปข้างหน้า, ทางขวา (ซ้าย), กิ่งขวา (ซ้าย)

ทำสัญญาณ ผู้ให้สัญญาณหันหน้าไปยังทิศทางการ ชูแขนขวาขึ้นเหนือศีรษะ ฝ่ามือแบไปข้างหน้าแล้วลดแขนลงข้างหน้าเสมอแนวบ่า



รูปที่ ๑๔ เคลื่อนที่ไปข้างหน้า, ทางขวา (ซ้าย), กิ่งขวา (ซ้าย)

๖. ท่าหมอบ

หน้าขา
ท่าสัญญาณ ผู้ให้สัญญาณชูแขนขวาไปข้างหน้าระดับไหล่ ฝ่ามือแบคว่ำ แล้วลดแขนลงมาที่



รูปที่ ๑๕ ท่าหมอบ

๓. วิธีสั่งการด้วยสัญญาณแตรเดี่ยว และนกหวีด

โอกาสในการใช้

- ก. เมื่อลูกเสืออยู่รวมกันหลายกอง
- ข. เมื่อลูกเสืออยู่ปะปนกับประชาชน
- ค. เมื่อเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมตามลำพัง
- ง. เมื่อผู้บังคับบัญชาลูกเสืออยู่ห่างไกลจากลูกเสือ

สัญญาณแตรเดี่ยวต่าง ๆ

- ๑. สัญญาณแตรเดี่ยว ปลุก
- ๒. สัญญาณแตรเดี่ยว รับประทานอาหาร
- ๓. สัญญาณแตรเดี่ยว เคารพธงชาติ ชงคณะลูกเสือแห่งชาติ ชงลูกเสือประจำจังหวัด
- ๔. สัญญาณแตรเดี่ยว ประชุม
- ๕. สัญญาณแตรเดี่ยว เลิกประชุม
- ๖. สัญญาณแตรเดี่ยว เหตุสำคัญ
- ๗. สัญญาณแตรเดี่ยว ระวัง (เตรียมตัวสวนสนาม)
- ๘. สัญญาณแตรเดี่ยว หน้าเดิน (เริ่มเดินสวนสนาม)
- ๙. สัญญาณแตรเดี่ยว เลิกสวนสนาม
- ๑๐. สัญญาณแตรเดี่ยว ตรวจ สวดมนต์
- ๑๑. สัญญาณแตรเดี่ยว นอน

สัญญาณนกหวีด

๑. หวีดยาว ๑ ครั้ง (____) ถ้าเคลื่อนที่ให้หยุด ถ้าหยุดอยู่ให้เตรียมตัว หรือคอยฟังคำสั่ง
๒. หวีดยาว ๒ ครั้ง (____) เดินต่อไป เคลื่อนที่ต่อไป ทำงานต่อไป
๓. หวีดสั้น ๑ ครั้ง, หวีดยาว ๑ ครั้ง สลับกับ (____) เกิดเหตุ
๔. หวีดสั้น ๓ ครั้ง หวีดยาว ๑ ครั้ง ติดต่อกันไป (____, _____) เรียกนายหมู่มารับคำสั่ง
๕. หวีดสั้นติดต่อกันหลายๆ ครั้ง (____) ประชุม , รวม

หมายเหตุ เมื่อใช้สัญญาณ (๒) (๓) (๔) (๕) ให้ใช้สัญญาณ (๑) ก่อนทุกครั้ง

๔. วิธีสั่งการด้วยปากหรือเขียน

สั่งการด้วยปาก เป็นถ้อยคำที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะพึงสั่งให้ลูกเสือปฏิบัติตามความต้องการเป็นส่วนรวม เช่น “ให้ทุกหมู่แยกทำการฝึกกระเบียบแถวภายในเวลา ๓๐ นาที แล้วพักได้” และเช่นเดียวกันผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาจจะสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรให้ปฏิบัติตามความต้องการ โดยเขียนข้อความลงบนกระดาษและนำไปให้แต่ละหมู่ได้ทราบ

คำแนะนำในการฝึก

๑. ลำดับขั้นตอนในการฝึก สมควรฝึกแบบปิดขั้นตอนจนลูกเสือปฏิบัติได้คล่องแคล่วพอสมควรแล้วจึงค่อยฝึกแบบเปิดขั้นตอน

๒. คำบอกปิดขั้นตอน

ก. “จังหวะ” ใช้กับคำบอกแบ่งและคำบอกผสม

ข. “ตอน” ใช้กับคำบอกเป็นคำ ๆ และคำบอกรวด

ค. ใช้คำบอกเช่นเดียวกับการฝึกแบบปิดจังหวะหรือเปิดตอน โดยแจ้งเตือนให้ลูกเสือทราบล่วงหน้าว่าจะฝึกปิดจังหวะหรือเปิดจังหวะ ในการปฏิบัติของลูกเสือเมื่อสิ้นคำบอกให้ปฏิบัติเฉพาะ “จังหวะที่ ๑” หรือ “ตอนที่ ๑” สำหรับจังหวะหรือตอนที่เหลือให้ใช้คำบอก “ต่อไป” จนกว่าจะปฏิบัติจบ เท่านั้น เช่น ทำขวาทัน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ จังหวะ

คำบอกเริ่มแรก “ขวาทัน” ปฏิบัติจังหวะที่ ๑

คำบอก “ต่อไป” ปฏิบัติจังหวะที่ ๒

บทที่ ๒ ระเบียบการฝึก

กำหนดการฝึกลูกเสือทั่วไป

ในปีหนึ่ง ๆ ให้ทำการฝึกตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

- ลูกเสือใหม่ (เตรียมลูกเสือสำรอง) ให้ทำการฝึกระเบียบแถวเบื้องต้น การทำความเคารพเป็นรายบุคคล การทำความเคารพเป็นหมู่
- ลูกเสือสำรอง ดาวดวงที่ ๑, ๒, ๓ ทบทวนการฝึกระเบียบแถวเบื้องต้น การทำความเคารพเป็นรายบุคคล การทำความเคารพเป็นหมู่ ซ้ายหัน ขวาทัน กลับหลังหัน ท่าเดิน ท่าหยุด
- ลูกเสือสามัญ (ลูกเสือตรี) ฝึกบุคคลท่ามือเปล่า ฝึกบุคคลท่าอาวุธ การใช้สัญญาณแขนและมือ การใช้สัญญาณนกหวีด
- ลูกเสือสามัญ (ลูกเสือโท) ทบทวนท่าฝึกต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาลูกเสือตรี
- ลูกเสือสามัญ (ลูกเสือเอก) ทบทวนท่าฝึกต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร วิชาลูกเสือตรี โท และ การเดินสวนสนาม
- ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (หลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก) เข้าใจและปฏิบัติตามคู่มือการฝึก ระเบียบแถวลูกเสือได้
- ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (หลักสูตรลูกเสือขั้นพิเศษ) ทบทวนตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก
- ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (หลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือหลวง) การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า การฝึกบุคคลท่าอาวุธ การเดินสวนสนาม และการใช้อาวุธป้องกันตัว

การฝึกผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือ ย่อมมีหน้าที่ฝึกลูกเสือภายในกองของตนให้เป็นผู้มีสมรรถภาพตามความมุ่งหมายของแบบการฝึกระเบียบแถวลูกเสือนี้ ฉะนั้นตนเองจะต้องหมั่นศึกษาทบทวนความรู้ในการฝึกระเบียบแถวให้มีความเข้าใจในคำบอก การทำท่าทางต่างๆ ตลอดจนวิธีดำเนินการฝึกให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังจะต้องหาทริคในการปลุกใจลูกเสือให้กระตือรือร้น และเอาใจใส่ต่อการฝึก และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อยู่เสมอ

นอกจากนี้ยังถือว่านายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยเช่นกัน การฝึกนายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือเป็นหน้าที่ของผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือ ซึ่งต้องเอาใจอย่างขะมักเขม้น แนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ จนนายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือมีสมรรถภาพ ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เป็นอย่างดี เช่น การฝึกลูกเสือภายในหมู่ของตนเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่

วิธีดำเนินการฝึกระเบียบแถวลูกเสือ

ก่อนที่จะดำเนินการฝึกระเบียบแถวลูกเสือจำเป็นต้องมีการเตรียมการในสิ่งต่อไปนี้

๑. ผู้ฝึก โดยปรกติคัดเลือกจากนายหมู่ลูกเสือหรือรองนายหมู่ลูกเสือผู้ซึ่งได้ผ่านความรู้ในการฝึก ระเบียบแถวลูกเสือมาแล้วเป็นอย่างดี
๒. เครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึก เช่น ไม้พลอง ไม้ง่าม นกหวีด ฯลฯ

๓. สถานที่ที่ใช้ในการฝึก ควรเป็นสถานที่ที่ไม่รกรุงรัง มีบริเวณกว้างขวางอย่างพอเพียง ราบเรียบ ไม่ชื้นแฉะ ปราศจากวัสดุที่เป็นอันตราย (ถ้าเป็นสถานที่กลางแจ้งควรมีร่มเงา)

๔. กำหนดการฝึกและตารางการฝึก ให้เตรียมการล่วงหน้า และตรวจทานดูให้เรียบร้อย หากมีอุปสรรคเกิดขึ้นจะได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ทันท่วงที

๕. วิธีการฝึก

ก. การฝึกเบื้องต้น เป็นการฝึกในท่าซึ่งลูกเสือยังไม่เคยฝึกมาเลย

ข. การฝึกทบทวน ลูกเสือเคยได้ทำการฝึกมาแล้ว แต่ยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งจะต้องแก้ไขอีก เพื่อให้ท่าเหล่านั้นได้ถูกต้องต่อไป

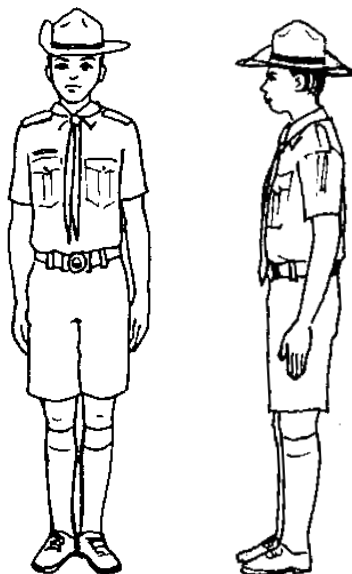
การตรวจสอบ

เมื่อลูกเสือในภาคเรียนที่ ๑ ได้ทำการฝึกกระเบียบแถวเบื้องต้นแล้ว ให้ผู้กำกับกองลูกเสือทำการตรวจสอบเพื่อทราบผลการฝึก และในภาคเรียนที่ ๒ เมื่อได้ทำการฝึกกระเบียบแถวทบทวนแล้ว ให้ผู้กำกับกองลูกเสือทำการตรวจสอบเพื่อทราบผลการฝึก ต่อจากนั้นให้ทำการตรวจสอบใหญ่ประจำปีเพื่อสรุปผลการฝึก พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่จะแก้ไขในโอกาสต่อไป

บทที่ ๓ แบบฝึกบุคคลท่ามือเปล่า

เป็นการฝึกที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติท่าต่าง ๆ โดยไม่มีอาวุธด้วยความกระฉับกระเฉงว่องไว ทั้งนี้รวมทั้งเวลาอยู่กับที่และเคลื่อนที่

ท่าตรง



รูปที่ ๑๖ ท่าตรง

คำบอก “แถว – ตรง” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติท่านี้มีจังหวะเดียว

ลักษณะของท่าตรงมีดังนี้คือ จะต้องยืนให้ส้นเท้าทั้งสองชิดและอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าทั้งสองแบะออกไปทางข้าง ข้างละเท่า ๆ กัน จนปลายเท้าห่างกันประมาณ ๑ ศีบ หรือให้ความยาวของเท้าเฉียงเป็นมุมประมาณ ๔๕ องศา เข่าเหยียดตรงและบีบเข้าหากันแขนทั้งสองอยู่ข้างลำตัวในลักษณะงอข้อศอกไว้ จนเกิดช่องว่างห่างจากลำตัวประมาณหนึ่งฝ่ามือและพลิกข้อศอกไปทางข้างหน้าเล็กน้อยจนไหล่ทั้งสองข้างตั้งและเสมอกัน นิ้วมือทั้งห้าเหยียดตรงเรียงชิดติดกัน และให้นิ้วกลางแตะไว้ที่ตรงกึ่งกลางขาท่อนบนประมาณแนวตะเข็บกางเกงเปิดฝ่ามือออกไปทางด้านนิ้วก้อยเล็กน้อย ลำคอตั้งตรงไม่ยื่นคาง สายตามองตรงไปทางข้างหน้าในแนวระดับ วางน้ำหนักตัวให้อยู่บนเท้าทั้งสองข้างเท่า ๆ กันและนิ่ง

เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ลูกเสือต้องจัดส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ยืนอยู่ในลักษณะของท่าตรงตามที่ได้อธิบายแล้ว ยกเว้นเข่าขาเหยียดเล็กน้อย พร้อมกับสูดลมหายใจเข้าปอดให้เต็มที่ และยกอกให้ผึ่งผาย

เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้ลูกเสือกระตุกเข่าขาเข้ามาอย่างรวดเร็วและแข็งแรงจนถึงในลักษณะที่ให้บีบเข่าทั้งสองเข้าหากันแล้วนิ่ง

ท่าตรง ถือเป็นท่าพื้นฐานของทุกท่าก่อนจะปฏิบัติท่าใดก็ตาม จะต้องเริ่มต้นจากท่าตรงเสมอ

ท่าพัก

ท่าพักแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

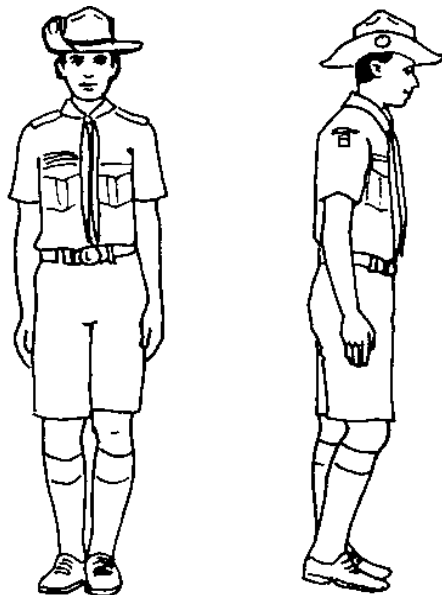
๑. ท่าพักในแถว ประกอบด้วย ท่าพักตามปกติ ท่าพักตามระเบียบ และท่าพักตามสบาย
๒. ท่าพักนอกแถว ประกอบด้วย ท่าพักแถวและท่าเล็กแถว

ท่าพักตามปกติ

คำบอก “พัก” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ ท่านี้มีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ในขั้นแรกเมื่อได้ยินคำบอก “พัก” ให้ลูกเสือหย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย โดยพยายามไม่ให้ส่วนอื่น ๆ ของร่างกายมีการไหวติง
๒. สำหรับในขั้นต่อไปนั้น ท่านี้อนุญาตให้ลูกเสือเปลี่ยนเข้าพักได้เท่าที่จำเป็น
๓. ท่านี้ห้ามลูกเสือขยับเขยื้อนหรือเปลี่ยนที่ยืนของเท้าทั้งสองข้างและห้ามพูดคุยกันโดยเด็ดขาด
๔. เมื่อได้ยินคำบอก “แถว ” ให้ลูกเสือยืดตัวขึ้นพร้อมกับสุดลมหายใจเข้าปอดจนเต็มที และจัดทุกส่วนของร่างกายให้อยู่ในลักษณะของท่าตรง เว้นเข่าขวายังหย่อนอยู่ ถ้าได้ยินคำบอกขณะที่หย่อนเข่าซ้ายก็ให้เปลี่ยนมาหย่อนเข่าขวา
๕. เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้กระตุกเข่าขวากลับไปอยู่ในลักษณะของท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง



รูปที่ ๑๗ ท่าพักตามปกติ

ท่าพักตามระเบียบ

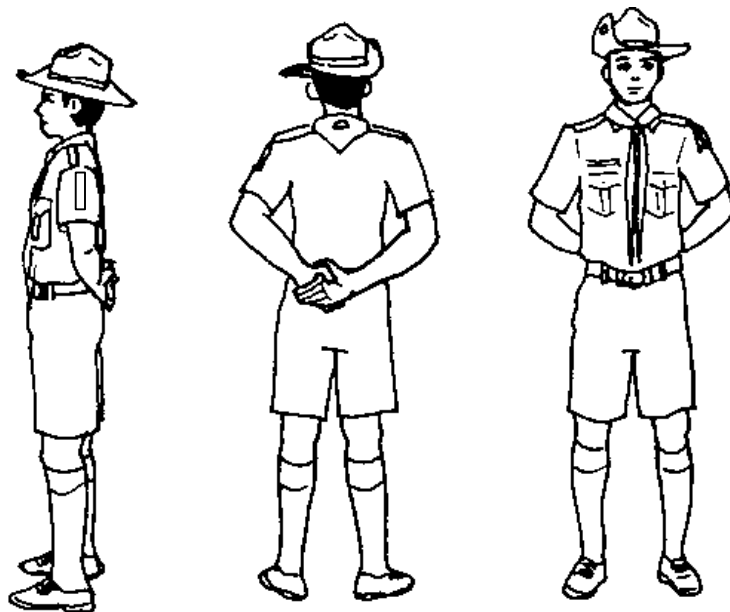
คำบอก “ตามระเบียบ, พัก” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ ทำนี้มีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. เมื่อได้ยินคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้ลูกเสือแยกเท้าซ้ายออกทางด้านซ้ายประมาณ ๓๐ ซม. อย่างแข็งแรงและผึ่งผายโดยให้เท้าทั้งสองข้างอยู่ระดับหัวไหล่ ในขณะเดียวกันให้นิ้วมือทั้งสองข้างไปจับกันไว้ทางด้านหลังในลักษณะหันหลังมือทั้งสองข้างเข้าหาลำตัว ใช้มือซ้ายจับมือขวาโดยให้มือขวาอยู่ทางด้านนอก วางนิ้วหัวแม่มือขวาให้ทับและจับนิ้วหัวแม่มือซ้ายไว้ นิ้วมือทั้งสี่ (เว้นนิ้วหัวแม่มือ) ของมือขวาเหยียดตึงเรียงชิดติดกัน โดยให้เฉียงลงไปทางเบื้องล่างทางซ้าย วางหลังมือซ้ายตะแคงไว้ แนวกึ่งกลางด้านหลังลำตัวประมาณได้แนวเข็มขัด และแบะข้อศอกทั้งสองข้างไปข้างหน้าเล็กน้อย แต่พอสบาย ลักษณะของการยืนจะต้องให้ขาทั้งสองตึงน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้างเท่า ๆ กัน ยกอกให้สง่าผ่าเผย จัดไหล่ทั้งสองข้างให้เสมอกัน ลำคอตั้งตรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับและนิ่ง

๒. เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้สุดลมหายใจเข้าปอดจนเต็มที

๓. เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายกลับมาชิดกับเท้าขวา ในลักษณะที่ให้ส้นเท้าทั้งสองชิด และอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าทั้งสองแบะออกไปทางข้างข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ ๑ คืบ พร้อมกันนั้นให้ลดมือทั้งสองข้างลงมาอยู่ในลักษณะของท่าตรงอย่างแข็งแรงแล้วนิ่ง



รูปที่ ๑๘ ท่าพักตามระเบียบ

ท่าพักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย, พัก” (คำบอกเป็นคำๆ)

การปฏิบัติ ท่านมีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อได้ยินคำบอก “ตามสบาย, พัก” ให้ลูกเสือหย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย โดยพยายามไม่ให้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมีการไหวติงไปด้วยอย่างกะทันหัน เช่นเดียวกับการท่าพักตามปกติในขั้นแรก

๒. สำหรับในขั้นต่อไปนั้น ท่านอนุญาตให้ลูกเสือเคลื่อนไหวอิริยาบถได้ตามสบาย ห้ามพูดคุยกัน เว้นแต่ได้รับอนุญาต และเท้าข้างใดข้างหนึ่งจะต้องอยู่กับที่

๓. ท่านห้ามลูกเสือออกนอกแถว ถ้าไม่อนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้ ถ้าได้รับอนุญาตให้นั่งจะต้องนั่งในลักษณะที่ให้ปีกเท้าข้างใดข้างหนึ่งเป็นหลักอยู่กับที่

๔. เมื่อได้ยินคำบอก “แถว ” ไม่ว่าลูกเสือจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตามให้ลูกเสือรีบกลับมาอยู่ในท่าพักตามปกติพร้อมกับสุดลมหายใจเข้าปอดให้เต็มที่ และยกอกให้ผึ่งผาย

๕. เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้ลูกเสือกระตักเข่าขวาเข้ามาอย่างรวดเร็วและแข็งแรงจนเข่าตั้งในลักษณะที่ให้บิบเข่าทั้งสองข้างเข้าหากันอยู่ในท่าตรงแล้วนั่ง

ท่าพักแถว

คำบอก “พักแถว” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ

๑. เมื่อได้ยินคำบอก “พักแถว” ให้ลูกเสือทุกคนที่อยู่ในแถวต่างคนต่างแยกออกไปจากแถวในทันทีและอย่างฉับไว ท่าพักแถวนี้ลูกเสือแต่ละคนสามารถจะหาที่นั่งพักได้ตามสะดวก แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงและไม่ทำเสียงอีกที

๒. เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ทุกคนรีบกลับมาเข้าแถวที่เดิมโดยเร็วในรูปแถวเดิม และเมื่อจัดแถวเป็นรูปแถวเรียบร้อยแล้ว ให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะได้รับคำสั่งปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

๓. โอกาสในการใช้ สำหรับพักนอกแถวในระยะเวลาสั้น เพื่อรอการฝึกหรือปฏิบัติงานต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก เมื่อผู้ฝึกเรียกแถวใหม่ด้วยการใช้คำบอก “แถว” แล้ว ผู้ฝึกจะใช้คำบอก “ตรง” อีกไม่ได้ ถ้าเห็นว่าลูกเสือที่กลับมาเข้าแถวใหม่ยังจัดแถวไม่เรียบร้อยผู้ฝึกจะต้องใช้คำบอก “จัดแถว” และ “นั่ง” ตามลำดับ

ท่าเลิกแถว

คำบอก “เลิกแถว” (คำบอกรวด)

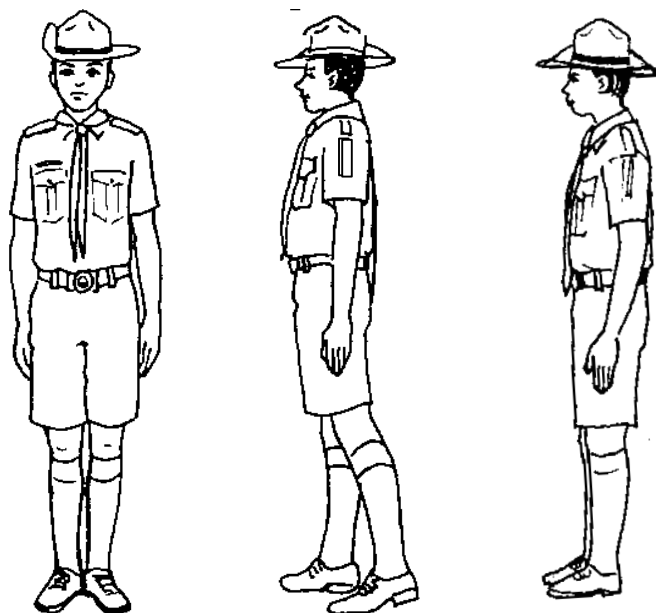
การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “เลิกแถว” ให้ลูกเสือทุกคนที่อยู่ในแถวแยกกระจายกันออกไปจากแถวโดยเร็ว

โอกาสในการใช้ สำหรับเลิกการฝึกหรือเลิกปฏิบัติงานในครั้งนั้น ๆ

ท่าหันอยู่กับที่

ท่าหันอยู่กับที่แบ่งออกเป็น ๕ ท่า คือ ท่าขวาหัน ท่าซ้ายหัน ท่ากลับหลังหัน ท่ากึ่งขวาหัน และ ท่ากึ่งซ้ายหัน

ท่าขวาหัน



รูปที่ ๑๙ ท่าขวาหัน

คำบอก “ขวา – หัน” (คำบอกแบ่ง)

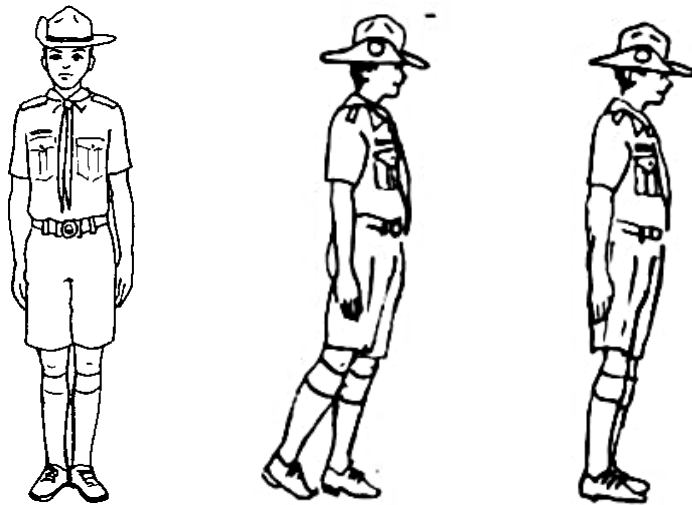
การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “ขวา – หัน” ให้ลูกเสือเปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อย โดยพยายามกดส้นเท้าให้ตึงอยู่กับที่ แล้วหมุนตัวไปทางขวาจนได้ ๙๐ องศา ด้วยการใช้ส้นเท้าขวาเป็นจุดหมุน ในขณะเดียวกันนั้นให้ใช้ปลายเท้าซ้ายกดแน่นไว้กับพื้นเพื่อช่วยให้มีการทรงตัวดีในระหว่างหมุนตัว แล้วเปิดส้นเท้าหมุนตามไปด้วยโดยพยายามกดปลายเท้าไว้ ณ ที่เดิมในลักษณะให้ขาเหยียดตึง ในขณะที่หมุนตัวไปนั้นจะต้องพยายามรักษาทรงตัวของลำตัว และการวางมือทั้งสองให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลาด้วย เมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้ว ลูกเสือจะต้องอยู่ในท่ายืนที่วางน้ำหนักตัวทั้งหมดไว้บนเท้าขวาขาซ้ายเหยียดตึงไปทางด้านหลังทางซ้าย ส้นเท้าเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัว (ขณะหมุนตัวแขนทั้งสองข้างให้แนบลำตัว)

จังหวะสอง ชักเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวา เพื่อยืนในลักษณะของท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะเพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติจังหวะหนึ่งโดยใช้คำบอก “ขวา – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติต่อไปในจังหวะสอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

ท่าซ้ายหัน



รูปที่ ๒๐ ท่าซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย – หัน” (คำบอกแบ่ง)

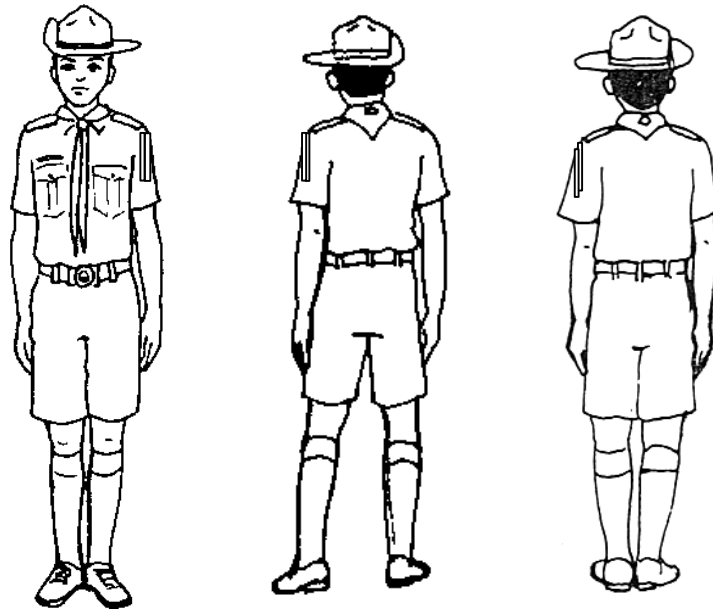
การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “ซ้าย – หัน” ให้ลูกเสือเปิดปลายเท้าซ้ายให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อย โดยพยายามกดส้นเท้าให้ตึงอยู่กับที่แล้วหมุนตัวไปทางซ้ายจนได้ ๙๐ องศา ด้วยการใช้นิ้วเท้าซ้ายเป็นจุดหมุน ในขณะเดียวกันนั้นให้ปลายเท้าขวาแน่นไว้กับพื้นเพื่อให้เกิดการทรงตัวดีในระหว่างหมุนตัว แล้วเปิดส้นเท้าหมุนตามไปด้วย โดยพยายามกดปลายเท้าขวาไว้ ณ ที่เดิมในลักษณะให้ขาเหยียดตึง ในขณะที่หมุนตัวไปนั้น จะต้องพยายามรักษาทรงตัวของลำตัว และวางมือทั้งสองให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลาด้วย เมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้ว ลูกเสือจะอยู่ในท่ายืนที่วางน้ำหนักตัวทั้งหมดไว้บนเท้าซ้าย ขาขวาเหยียดตึงไปทางด้านหลังทางขวา ส้นเท้าเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัว (ขณะหมุนตัวแขนทั้งสองข้างให้แนบลำตัว)

จังหวะสอง ชักเท้าขวามาชิดกับเท้าซ้าย เพื่อยืนในลักษณะของท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะเพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติจังหวะหนึ่ง โดยใช้คำบอก “ซ้าย – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติต่อไปในจังหวะสอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

ท่ากลับหลังหัน



รูปที่ ๒๑ ท่ากลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “กลับหลัง – หัน” ให้ลูกเสือเปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อยและพยายามกดส้นเท้าให้ตึงอยู่กับที่ แล้วหมุนตัวไปทางขวาจนได้ ๑๘๐ องศา (กลับหน้าเป็นหลัง) ด้วยการใช้ส้นเท้าขวาเป็นจุดหมุน ในขณะเดียวกันนั้นให้ใช้ปลายเท้าซ้ายกดแน่นไว้กับพื้นเพื่อให้มีการทรงตัวดีในระหว่างหมุนตัว แล้วเปิดส้นเท้าพร้อมกับเหวี่ยงเท้าซ้ายไปทางซ้าย และนำปลายเท้าซ้ายไปแตะพื้นไว้ทางด้านหลังในทิศทางเฉียงไปทางหลังทางซ้ายของลำตัว ส้นเท้าเปิด เข่าเหยียดตึง ในขณะที่หมุนตัวไปนั้นจะต้องพยายามรักษาทรวงทรองของลำตัว และวางมือทั้งสองให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลาด้วย เมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้วลูกเสือจะอยู่ในท่ายืนที่วางน้ำหนักตัวทั้งหมดไว้บนเท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึงไปทางด้านหลังทางซ้าย ส้นเท้าเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัว (ขณะหมุนตัวแขนทั้งสองข้างให้แนบลำตัว)

จังหวะสอง ชักเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวา เพื่อยืนในลักษณะของท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะเพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติจังหวะหนึ่ง โดยใช้คำบอก “กลับหลัง – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติต่อไปในจังหวะสอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

ท่ากึ่งขวาหัน

คำบอก “กึ่งขวา – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะ ในการปฏิบัติมีขั้นตอนเหมือนกับการทำท่าขวาหัน จะแตกต่างกันเฉพาะให้หันไปเพียง ๔๕ องศา เท่านั้น

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะ เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติจังหวะหนึ่ง โดยใช้คำบอก “กึ่งขวา – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติต่อไปในจังหวะสอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

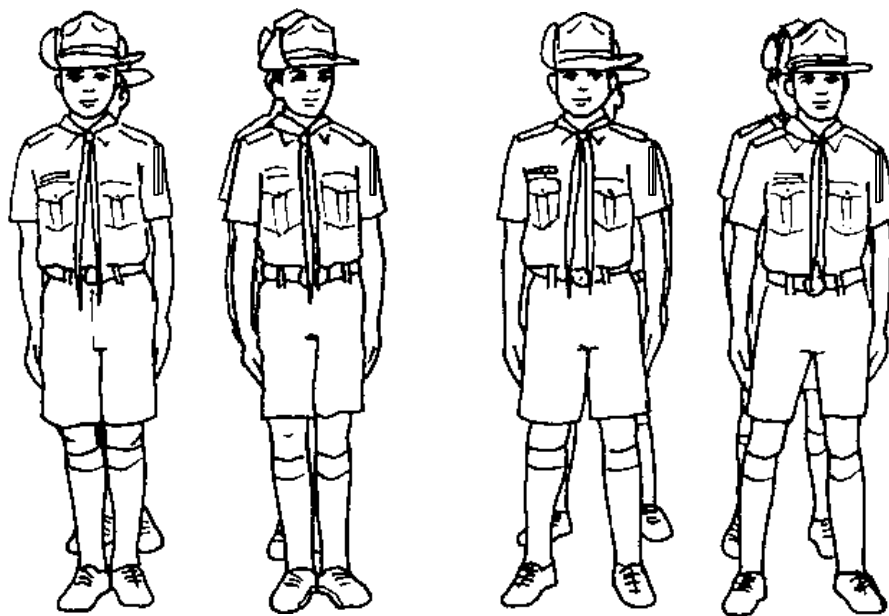
ท่ากึ่งซ้ายหัน

คำบอก “กึ่งซ้าย – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะ ในการปฏิบัติมีขั้นตอนเหมือนกับการท่าซ้ายหัน จะแตกต่างกันเฉพาะให้หันไปเพียง ๔๕ องศา เท่านั้น

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะ เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติจังหวะหนึ่ง โดยใช้คำบอก “กึ่งซ้าย – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติต่อไปในจังหวะสอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

ท่าก้าวทางข้าง



รูปที่ ๒๒ ท่าก้าวทางข้าง

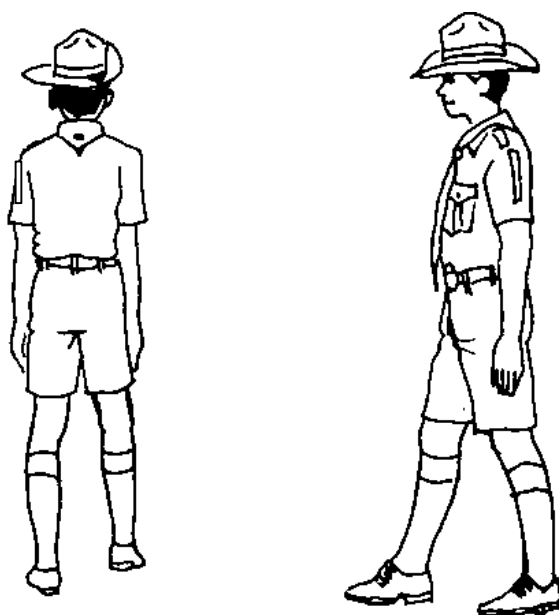
คำบอก “ก้าวทางขวา ก้าว, ทำ” “ก้าวทางซ้าย.....ก้าว, ทำ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “ก้าวทางขวา ก้าว, ทำ” หรือ “ก้าวทางซ้าย ก้าว, ทำ” ให้ลูกเสือก้าวเท้าขวา (ซ้าย) ไปทางข้างในลักษณะเข้าทั้งสองข้างตึง วางปลายเท้าขวา (ซ้าย) จรดพื้น แล้วลดส้นเท้าสัมผัสพื้นเต็มฝ่าเท้า หลังจากนั้นเปลี่ยนน้ำหนักตัวไปอยู่บนเท้าที่ก้าวออกไป แล้วนำเท้าซ้าย (ขวา) ไปชิดเท้าที่ก้าวออกไปอยู่ในท่าตรง สำหรับก้าวต่อไปคงปฏิบัติเหมือนเดิมทุกประการครบจำนวนก้าว ทั้งนี้จะต้องรักษาการทรงตัว และร่างกายส่วนอื่นให้อยู่ในท่าตรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ทำก้าวทางข้างนี้ มักจะนำไปใช้ในโอกาสที่ต้องการให้ลูกเสือเปลี่ยนที่ตั้งแถวไปทางข้างในระยะใกล้ไม่เกิน ๑๐ ก้าว
- ถ้าหากประสงค์จะให้แถวลูกเสือเปลี่ยนที่ตั้งแถวไปทางขวา (ซ้าย) ในระยะมากกว่า ๑๐ ก้าว ให้ใช้วิธีบอกให้ลูกเสือทำท่าขวา (ซ้าย) หัน เสียก่อน แล้วบอก ” หน้า – เดิน ” , “แถว – หยุด” , “ขวา (ซ้าย) – หัน” กลับสู่ทิศทางเดิม และจัดแถวใหม่
- คำบอกที่เขียนไว้ว่า “ก้าวทางขวา (ซ้าย)..... ก้าว , ทำ” ตรงเครื่องหมาย..... ก้าวที่เว้นไว้นั้น ผู้ฝึกจะต้องกำหนดจำนวนก้าวให้ชัดเจนด้วย เช่น “ก้าวทางขวา ๕ ก้าว, ทำ” เป็นต้น

ท่าก้าวถอยหลัง



รูปที่ ๒๓ ท่าก้าวถอยหลัง

คำบอก “ก้าวถอยหลัง ก้าว , ทำ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “ก้าวถอยหลัง ก้าว , ทำ” ให้ลูกเสือก้าวเท้าซ้ายออกไปทางด้านหลังก่อนให้ได้ความยาวของก้าวประมาณ ๓๐ ซม. ในลักษณะที่เข้าทั้งสองเหยียดตึง และรักษาทรุดทรงของร่างกายให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลา แล้ววางปลายเท้าที่ก้าวออกไปก่อนนั้นจรดกับพื้น ต่อจากนั้นให้ลดส้นเท้าลงไปยืนกับพื้นพร้อมกับเปลี่ยนน้ำหนักตัวไปวางอยู่บนเท้าซ้ายและยกส้นเท้าขวาสูงขึ้นเล็กน้อย แล้วยกเท้าขวาก้าวออกไปทางข้างหลังในลักษณะที่ให้ผ่านเท้าซ้าย ออกไปทางด้านหลังของเท้าซ้ายอีกประมาณ ๓๐ ซม. และนำปลายเท้าขวาไปจรดกับพื้นไว้ในลักษณะเดียวกันกับการก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหลังในครั้งแรก ในลำดับต่อไปให้เปลี่ยนเท้าก้าวไปข้างหลังสลับกันไปเช่นนั้นเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบจำนวนก้าวตามที่ได้รับคำสั่งให้หยุดเท้าข้างที่ก้าวไปครบจำนวนนั้นไว้กับที่ในลักษณะวางน้ำหนักตัวยืนอยู่บนเท้าข้างนั้น แล้วจึงนำเท้าหน้าซึ่งเปิดส้นเท้าเล็กน้อยเข้ามาชิดกับเท้าข้างที่หยุดในลักษณะท่าตรง

ในกรณีที่รับคำสั่งให้ก้าวไปข้างหลังเพียงหนึ่งก้าว ก็ให้ปฏิบัติโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปก่อนในลักษณะตามที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้วดึงเท้าขวาเข้ามาชิดกับเท้าซ้ายโดยไม่ต้องก้าวต่อไป

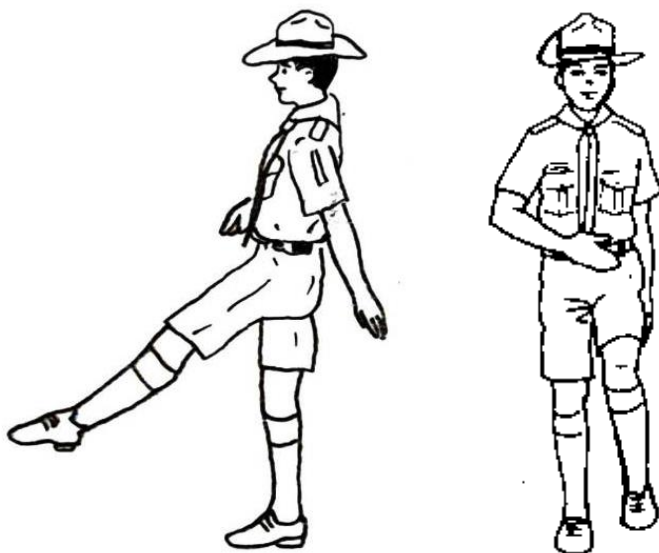
คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ทำก้าวถอยหลังนี้ มักจะนำไปใช้ในโอกาสที่ต้องการให้ลูกเสือเปลี่ยนที่ตั้งแถวไปทางข้างหลังในระยะใกล้ ไม่เกิน ๑๐ ก้าว
- ถ้าหากประสงค์จะให้แถวลูกเสือเปลี่ยนที่ตั้งแถวไปทางข้างหลังในระยะมากกว่า ๑๐ ก้าว ให้ใช้วิธีบอกให้ลูกเสือทำท่ากลับหลังหันเสียก่อน แล้วบอก “หน้า – เดิน” “แถว – หยุด” , “กลับหลัง – หัน” กลับสู่ทิศทางเดิม และจัดแถวใหม่
- คำบอกที่เขียนไว้ว่า “ก้าวถอยหลัง ก้าว , ทำ” ตรงเครื่องหมาย ก้าวที่เว้นไว้นั้นผู้ฝึกจะต้องกำหนดจำนวนก้าวให้ชัดเจนด้วย เช่น “ก้าวถอยหลัง ๕ ก้าว , ทำ” เป็นต้น

ท่าเดิน

ท่าเดินแบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าเดินสวนสนาม, ท่าเดินตามปกติ, และท่าเดินตามสบาย

ท่าเดินสวนสนาม



รูปที่ ๒๔ ท่าเดินสวนสนาม

คำบอก “สวนสนาม, หน้า – เดิน” (คำบอกผสม)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “สวนสนาม, หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือเริ่มออกเดินโดย เท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่มลงจนรู้สึกวาลหลังเท้าตึงฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ พร้อมกับยกมือขวาซึ่งนิ้วทั้งห้าเรียงชิดกันและเหยียดตึงผ่านขึ้นมาทางด้านหน้า แล้วไปหยุดลงตรงประมาณแนวหัวเข็มขัด และให้ห่างจากหัวเข็มขัดประมาณหนึ่งฝ่ามือในลักษณะที่บิดฝ่ามือเฉียงลงไปทางข้างหน้า และยกศอกสูงขึ้นเล็กน้อยแต่ไม่ให้ศอกกางในขณะเดียวกันนั้นก็ให้สลัดแขนและมือซ้ายซึ่งนิ้วทั้งห้าเรียงชิดกันและเหยียดตึงเฉียงลงไปทางด้านหลังทางซ้ายจนรู้สึกวาลแขนเหยียดตึง หันหลังมือออกทางด้านนอกลำตัวโดยไม่ให้ฝ่ามือลักษณะตามธรรมชาติ น้ำหนักตัวทั้งหมดอยู่บนเท้าขวา ลำตัวยืดตรง ยกหน้าอก สายตามองไปยังข้างหน้าในแนวระดับ เมื่อจะสับเท้าก้าวไปข้างหน้า ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า แล้วดับฝ่าเท้าลงไปกับพื้นให้เต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงโดยไม่ให้เข่างอ ในลำดับต่อไปให้เปลี่ยนน้ำหนักตัวทั้งหมดไป

วางอยู่บนเท้าซ้ายแล้วเตะเท้าขวาออกไปข้างหน้าในลักษณะเดียวกันกับการเตะเท้าซ้ายออกไปในครั้งแรก และในขณะเดียวกันนั้นก็ให้สะบัดแขนและมือขวาเฉียงลงไปทางด้านหลังทางขวาจนรู้สึกว่แขนเหยียดถึง Һันหลังมือออกทางด้านนอกลำตัวโดยไม่ให้ฝ่ามือลักษณะตามธรรมชาติ พร้อมกับยกมือซ้ายผ่านขึ้นมามาทาง ด้านหน้าแล้วไปหยุดลงตรงประมาณแนวหัวเข่าชิด และให้ห่างจากหัวเข่าชิดประมาณหนึ่งฝ่ามือในลักษณะ ที่ปิดฝ่ามือเฉียงลงไปทางข้างหน้าและยกศอกสูงขึ้นเล็กน้อยแต่ไม่ให้ศอกกาง ลำตัวยืดตรง ยกหน้าอก สายตามองตรงไปยังข้างหน้าในแนวระดับ ลำดับต่อไปให้ก้าวสลับเท้ากันเดินต่อไปเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป โดยพยายามรักษาจังหวะความเร็วในการเดินให้คงที่ไว้

เมื่อเดินเป็นแถวการก้าวและตบเท้าแต่ละก้าว ตลอดจนการแกว่งแขนจะต้องกระทำให้พร้อม กันทั้งแถว และรักษาลักษณะท่าทางในทุกอิริยาบถของการเดินให้องอาจ ผึ่งผาย และแข็งแรงอยู่เสมอด้วยการตบเท้าหนักตลอดเวลา

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกลูกเสือ ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติทีละขั้นตอน เพื่อผลในการตรวจการปฏิบัติของลูกเสือตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยถูกต้องแล้วผู้ฝึกสามารถจะกระทำได้ โดยให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะ กล่าวคือ เมื่อจะเริ่มต้นทำการฝึกทำเดินสวนสนามให้ใช้คำบอก “ต่อไปจะฝึกเดินสวนสนามแบบปิดจังหวะ” “สวนสนาม, หน้า – เดิน” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอกดังกล่าว ให้ทำท่าเตะเท้าซ้ายไปข้างหน้าก่อนแล้วค้างไว้และรอนจนกว่าจะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติต่อไป เมื่อผู้ฝึกจะให้ ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อไป ก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” จึงทำท่าเตะเท้าขวา ออกไปข้างหน้าแล้วแกว่งแขนค้างไว้กระทำสลับกันไปเช่นนี้เรื่อย ๆ

ท่าเดินตามปกติ



รูปที่ ๒๕ ท่าเดินตามปกติ

คำบอก “หน้า – เดิน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือเริ่มออกเดิน โดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึง ฝ่าเท้าขนานกับพื้นและสูงจากพื้นประมาณ ๑ ฝ่ามือ ปลายเท้าชี้ไปในทิศทางตรงหน้า ในขณะเดียวกันมือทั้งสองข้างกำแบบหลวมๆ โดยนิ้วหัวแม่มือจรดกับข้อที่สองของนิ้วชี้ นิ้วทั้งสี่ (เว้นนิ้วหัวแม่มือ) เรียงชิดกัน แกว่งแขนขวาไปด้านหน้าและแขนซ้ายมาทางด้านหลัง ในลักษณะงอข้อศอกเล็กน้อยและหันหลังมือออกไปทางด้านนอกลำตัวแต่พองามโดยไม่ฝืนธรรมชาติ น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าขวา แล้วจึงสับเท้าซ้ายไปข้างหน้า ๑ ก้าว วางส้นเท้าซ้ายลงจรดพื้นก่อนปลายเท้า เปลี่ยนน้ำหนักตัวมาอยู่บนเท้าซ้าย แขนแกว่งด้านข้างลำตัวให้เลยลำตัวไปด้านหน้าและด้านหลังประมาณ ๑ ฝ่ามือ โดยสัมพันธ์กับขาที่ก้าว ลำตัวยืดตรง ยกอกผึ่งผาย สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ สำหรับในก้าวต่อไปให้ปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกัน โดยก้าวสลับเท้าเดินอย่างต่อเนื่องและพยายามรักษาจังหวะความเร็วในการเดินให้คงที่

เมื่อเดินเป็นแถวการก้าวเท้าออกเดินแต่ละก้าว ตลอดจนการแกว่งแขนจะต้องกระทำให้พร้อมกันทั้งแถว และรักษาลักษณะท่าทางในทุกอิริยาบถของการเดินในห้องอาจผึ่งผายอยู่เสมอ

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก เมื่อประสงค์จะให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติทีละขั้นตอน ให้ใช้ด้วยคำบอก “ต่อไปจะฝึกเดินตามปกติแบบปิดจังหวะ” “หน้า – เดิน” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอกดังกล่าวนี้ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าและแกว่งแขนค้างไว้แล้วรอนจนกว่าจะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติต่อไป เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อไป ก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือจึงก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับแกว่งแขนค้างไว้ กระทำสลับกันไปจนกว่าจะสั่งหยุด

เดินตามสบาย



รูปที่ ๒๖ ท่าเดินตามสบาย

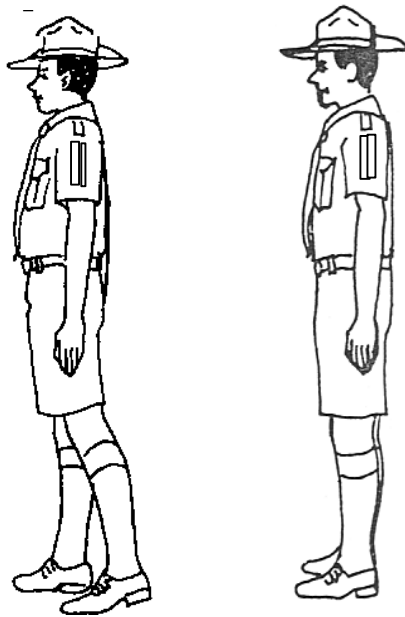
คำบอก “เดินตามสบาย” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “เดินตามสบาย” ให้ลูกเสือปฏิบัติการเดินทางและรักษาจังหวะอัตราความเร็วและระยะก้าวในการเดินเช่นเดียวกับท่าเดินตามปกติ คงมีลักษณะที่แตกต่างไปจากท่าเดินตามปกติตรงที่ท่าเดินตามสบายไม่ต้องรักษาท่าทางในการเดินอย่างเคร่งครัดและถ้าเดินเป็นแถวก็ไม่จำเป็นต้องเดินพร้อมเท้า ห้ามพูดคุยกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ตามปกติแล้วท่าเดินตามสบาย มักจะนำไปใช้ในโอกาสที่ต้องการให้ลูกเสือผ่อนคลายอิริยาบถในการเดินจากท่าเดินตามปกติ เพราะฉะนั้นผู้ฝึกจำเป็นต้องหัดท่าเดินตามสบายโดยบอกให้ลูกเสือเดินตามปกติก่อน แล้วจึงสั่งให้เปลี่ยนเป็นท่าเดินตามสบายโดยใช้คำบอก “เดินตามสบาย”
- เมื่อผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือ ซึ่งเดินอยู่ในท่าเดินตามสบายกลับไปทำท่าเดินตามปกติ ผู้ฝึกจะต้องใช้คำบอก “เดินเข้าระเบียบ” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “เดินเข้าระเบียบ” ให้ลูกเสือกลับไปทำท่าเดินตามปกติซึ่งบางคนอาจจำเป็นต้องทำท่าเปลี่ยนเท้าเองโดยไม่ต้องมีคำบอกก่อนก็ได้
- ในขณะที่ลูกเสือเดินตามสบายอยู่นั้น จะใช้คำบอก “แถว – หยุด” ไม่ได้ เพราะว่าลูกเสือในแถวนั้นอาจจะเดินเท้าไม่พร้อมกัน เมื่อผู้ฝึกประสงค์จะสั่งให้แถวลูกเสือซึ่งกำลังเดินตามสบายทำท่าหยุดจากการเดิน ผู้ฝึกจะต้องสั่งให้ลูกเสือเดินเข้าระเบียบเสียก่อน จึงใช้คำบอก “แถว – หยุด” ได้

ท่าหยุดจากการเดิน



รูปที่ ๒๗ ท่าหยุดจากการเดิน

คำบอก “แถว – หยุด” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “แถว – หยุด” พอสิ้นคำบอก “หยุด” ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม ให้ลูกเสือก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งไปข้างหน้าอีกครั้งก้าวประมาณ ๓๐ – ๔๐ เซนติเมตร พร้อมกันนั้นให้น้ำหนักตัวไปอยู่ที่เท้าหน้า มือและแขนทั้งสองยังคงแกว่งอยู่ในลักษณะสลับกับเท้า ขาทั้งสองตั้ง สันเท้าหลังเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัวเล็กน้อย

จังหวะสอง ชักเท้าหลังมาชิดกับเท้าหน้า พร้อมกับสับมือและแขนทั้งสองข้างลงไปอยู่ในลักษณะของท่าตรงอย่างแข็งแรงแล้ว

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการใช้คำบอก ผู้ฝึกจะใช้คำบอก “แถว – หยุด” เมื่อเท้าข้างใดข้างหนึ่งของลูกเสือในแถวตกถึงพื้นก็ได้ โดยยึดถือหลักดังนี้ เมื่อใช้คำบอก “แถว” ในขณะเท้าข้างใดตกถึงพื้น ก็ให้ใช้คำบอก “หยุด” ในขณะเท้าข้างนั้นตกถึงพื้นอีกครั้งในก้าวต่อไป ตัวอย่างเช่น ใช้คำบอก “แถว” ในขณะเท้าข้างขวาของลูกเสือตกถึงพื้น จะต้องใช้คำบอก “หยุด” ในขณะเท้าข้างขวาของลูกเสือตกถึงพื้นในครั้งถัดไป เป็นต้น

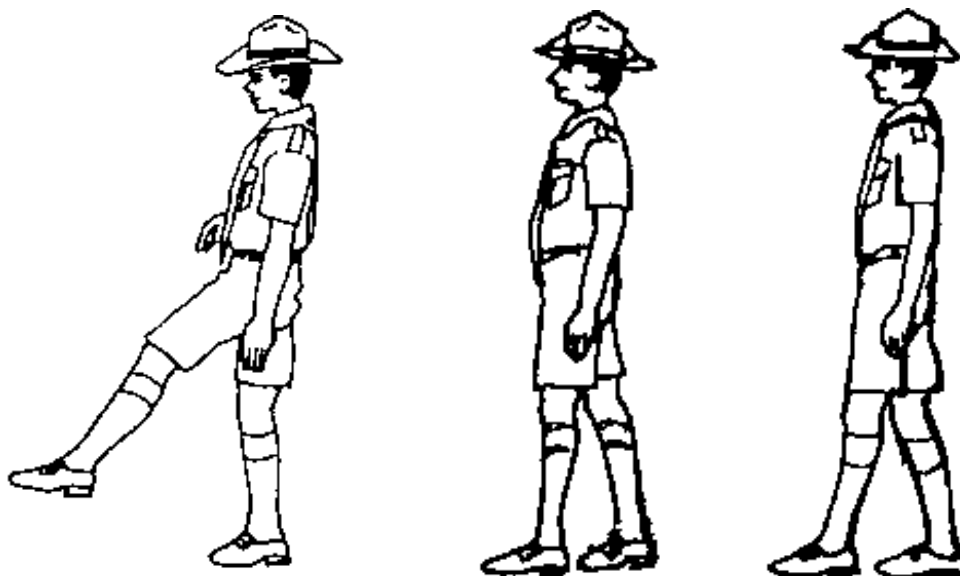
- โดยธรรมดาแล้ว ลูกเสือแต่ละคน ย่อมจะมีความถนัดในการใช้เท้า ทำท่าหยุดต่างกัน บางคนอาจถนัดนำเท้าขวามาชิดเมื่อหยุด หรือบางคนอาจถนัดนำเท้าซ้ายมาชิดเมื่อหยุดก็ได้ในรายที่ไม่ถนัด ย่อมแสดงออกให้เห็นด้วยการทำท่าหยุดที่ไม่แข็งแรงหรือไม่ทะมัดทะแมงเพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการฝึกให้ลูกเสือเกิดความเคยชิน และถนัดใช้เท้าหยุดอย่างแข็งแรงได้ทั้งสองเท้าผู้ฝึกควรจะได้พยายามฝึกให้ลูกเสือ

ทำท่าหยุดอย่างแข็งแรงได้ทั้งสองเท้าโดยพยายามฝึกให้ลูกเสือทำท่าหยุดด้วยการใช้คำบอกเมื่อทั้งเท้าขวาและเท้าซ้ายตกลงพื้นควบคู่กันไปอยู่เสมอ

- ในการฝึกหากผู้ฝึกประสงค์จะฝึกลูกเสือให้ทำท่าหยุดในท่าปิดจิ้งหะ ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบล่วงหน้าก่อนว่า “ต่อไปจะทำการฝึกท่าหยุดปิดจิ้งหะ” ส่วนการใช้คำบอก “แถว – หยุด” คงใช้ตามหลักการเดิมที่กล่าวแล้ว เมื่อลูกเสือได้ยิน คำบอก “หยุด” ก็ให้ลูกเสือทำท่าหยุดจิ้งหะหนึ่งแล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ทำท่าหยุดจิ้งหะสองก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือทำท่าหยุดจิ้งหะสอง

- ในการฝึกท่าหยุดจากการเดินนี้ ผู้ฝึกควรจะฝึกท่าหยุดจากท่าเดินสวนสนามก่อน เพราะว่าท่าเดินสวนสนามเป็นท่าที่มีจิ้งหะการเดินช้ากว่าท่าเดินตามปกติ การทำท่าหยุดของลูกเสือจะสามารถทำได้เป็นจิ้งหะและเรียนรู้ได้ง่ายกว่า นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ฝึกมีโอกาสตรวจและปรับปรุงแก้ไขลักษณะท่าทางของลูกเสือได้ละเอียดขึ้นด้วย

ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาเดิน



รูปที่ ๒๘ ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาเดิน

คำบอก “เปลี่ยนเท้า” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ การเปลี่ยนเท้าให้ปฏิบัติเป็น ๓ ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่หนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “เปลี่ยนเท้า” พอสิ้นเสียงคำบอก “เท้า” ในขณะที่เท้าซ้ายตกลงพื้น ก็ให้ก้าวเท้าขวาเดินไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าว ถ้าสิ้นเสียงคำบอก “เท้า” ในขณะที่เท้าขวาตกลงพื้น ก็ให้ก้าวเท้าซ้ายเดินไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวแล้วยังตัวหยุดไว้วางน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าที่ก้าวออกไปข้างหน้านั้น

ตอนที่สอง ในลำดับต่อไปให้เลื่อนเท้าอีกข้างหนึ่งซึ่งอยู่ข้างหลังขึ้นมามาจรดกับเท้าหน้าในลักษณะให้ปลายเท้าหลังจรดกับสันเท้าหน้า

ตอนที่สาม ในลำดับต่อไปให้ก้าวเท้าหน้า (ที่หยุดยั้งไว้ในตอนที่หนึ่ง) ออกเดินต่อไปในจังหวะการเดินเดิม

สำหรับการแกว่งแขนและมือคงเป็นไปตามลักษณะของท่าเดิน

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- การฝึก “เปลี่ยนเท้า” แบบเปิดตอน
- ผู้ฝึกจะต้องอธิบายให้ผู้รับการฝึกเข้าใจด้วยว่า ท่าเปลี่ยนเท้าที่รับการฝึกนี้จะสามารถนำไปใช้ได้ ในโอกาสที่ตนเองเดินติดเท้ากับผู้อื่นในขณะที่เดินอยู่ในแถว ซึ่งแต่ละคนจะสามารถเปลี่ยนเท้าด้วยวิธีการตามที่ได้รับ การฝึกไปนี้ได้ตามลำพัง โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้ควบคุมหรือมีผู้หนึ่งผู้ใดสั่ง ในกรณีที่ได้ยินผู้ควบคุมแถวบอกให้เดินให้เท้าพร้อม ลูกเสือต้องปฏิบัติตามในลักษณะเช่นเดียวกันกับที่ฝึกนี้

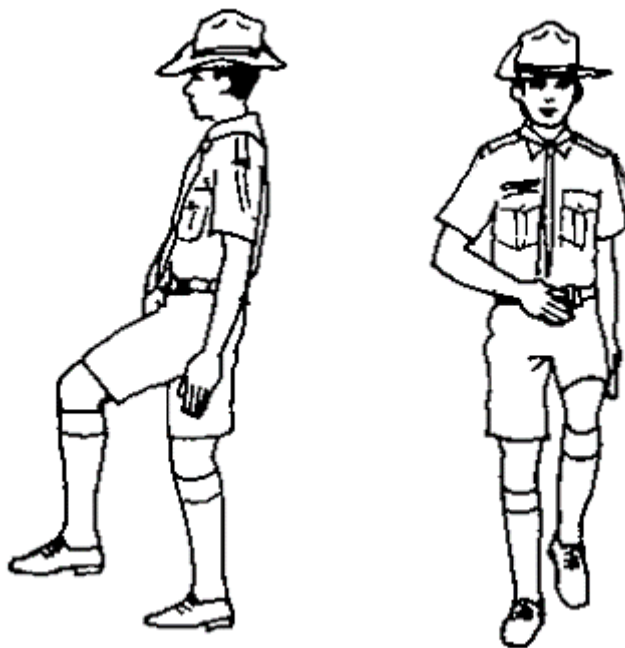
- การฝึก “เปลี่ยนเท้า” แบบปิดตอน
- ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบล่วงหน้าก่อนว่า “ต่อไปจะทำการฝึกท่าเปลี่ยนเท้าปิดตอน” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “เปลี่ยนเท้า” ก็ให้ท่าท่าเปลี่ยนเท้าตอนที่หนึ่งแล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือท่าท่าเปลี่ยนเท้าตอนที่สอง ก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือท่าท่าเปลี่ยนเท้าตอนที่สองแล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือท่าท่าเปลี่ยนเท้าตอนที่สามก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือท่าท่าเปลี่ยนเท้าตอนที่สามแล้วค้างไว้ และเมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือเดินต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “เดินต่อไป” ลูกเสือท่าท่าเดินต่อไป

หมายเหตุ ในการฝึกท่าเปลี่ยนเท้านี้ ผู้ฝึกควรจะฝึกท่าเปลี่ยนเท้าจากท่าเดินสวนสนามเพราะว่าท่าเดินสวนสนามเป็นท่าที่มีจังหวะการเดินซ้ำกว่าท่าเดินตามปกติ การท่าท่าเปลี่ยนเท้าของลูกเสือสามารถทำได้เป็นขั้นตอนและเรียนรู้ได้ง่าย นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ฝึกมีโอกาสตรวจและปรับปรุงแก้ไขลักษณะท่าทางของลูกเสือได้ละเอียดขึ้นด้วย

ท่าซอยเท้า

ท่าซอยเท้าแบ่งออกเป็น ๔ ท่า คือ ท่าซอยเท้าเมื่ออยู่กับที่, ท่าหยุดจากการซอยเท้า, ท่าเดินจากการซอยเท้า และท่าซอยเท้าจากการเดิน

๑. ท่าซอยเท้าเมื่ออยู่กับที่ ท่าซอยเท้าเมื่ออยู่กับที่ที่จะต้องทำต่อจากท่าตรงเท่านั้น



รูปที่ ๒๙ ท่าซอยเท้า

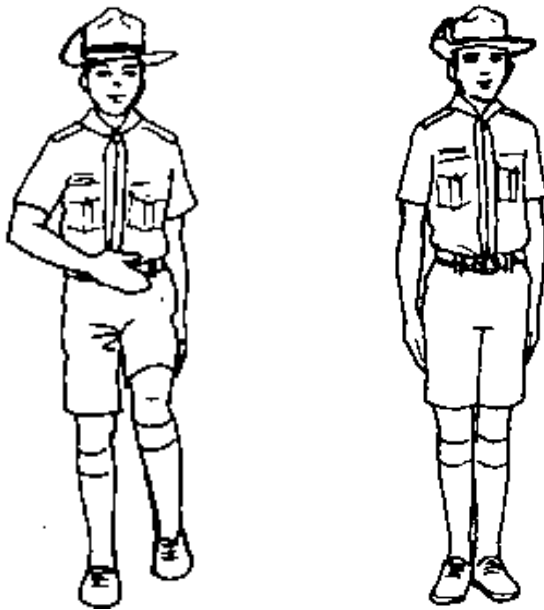
คำบอก “ซอยเท้า” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “ซอยเท้า” ให้ลูกเสือยกเท้าซ้ายขึ้นในทางดิ่งจนปลายเท้าสูงจากพื้นประมาณหนึ่งคืบ โดยยกส้นเท้าให้สูงขึ้นกว่าปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับแกว่งแขนแล้วจัดมือในลักษณะเดียวกันกับท่าเดิน ในลำดับต่อไปให้วางเท้าซ้ายลงไปยืนกับพื้น ณ ที่เดิมในลักษณะย่ออยู่กับที่ ในขณะเดียวกันนั้นให้ยกเท้าขวาขึ้นให้สูงจากพื้นในลักษณะเดียวกันกับการยกเท้าซ้ายขึ้นในครั้งแรก แกว่งแขนและมือไปตามจังหวะของท่าเดิน ต่อไปวางเท้าขวา ลงไปยืนกับพื้นในลักษณะเดียวกันกับการวางเท้าซ้ายลงครั้งแรก แล้วยกเท้าซ้ายและขวาขึ้นลงสลับกันไปเรื่อย ๆ ในลักษณะย่ออยู่กับที่

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการฝึกท่าซอยเท้าเมื่ออยู่กับที่นี้ผู้ฝึกจะต้องเน้นหนักให้ลูกเสือทราบว่าในขณะย่อเท้า จะต้องพยายามรักษาจุดวางเท้าให้คงที่อยู่ตลอดเวลา
- ลักษณะท่าทางในการย่อเท้าอยู่กับที่ ให้พยายามรักษาลักษณะทรวดทรงของลำตัว ท่อนบนและศีรษะไว้ให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลา
- สำหรับจังหวะในการย่อเท้าอยู่กับที่ของเท้าทั้งสองข้างนั้น คงให้เป็นไปตามจังหวะของการเดินนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อกำหนดให้ลูกเสือทำท่าซอยเท้าด้วยการแกว่งแขนและมือตามลักษณะท่าเดินสวนสนาม ก็ให้ลูกเสือรักษาลักษณะการย่อเท้าอยู่กับที่

๒. ท่าหยุดจากการซอยเท้า



รูปที่ ๓๐ ท่าหยุดจากการซอยเท้า

คำบอก “แถว – หยุด” (คำบอกแบ่ง)

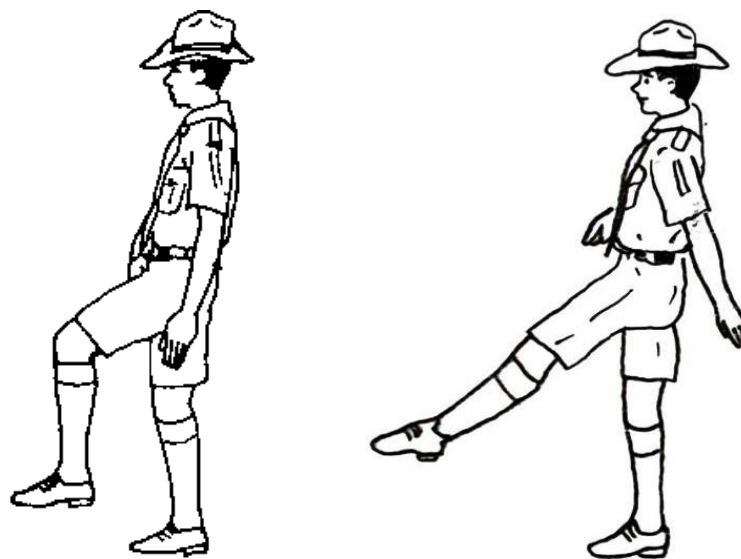
การปฏิบัติ ทำนี้มีสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “แถว – หยุด” พอสิ้นคำบอก “หยุด” ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตามให้เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้ย่อเท้าอีกข้างหนึ่งลงไปกับพื้นอีกครั้งหนึ่งแล้วยกเท้าอีกข้างหนึ่งให้สูงขึ้นจากพื้น (สำหรับมือและแขนนั้นคงแกว่งค้างไว้ในจังหวะของเท้าที่ยกขึ้นในลักษณะเดียวกันกับการก้าวเท้าในเวลาเดิน)

จังหวะสอง วางเท้าที่ยกค้างไว้นั้นลงไปยืนกับพื้นในลักษณะของท่าตรง พร้อมกับสะบัดแขนและมือที่แกว่งกลับมาอยู่ในลักษณะของท่าตรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก สำหรับในการใช้คำบอกและวิธีการฝึกคงมีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกันกับ ท่าหยุดจากการเดิน

๓. ท่าเดินจากการซอยเท้า



รูปที่ ๓๑ ท่าเดินจากการซอยเท้า

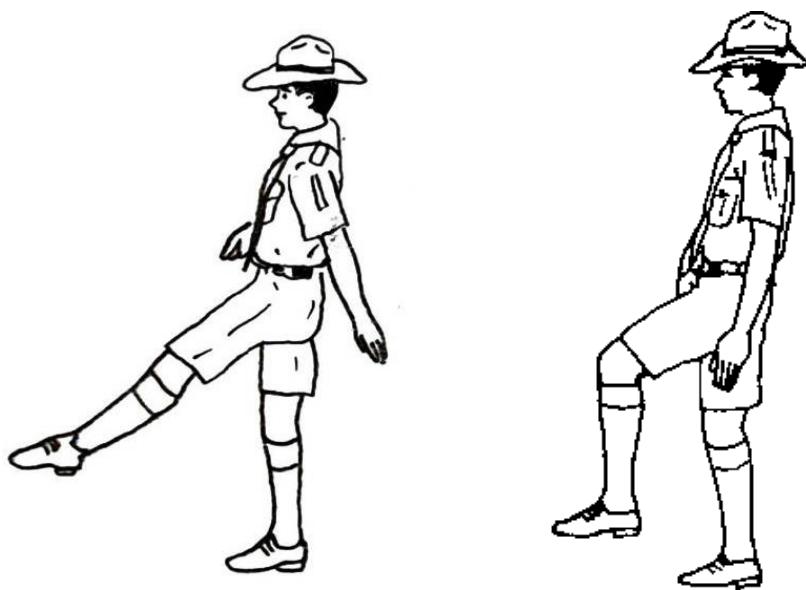
คำบอก “หน้า – เดิน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “หน้า – เดิน” ลูกเสือจะได้ยินเสียงคำว่า “เดิน” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้น การปฏิบัติขั้นต่อไปให้ซอยเท้าขวาอยู่กับที่อีกครั้งหนึ่งแล้วจึงเริ่มเตะเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะของท่าเดินและเริ่มเดินต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกให้ใช้คำบอก “หน้า” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้น และคำบอก “เดิน” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้นในครั้งถัดไปเสมอ
- ถ้าหากประสงค์จะให้ลูกเสือทำท่าเดินสวนสนามต้องใช้คำบอก “สวนสนาม, หน้า – เดิน”
- โดยคำบอก “สวนสนาม” เมื่อเท้าซ้ายตกถึงพื้นครั้งแรก และใช้คำบอก “หน้า” เมื่อเท้าซ้ายตกถึงพื้นครั้งที่สอง และใช้คำบอก “เดิน” เมื่อเท้าซ้ายตกถึงพื้นครั้งที่สาม ต่อจากนั้นย่อเท้าขวาอยู่กับที่หนึ่งครั้ง แล้วเดินเตะเท้าซ้ายออกเดิน

๔. ท่าซอยเท้าจากการเดิน



รูปที่ ๓๒ ท่าซอยเท้าจากการเดิน

คำบอก “ซอย – เท้า” (คำบอกแบ่ง)

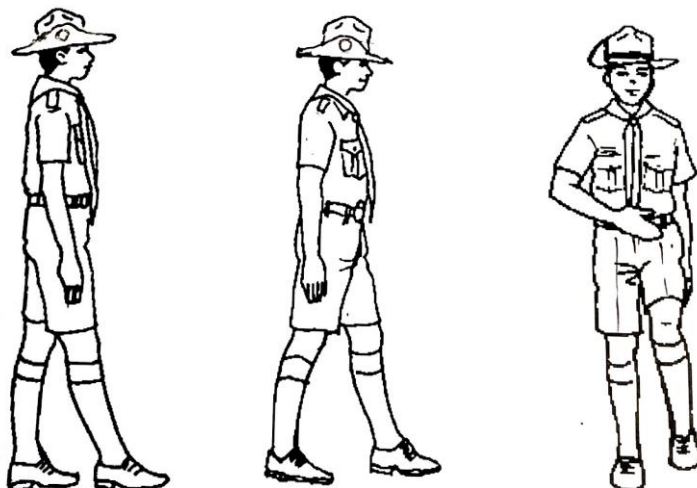
การปฏิบัติ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ซอย – เท้า” พอสิ้นคำบอก “เท้า” ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้ก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งเดินต่อไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวพร้อมกับยังตัวหยุดไว้ แล้วเลื่อนเท้าหลังขึ้นมามาจนเสมอกับเท้าหน้า พร้อมกับย่อเท้าลงไปตรงข้างเคียงกับเท้าข้างที่หยุดไว้นั้น ในลักษณะของการซอยเท้าอยู่กับที่ ต่อจากนั้นให้ทำท่าซอยเท้าอยู่กับที่

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกให้ใช้คำบอก “ซอย” ในขณะที่เท้าข้างใดข้างหนึ่งของลูกเสือตกถึงพื้น และใช้คำบอก “เท้า” ในขณะที่เท้าข้างนั้นตกถึงพื้นอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงทำท่าซอยเท้า

ท่าหันในเวลาเดิน

ท่าหันในเวลาเดินแบ่งออกได้เป็น ๓ ท่า คือ ท่าขวาหันในเวลาเดิน, ท่าซ้ายหันในเวลาเดิน, และท่ากลับหลังหันในเวลาเดิน

๑. ท่าขวาหันในเวลาเดิน



รูปที่ ๓๓ ท่าขวาหันในเวลาเดิน

คำบอก “ขวา – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

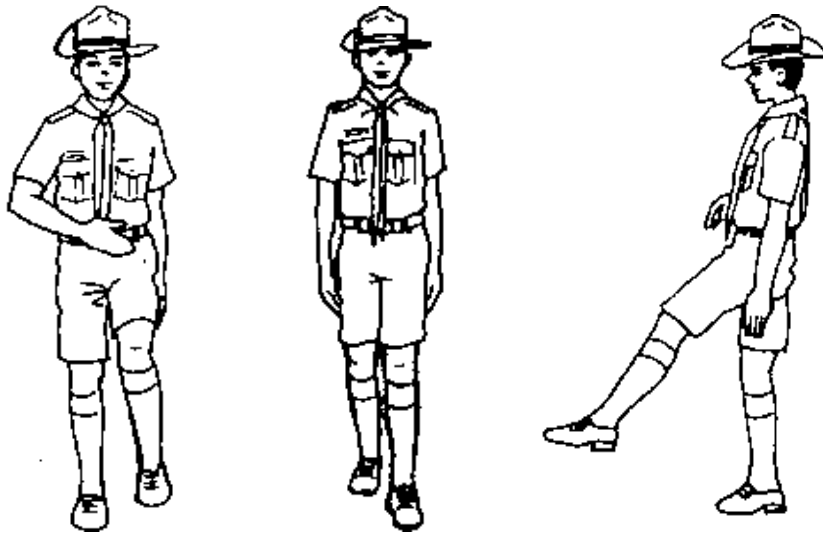
จังหวะหนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ขวา – หัน” ลูกเสือจะได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าขวาตกถึงพื้น เมื่อเท้าข้างขวาได้ตกถึงพื้นแล้วให้ยังการเดินหยุดไว้ด้วยเท้าข้างขวานั้น ต่อจากนั้นให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าและนำปลายเท้าไปแตะไว้ที่พื้นในลักษณะให้ส้นเท้าอยู่เป็นแนวเส้นตรงอันเดียวกันกับปลายเท้าขวา และให้ส้นเท้าซ้ายห่างจากปลายเท้าขวาไปทางซ้ายประมาณหนึ่งฝ่ามือ ยกส้นเท้าซ้ายสูงขึ้นเล็กน้อยพร้อมกับสะบัดแขนและมือที่แกว่งอยู่ทั้งสองข้างมาแตะติดไว้ตรงข้างขาทางแกว่งในลักษณะของท่าตรง ต่อไปให้ยกเท้าสูงขึ้นในลักษณะยืนอยู่บนปลายเท้าทั้งสองข้าง พร้อมกับเหวี่ยงให้หมุนไปทางขวาโดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นจุดหมุนจนได้ ๙๐ องศา ส้นเท้าทั้งสองเปิด ในขณะที่หมุนตัวไปทางขวานี้มือทั้งสองต้องแตะอยู่ที่ข้างขาทางแกว่ง และรักษาทรวดทรงของร่างกายท่อนบนและศีรษะให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงด้วย

จังหวะสอง ให้เปลี่ยนน้ำหนักตัวมาวางอยู่บนเท้าข้างซ้ายพร้อมกับเตะเท้าขวาออกเดินต่อไปด้วยการแกว่งมือและแขนให้ถูกต้องตามลักษณะของท่าเดินและเดินต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะฝึกในท่าปิดจังหวะ ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไป จะทำการฝึกท่าขวาหันในเวลาเดินปิดจังหวะ” ส่วนการใช้คำบอก “ขวา – หัน” คงใช้ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น แต่ในการปฏิบัตินั้น เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “หัน” ก็ให้ลูกเสือทำท่าขวาหันจังหวะหนึ่งแล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือทำท่าขวาหันจังหวะสอง ก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือทำท่าขวาหันจังหวะสองแล้วเดินต่อไป

๒. ทำซ้ายหันในเวลาเดิน



รูปที่ ๓๔ ทำซ้ายหันในเวลาเดิน

คำบอก “ซ้าย – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งออกเป็นสองจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ซ้าย – หัน” ลูกเสือได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้น เมื่อเท้าข้างซ้ายตกถึงพื้นแล้ว ให้ยังการเดินหยุดไว้ด้วยเท้าข้างซ้ายนั้น และให้ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า นำปลายเท้าไปแตะไว้ที่พื้นในลักษณะให้ส้นเท้าอยู่เป็นแนวเส้นตรงเดียวกันกับปลายเท้าซ้าย และให้ส้นเท้าขวาอยู่ห่างจากปลายเท้าซ้ายไปทางขวาประมาณหนึ่งฝ่ามือ ยกส้นเท้าขวาสูงขึ้นเล็กน้อย พร้อมกับสะบัดแขน และมือที่แกว่งอยู่ทั้งสองข้างมาแตะติดไว้ตรงข้างขาทางเกวในลักษณะของท่าตรงต่อไปให้ยกลำตัวสูงขึ้นในลักษณะยืนอยู่บนปลายเท้าทั้งสองข้าง พร้อมกับเหวี่ยงตัวให้หมุนไปทางซ้ายโดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นจุดหมุนจนได้ ๙๐ องศา ส้นเท้าทั้งสองเปิด ในขณะที่หมุนตัวไปทางซ้าย มือทั้งสองต้องแตะอยู่ที่ข้างขาทางเกว และรักษาทรวดทรงของร่างกายท่อนบนและศีรษะให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงด้วย

จังหวะสอง ให้เปลี่ยนน้ำหนักตัวมาวางอยู่บนเท้าข้างขวาพร้อมกับเตะเท้าซ้ายก้าวออกเดินต่อไปด้วยการแกว่งมือและแขนให้ถูกต้องตามลักษณะของท่าเดิน

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกให้ใช้คำบอก “ซ้าย” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้นและคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือดกถึงพื้นในครั้งถัดไป
- ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะฝึกในท่าปิดจังหวะ ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะทำการฝึกท่าซ้ายหันในเวลาเดินปิดจังหวะ” ส่วนการใช้คำบอก “ซ้าย – หัน” คงใช้ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น แต่ในการปฏิบัตินั้น เมื่อได้ยินคำบอก “หัน” ก็ให้ลูกเสือทำท่าซ้ายหันจังหวะหนึ่งแล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือทำท่าซ้ายหันจังหวะสอง ก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ลูกเสือทำท่าซ้ายหันจังหวะสองแล้วเดินต่อไป

๓. ท่ากลับหลังหันในเวลาเดิน



รูปที่ ๓๕ ท่ากลับหลังหันในเวลาเดิน

คำบอก “กลับหลัง – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งออกเป็นสามจังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “กลับหลัง – หัน” ลูกเสือจะได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายตกถึงพื้น เมื่อเท้าข้างซ้ายตกถึงพื้นแล้วให้ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าอีกประมาณครึ่งก้าว และยังตัวหยุดเดินไว้ พร้อมกันนั้นให้โน้มน้ำหนักตัวไปอยู่ที่เท้าข้างขวา พร้อมกับสับตมือและแขนที่แกว่งอยู่ทั้งสองข้างมาแตะติดไว้ข้างขาทางแกว่งในลักษณะของท่าตรง ขาทั้งสองตึง ส้นเท้าหลังเปิด

จังหวะสอง/หนึ่ง ก้าวเท้าซ้ายซึ่งอยู่ข้างหลังผ่านเท้าขวาขึ้นไปทางข้างหน้าเฉียงไปทางขวาเล็กน้อย และให้วางปลายเท้าซ้ายลงแตะพื้นตรงข้างหน้าทางขวาของปลายเท้าขวา ประมาณให้ส้นเท้าซ้ายอยู่ห่างจากปลายเท้าขวาหนึ่งฝ่ามือในลักษณะเขายึดตึง เมื่อปลายเท้าซ้ายแตะพื้นให้โน้มน้ำหนักตัวไปยืนอยู่บนปลายเท้าทั้งสองข้าง

จังหวะสอง/สอง เหยียดตัวให้หมุนไปทางขวาโดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นจุดหมุนจนได้ ๑๘๐ องศา (กลับหน้าเป็นหลัง) ส้นเท้าทั้งสองเปิดในขณะที่หมุนตัวกลับนี้มือทั้งสองต้องแตะอยู่ที่ข้างขาทางแกว่ง และรักษาทรวดทรงร่างกายท่อนบนและศีรษะให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงด้วย

จังหวะสาม ให้ก้าวเท้าซ้ายออกเดินต่อไป พร้อมกับแกว่งแขนและมือให้ถูกต้องตามลักษณะของท่าเดิน

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกให้ใช้คำบอก “กลับหลัง” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้น และคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้นในครั้งถัดไป

- ถ้าผู้ฝึกประสงค์ฝึกในท่าปิดจังหวะ ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะทำการฝึกท่ากลับหลังหันในเวลาเดินปิดจังหวะ” ส่วนการใช้คำบอก “กลับหลัง – หัน” คงใช้ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น แต่ในการปฏิบัตินั้น เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “หัน” ก็ให้ลูกเสือทำท่ากลับหลังหันจังหวะหนึ่ง

แล้วค้างไว้ เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือทำท่ากลับหลังหันจังหวะสอง/หนึ่ง จังหวะสอง/สอง และจังหวะสามก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” ตามลำดับแล้วเดินต่อไป

ท่าเคารพ

ท่าเคารพ สามารถใช้แสดงความเคารพได้ทั้งขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่ ในการฝึกขั้นต้นควรฝึกแสดงความเคารพอยู่กับที่ก่อน โดยเริ่มจากท่าแลขวา ท่าแลซ้าย เพื่อให้ง่ายต่อการฝึกท่าวันทยหัตถ์ต่อไป

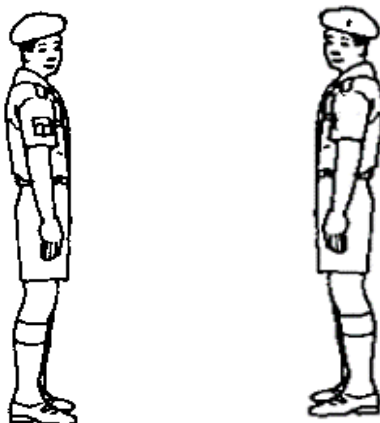
ท่าแลขวา ท่าแลซ้าย เป็นการแสดงความเคารพขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่โดยปฏิบัติจากท่าตรง ในโอกาสดังนี้

- ไม่สวมหมวกไม่ว่าจะแต่งกายชุดใดก็ตาม
- สวมหมวกแต่ถือของหนักจนไม่สามารถแสดงความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ได้
- สวมหมวกแต่ได้รับบาดเจ็บที่มือหรือแขน ไม่สามารถแสดงความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ได้

คำบอก “แลขวา – ท่า” “แลซ้าย – ท่า” (คำบอกแบ่ง) และเมื่อเลิกแสดงความเคารพใช้คำบอก “แล – ตรง”

การปฏิบัติ ในการฝึกขั้นต้นยังไม่ต้องมีผู้รับการเคารพ และปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ดังนี้

๑. เมื่อได้ยินคำบอก “แลขวา – ท่า” ให้ลูกเสือสับตบหน้าไปทางขวา ประมาณกึ่งขวา หรือประมาณ ๔๕ องศา ใบหน้าตั้งตรงและสายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ โดยร่างกายส่วนอื่นยังอยู่ในลักษณะท่าตรง (เมื่อได้ยินคำบอก “แลซ้าย – ท่า” ให้ลูกเสือสับตบหน้าไปทางซ้าย ฯ)



รูปที่ ๓๖ ท่าแลขวา – ท่าแลซ้าย

๒. เมื่อได้ยินคำบอก “แล – ตรง” ให้สับตบหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก จะต้องอธิบายให้ลูกเสือเข้าใจ โดยปกติเมื่อลูกเสือออกนอกอาคารจะต้องสวมหมวกเสมอ ดังนั้นการแสดงความเคารพจะใช้ท่าวันทยหัตถ์ แต่อย่างไรก็ตามท่าแลขวา ท่าแลซ้ายก็มีบางโอกาสที่จำเป็นต้องใช้ พร้อมทั้งชี้แจงถึงโอกาสในการใช้ให้ลูกเสือเข้าใจด้วย

ท่าวันทยหัตถ์ เป็นการแสดงความเคารพขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่โดยปฏิบัติจากท่าตรง ประกอบด้วยท่าตรงหน้าวันทยหัตถ์ ทางขวาวนทยหัตถ์ และทางซ้ายวันทยหัตถ์

- ท่าตรงหน้าวันทยหัตถ์ ใช้คำบอก “ตรงหน้า, วันทยหัตถ์” (คำบอกเป็นคำ ๆ)
- ท่าทางขวาวนทยหัตถ์ ใช้คำบอก “ทางขวา, วันทยหัตถ์” (คำบอกเป็นคำ ๆ)
- ท่าทางซ้ายวันทยหัตถ์ ใช้คำบอก “ทางซ้าย, วันทยหัตถ์” (คำบอกเป็นคำ ๆ)
- เมื่อเลิกแสดงความเคารพ ใช้คำบอก “มือลง” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ ในการฝึกขั้นต้นให้ปฏิบัติโดยยังไม่ต้องมีผู้รับความเคารพ และปฏิบัติในขณะที่อยู่กับที่ ดังนี้

๑. ทำตรงหน้าวันทยหัตถ์ เมื่อได้ยินคำบอก “วันทยหัตถ์” หรือ “ตรงหน้า, วันทยหัตถ์” ให้ลูกเสือยกมือขวาขึ้นมาอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ในลักษณะงอแขนท่อนล่างเข้าหาลำตัว ฝ่ามือเหยียดตรงไปตามแนวแขนท่อนล่าง นิ้วทั้งสาม (นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง) เรียงชิดกันและข้อมือไม่หัก โดยนำปลายนิ้วชี้ไปแตะตรงปลายนิ้วแนวทางตาขวา (เมื่อสวมหมวกทรงอ่อน) หรือที่ขอบของกะบังหมวกทางด้านขวา (เมื่อสวมหมวกทรงกลม หมวกทรงหม้อตาล) หรือที่ขอบปีกหมวกทางด้านหน้า (เมื่อสวมหมวกปีกพับข้าง หรือหมวกปีกกว้างสีกาก็) โดยเปิดฝ่ามือทางด้านนิ้วนางประมาณ ๓๐ องศา แขนขวาท่อนบนเหยียดออกไป ด้านข้างเสมอแนวไหล่และเฉียงไปข้างหน้าเล็กน้อย ร่างกายส่วนอื่นไม่เสียลักษณะ ทำตรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ

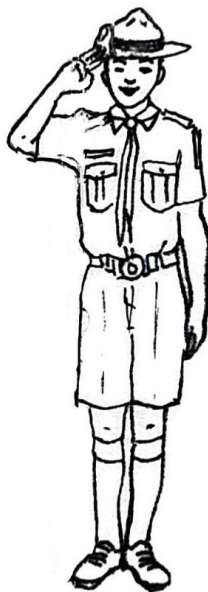


รูปที่ ๓๗ ลูกเสือสำรองทำความเคารพ “ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”

(หมวกทรงกลมมีกระบังหมวก)

ลูกเสือสำรองทำวันทยหัตถ์ ๒ นิ้ว โดยใช้นิ้วชี้แตะที่ขอบกระบังหมวกติดขอบหมวก เปิดฝ่ามือขึ้นไปประมาณ ๓๐ องศา

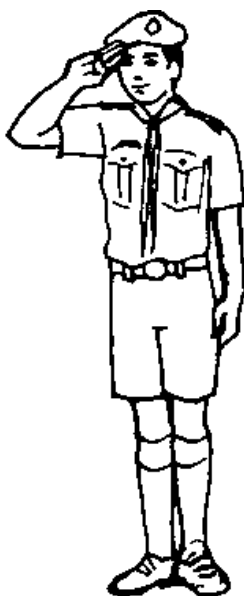
โอกาสในการใช้ ทำวันทยหัตถ์ และกล่าวคำปฏิญาณ (กรณีมิได้สวมหมวก ให้ใช้นิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา)



รูปที่ ๓๘ ลูกเสือสามัญทำความเคารพ “ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”

(หมวกปีกกว้างพับข้าง)

ลูกเสือสามัญทำวันทยหัตถ์ ๓ นิ้ว ที่ปีกหมวกพับข้างให้ปลายนิ้วชี้แตะที่ปีกหมวกก่อนไปข้างหน้า เปิดฝ่ามือด้านนิ้วนางประมาณ ๓๐ องศา



รูปที่ ๓๙ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่, วิสามัญทำความเคารพ “ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”

(หมวกทรงอ่อน)

ให้ปลายนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ ๓๐ องศา



รูปที่ ๔๐ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทำความเคารพ “ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”
(หมวกปีกกว้าง)

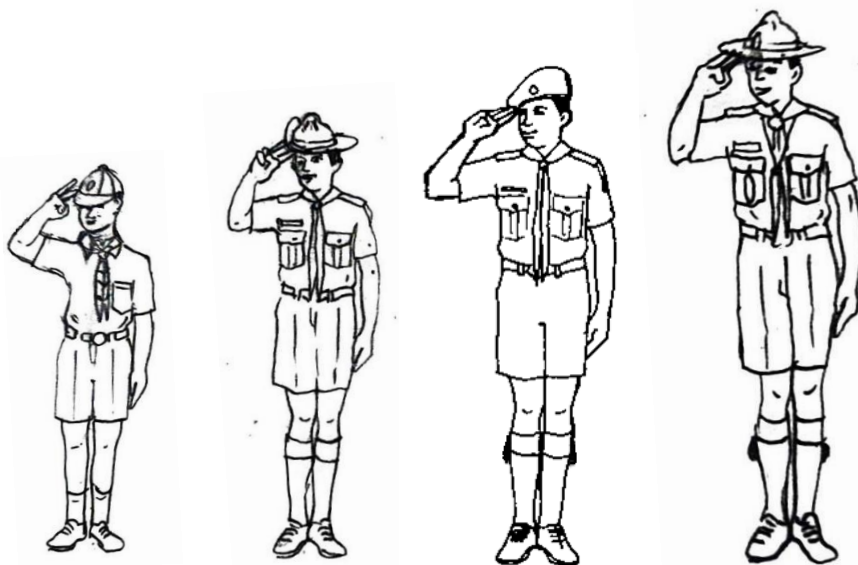
ให้นิ้วชี้และที่ปีกหมวกค่อนไปข้างหน้า เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ ๓๐ องศา



รูปที่ ๔๑ ลูกเสือ, ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ทำความเคารพ “ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”
(มิได้สวมหมวก)

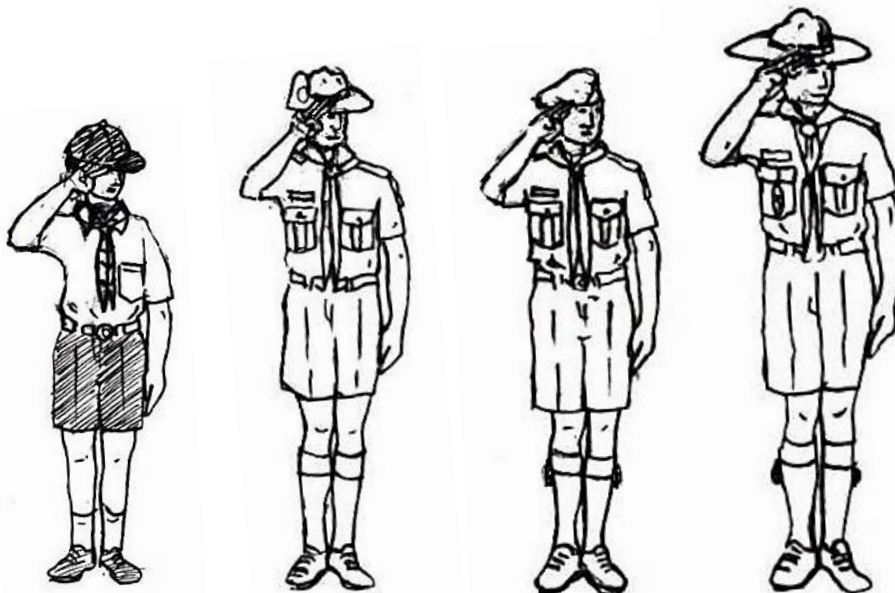
ให้ปลายนิ้วชี้และที่หางคิ้วขวา เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ ๓๐ องศา

๒. ท่าทางขวาววันทยหัตถ์ เมื่อได้ยินคำบอก “ทางขวา, วันทยหัตถ์” ให้ลูกเสือยกมือขวาขึ้นมาอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ในลักษณะเดียวกับท่าตรงหน้าวันทยหัตถ์ทุกประการ พร้อมทั้งสะบัดหน้าไปทางขวาในลักษณะเช่นเดียวกับแลขวา โดยไม่ต้องเอียงลำตัวหรือแขนไปทางด้านขวา



รูปที่ ๔๒ ท่าทางขวาววันทยหัตถ์

๓. ท่าทางซ้ายวันทยหัตถ์ เมื่อได้ยินคำบอก “ทางซ้าย, วันทยหัตถ์” ให้ลูกเสือยกมือขวาขึ้นมาอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ในลักษณะเดียวกับท่าตรงหน้าวันทยหัตถ์ทุกประการ พร้อมทั้งสะบัดหน้าไปทางซ้ายในลักษณะเช่นเดียวกับแลซ้าย โดยไม่ต้องเอียงลำตัว หรือแขนไปทางด้านซ้าย



รูปที่ ๔๓ ท่าทางซ้ายวันทยหัตถ์

๔. เมื่อต้องการให้เลิกแสดงการเคารพในทุกท่าวันทยหัตถ์ ให้ผู้ฝึกใช้คำบอก “มือลง” เมื่อได้ยินคำบอก “มือลง” ให้ลูกเสือลดมือขวาลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ถ้าปฏิบัติจากท่าทางขวา (ทางซ้าย) วันทยหัตถ์ ให้สะบัดหน้ากลับมาในทิศทางตรงหน้าพร้อมกับการลดมือขวาลง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

เมื่ออยู่ในแถวลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นผู้ส่งลูกเสือในแถวแสดงความเคารพ การแสดงความเคารพของผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือในแถว ให้ยึดถือแนวปฏิบัติ ดังนี้

ท่าเคารพที่ใช้

- ผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในแถวให้ใช้ท่าทางขวา วันทยหัตถ์ / ท่าทางซ้าย วันทยหัตถ์
- ลูกเสือที่อยู่ในแถวใช้ท่าแลขวา / ท่าแลซ้าย

ท่าวิ่ง

คำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” (คำบอกผสม)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” ให้ลูกเสือกมือทั้งสองข้างขึ้นไว้เสมออก กำมือหลวม ๆ และให้มือห่างจากอกประมาณหนึ่งฝ่ามือ หันด้านฝ่ามือเข้าหาลำตัวพร้อมกับก้าวเท้าซ้ายเริ่มวิ่งไปก่อนด้วยการย่อเข้าขวาลงเล็กน้อย แล้วใช้เท้าขวาถีบตัวให้ลำตัวพุ่งออกไปข้างหน้าประมาณให้ได้ความยาวของก้าว ๘๐ ซม. ในขณะที่เท้าซ้ายจะตกถึงพื้นให้พยายามใช้ปลายเท้าลงแตะพื้นก่อน เมื่อเท้าซ้ายตกถึงพื้นให้ย่อเข้าซ้ายลงเล็กน้อยแล้วใช้เท้าซ้ายถีบตัวเพื่อติดตัวให้พุ่งออกไปข้างหน้า พร้อมกับก้าวเท้าขวาออกวิ่งต่อไปในลักษณะเช่นเดียวกับการก้าวเท้าซ้ายเริ่มออกวิ่งในครั้งแรก และก้าวเท้าสลับกันวิ่งต่อไป ในขณะที่ก้าวเท้าวิ่งออกไปแต่ละก้าวนั้นให้แกว่งแขน (ซึ่งงอและกำมือหลวม ๆ) ไปตามจังหวะของเท้าที่ก้าววิ่งออกไป เช่นเดียวกับการแกว่งแขนของท่าเดินและให้พยายามรักษาจังหวะความเร็วของก้าวในการวิ่งไว้ในอัตรานาที่ละประมาณ ๑๖๐ ก้าว ในขณะที่วิ่งนั้น ให้พยายามรักษาทรวดทรงของร่างกายให้องอาจผึ่งผายด้วยการยกอก ศีรษะตั้งตรง สายตามองตรงไปข้างหน้าและให้ขาหลังงอเล็กน้อยโดยเป็นไปตามธรรมชาติ

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการฝึกท่าวิ่งนั้น มีความจำเป็นที่ผู้ฝึกจะต้องสอนให้ผู้รับการฝึกเรียนรู้ทั้งท่าวิ่งและท่าหยุดจากการวิ่งเสียก่อน แล้วจึงเริ่มฝึกท่าวิ่งได้



รูปที่ ๔๔ ท่าวิ่ง

หมายเหตุ

๑. ท่าวิ่ง ใช้ในโอกาสต้องการความรวดเร็วในการเคลื่อนที่ซึ่งปกติ เป็นระยะใกล้ๆ หรืออีกประการหนึ่งเพื่อการออกกำลังกายของลูกเสือ

๒. ทำนี้เริ่มได้ทั้งขณะอยู่กับที่และขณะกำลังเดิน เมื่อจะให้วิ่งใช้คำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” สั้นคำบอกเมื่อตกเท้าได้ก็ตาม ให้ก้าวต่อไปอีก ๑ ก้าว แล้วเริ่มวิ่งทันที

ท่าหยุดจากการวิ่ง

คำบอก “แถว – หยุด” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “แถว – หยุด” พอสิ้นคำบอก “หยุด” ไม่ว่าจะเป็นเท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตามให้ก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีก ๓ ก้าว ด้วยอาการยังตัวลดความเร็วลงตามลำดับ เมื่อก้าวเท้าวิ่งต่อไปครบ ๓ ก้าว แล้วให้ยังตัวหยุดวิ่งไว้ ในขณะนั้นไม่ว่าจะเป็นเท้าข้างใดตกถึงพื้นอยู่ก็ตาม ให้ก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งเดินไปข้างหน้าประมาณครึ่งก้าวด้วยการตบเท้าลงไปกับพื้นอย่างแข็งแรงแล้วโน้มน้ำหนักตัวไปวางอยู่บนเท้าข้างที่วางอยู่ข้างหน้านั้น ส่วนมือทั้งสองยังคงกำหลวม ๆ อยู่เสมอออก ในลำดับต่อไปให้ชักเท้าข้างที่วางอยู่ข้างหลังมาชิดกับเท้าข้างที่วางอยู่ข้างหน้าในลักษณะของท่าตรง พร้อมกับสับมือทั้งสองข้างลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง



“หยุด”



จังหวะ ๑



จังหวะ ๒



จังหวะ ๓



จังหวะ ๔ ยังตัวหยุดวิ่ง



และชักเท้าข้างหลังมาชิดเท้าที่วางอยู่ข้างหน้าและอยู่ในท่าตรง

รูปที่ ๔๕ ท่าหยุดจากการวิ่ง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

การใช้คำบอกของผู้ฝึก ให้ใช้คำบอก “แถว – หยุด” เมื่อเท้าข้างใดข้างหนึ่งของลูกเสือในแถวตกถึงพื้นก็ได้ โดยยึดถือหลักดังนี้ เมื่อใช้คำบอก “แถว” ในขณะที่เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ให้คำบอก “หยุด” ในขณะที่เท้าข้างนั้นตกถึงพื้นในครั้งถัดไป

ในการฝึก หากผู้ประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติปิดจังหวะก็สามารถกระทำได้โดยให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ให้ชี้แจงให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะฝึกทำหยุดจากการวิ่งแบบปิดจังหวะ”
๒. คงใช้คำบอก “แถว – หยุด” ตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะหนึ่ง และให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อ ๆ ไป
๓. การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะหนึ่งเมื่อได้ยินคำบอก “แถว – หยุด” พอสิ้นคำบอก “หยุด” ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้ก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งวิ่งไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้
๔. การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสอง เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้
๕. การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสาม เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้
๖. การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสี่ เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ก้าวเท้าที่ไม่ได้ใช้ยืนอยู่กับพื้น เดินต่อไปข้างหน้าอีกครั้งก้าว ด้วยการตบฝ่าเท้าลงกับพื้นอย่างแข็งแรงน้ำหนักตัววางอยู่บนเท้าทั้งสองข้างมือทั้งสองยังคงกำหลวม ๆ อยู่เสมอออกแล้วค้างไว้
๗. การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะห้า เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้เปลี่ยนน้ำหนักตัวไปวางอยู่บนเท้าที่วางอยู่ข้างหน้า แล้วชักเท้าข้างที่วางอยู่ข้างหลังมาชิดเท้าที่วางอยู่ข้างหน้า พร้อมกับสับดมือทั้งสองข้างลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง

ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาวิ่ง



สิ้นสุดคำบอก “เท้า”



วิ่งไปข้างหน้าก้าวที่ ๑



วิ่งไปข้างหน้าก้าวที่ ๒



แล้วกระโดดไปข้างหน้า

เท้าที่ไม่ได้อยู่บนพื้นออกวิ่งต่อไป

รูปที่ ๔๖ ทำเปลี่ยนเท้าในเวลาวิ่ง

คำบอก “เปลี่ยน, เท้า” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “เปลี่ยน, เท้า” พอสิ้นเสียงคำบอก “เท้า” ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้ก้าววิ่งไปข้างหน้าอีก ๒ ก้าว แล้วยังตัวหยุดวิ่งไว้ ต่อจากนั้นให้ใช้เท้าข้างที่ยืนอยู่กับพื้นนั้นก้าวกระโดดไปข้างหน้าอีกครั้งก้าว ในลำดับต่อไปให้ก้าวเท้าที่ไม่ได้ยืนอยู่กับพื้นออกวิ่งต่อไป ด้วยท่าวิ่งตามปกติ

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการฝึก ผู้ฝึกจะต้องใช้คำบอก “เปลี่ยน, เท้า” โดยใช้คำบอก “เปลี่ยน” ในขณะที่ยกเท้าของผู้รับการฝึกข้างใดข้างหนึ่งตกถึงพื้นก็ได้ และให้ใช้คำบอก “เท้า” ในขณะที่ยกเท้าของผู้รับการฝึกอีกข้างหนึ่งก้าววิ่งตกถึงพื้นในลำดับติดต่อกัน

- สำหรับรายละเอียดในเรื่องการใช้คำบอก และการทำท่าเปลี่ยนเท้าไปใช้คงมีรายละเอียดเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในคำแนะนำสำหรับผู้ฝึกของท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาเดิน

- ในการฝึกหากผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติปิดตอนก็สามารถกระทำได้โดยให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

ชี้แจงลูกเสือทราบก่อนว่าจะทำการฝึกปิดตอน

คงใช้คำบอก “เปลี่ยน, เท้า” ตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ เพื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในตอนทีหนึ่ง และให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในตอนต่อ ๆ ไป

การปฏิบัติของลูกเสือในตอนทีหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “เปลี่ยน, เท้า” พอสิ้นเสียงคำบอก “เท้า” ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่ยกเท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้ก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งวิ่งไปข้างหน้าอีกก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในตอนทีสอง เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในตอนทีสาม เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ใช้เท้าข้างที่ยืนอยู่กับพื้นก้าวกระโดดไปข้างหน้าอีกครั้งก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในตอนทีสี่ เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ก้าวเท้าข้างที่ไม่ได้ยืนอยู่กับพื้นก้าววิ่งต่อไป

ท่าเปลี่ยนจากการวิ่งเป็นการเดิน

คำบอก “เดิน – ทำ” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “เดิน – ทำ” พอสิ้นเสียงคำบอก “ทำ” ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตามให้ลูกเสือก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีก ๓ ก้าว ด้วยอาการยังควบคุมความเร็วลงตามลำดับ เมื่อวิ่งต่อไปครบ ๓ ก้าว แล้วให้ยังหยุดวิ่งไว้ ในขณะนี้ไม่ว่าจะเป็นท่าข้างใดก็ตามให้ลูกเสือก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งที่ไม่ได้ใช้นอนอยู่กับพื้นเดินไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวด้วยการตบฝ่าเท้าลงไปกับพื้นอย่างแข็งแรง แล้วใช้เท้าอีกข้างหนึ่งก้าวเดินต่อไปด้วยท่าเดินตามปกติหรือเดินสวนสนามก็ได้

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึก หากผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติปิดจังหวะก็สามารถกระทำได้ โดยให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

ชี้แจงให้ลูกเสือทราบก่อนว่าจะทำการฝึกปิดจังหวะ

คงใช้คำบอก “เดิน – ทำ” ตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะหนึ่ง และใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อ ๆ ไป

การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “เดิน – ทำ” พอ สิ้นคำบอก “ทำ” ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม ให้ลูกเสือก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งวิ่งไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสอง เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสาม เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือก้าวเท้าวิ่งต่อไปอีกหนึ่งก้าวแล้วค้างไว้

การปฏิบัติของลูกเสือในจังหวะสี่ เมื่อได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือท่าข้างที่ไม่ได้ใช้นอนอยู่กับพื้นเดินต่อไปข้างหน้าหนึ่งก้าวด้วยการตบเท้าลงไปกับพื้นอย่างแข็งแรง แล้วใช้เท้าอีกข้างหนึ่งก้าวเดินต่อไปด้วยท่าเดินตามปกติ หรือเดินสวนสนามก็ได้

สำหรับท่าเดินของผู้รับการฝึกนั้น เฉพาะในการฝึก ผู้ฝึกควรกำหนดให้ใช้ท่าเดินสวนสนาม และจะต้องแจ้งให้ผู้รับการฝึกทราบล่วงหน้าก่อนด้วย

ท่าเปลี่ยนจากการเดินเป็นการวิ่ง

คำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” (คำบอกผสม)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” ลูกเสือจะได้ยินคำบอก “วิ่ง” ในคำหลัง ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้นเมื่อได้ยินคำบอก “วิ่ง” ดังกล่าว ให้ลูกเสือก้าวเท้าขวาเดินต่อไปอีกหนึ่งก้าวต่อจากนั้น จึงให้ลูกเสือก้าวเท้าซ้ายเริ่มออกวิ่งด้วยท่าวิ่ง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกจะต้องใช้คำบอก “วิ่ง, หน้า – วิ่ง” โดยยึดถือหลักดังนี้ ให้คำบอก “วิ่ง” คำแรกในขณะที่เท้าซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้น คำบอก “หน้า” ในขณะที่เท้าขวาของลูกเสือตกถึงพื้นในจังหวะก้าวออกเดินที่ติดต่อกัน และคำบอก “วิ่ง” ในคำหลังในขณะที่เท้าซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้นในครั้งถัดไปเสมอ

ท่าหันในเวลาวิ่ง

ท่าหันในเวลาวิ่งแบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าขวาหันในเวลาวิ่ง ท่าซ้ายหันในเวลาวิ่ง และท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่ง

๑. ท่าขวาหันในเวลาวิ่ง



รูปที่ ๔๗ ท่าหันในเวลาวิ่ง

คำบอก “ขวา – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งการปฏิบัติออกเป็นสี่จังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ขวา – หัน” จะได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าข้างขวาตกถึงพื้นเมื่อเท้าข้างขวาตกถึงพื้นแล้วให้ก้าวเท้าซ้ายออกวิ่งไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าว พร้อมกับยังตัวหยุดไว้แล้วยืนอยู่บนเท้าซ้าย

จังหวะสอง กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างซ้ายที่ยืนอยู่พร้อมกับหันลำตัวไปทางขวา โดยให้ท่ามุมกับทิศทางเดิมของเท้าข้างซ้าย ๔๕ องศา และขณะเดียวกันนั้นให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าข้างขวาลงยืนบนพื้นส่วนเท้าข้างซ้ายยกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสาม กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างขวาที่ยืนอยู่พร้อมกับหันลำตัวไปทางขวาโดยให้ท่ามุมกับทิศทางเท้าขวามาก ๔๕ องศา และขณะเดียวกันนั้นให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าข้างซ้ายลงยืนบนพื้น ส่วนเท้าขวายกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสี่ ให้ก้าวเท้าขวาเริ่มออกวิ่งต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกจะต้องให้คำบอก “ขวา” และ “หัน” ในขณะที่เท้าข้างขวาของลูกเสือตกถึงพื้นในลำดับติดต่อกันเสมอ

๒. ท่าซ้ายหันในเวลาวิ่ง

คำบอก “ซ้าย – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งการปฏิบัติออกเป็นสี่จังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “ซ้าย – หัน” ลูกเสือจะได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้น เมื่อเท้าข้างซ้ายตกถึงพื้นแล้ว ให้ก้าวเท้าขวาวิ่งไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าว พร้อมกับยังตัวหยุดไว้

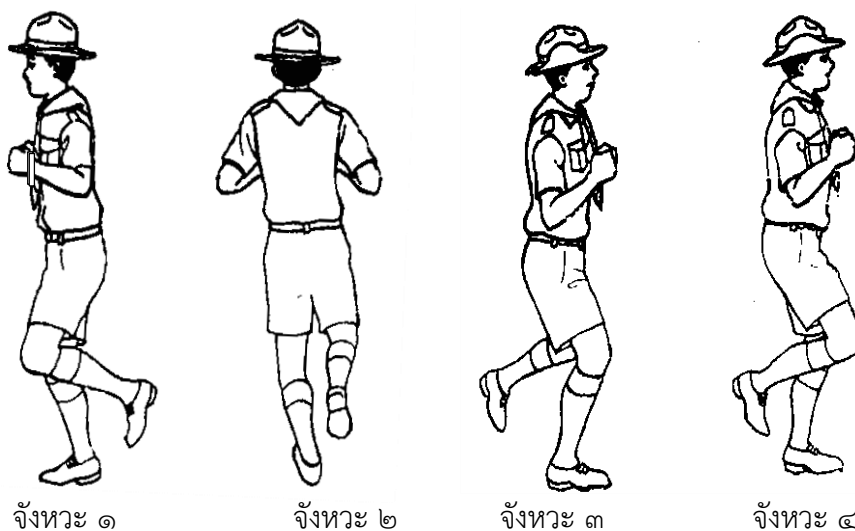
จังหวะสอง กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างขวายืนอยู่พร้อมกับหันลำตัวไปทางซ้าย โดยให้ท่ามุมกับทิศทางของเท้าข้างขวา ๔๕ องศา และขณะเดียวกันนั้นก็ให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าข้างซ้ายลงยืนกับพื้นส่วนเท้าข้างขวายกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสาม กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างซ้ายที่ยืนอยู่พร้อมกับหันลำตัวไปทางซ้ายโดยให้ท่ามูมกับทิศทางของเท้าข้างซ้ายอีก ๔๕ องศา และขณะเดียวกันนั้นก็ให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าขวาลงยืนกับพื้นส่วนเท้าข้างซ้ายยกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสี่ ให้ก้าวเท้าซ้ายเริ่มออกวิ่งต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก ในการใช้คำบอกของผู้ฝึก จะต้องให้คำบอก “ซ้าย” และ “หัน” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้นในลำดับติดต่อกันเสมอ

๓. ท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่ง



รูปที่ ๔๘ ท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่ง

คำบอก “กลับหลัง – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งการปฏิบัติออกเป็นสี่จังหวะดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “กลับหลัง – หัน” ลูกเสือจะได้ยินคำบอก “หัน” ในขณะที่เท้าซ้ายตกถึงพื้น เมื่อเท้าซ้ายได้ตกถึงพื้นแล้ว ให้ก้าวเท้าขวาวิ่งไปข้างหน้าอีกหนึ่งก้าวพร้อมกับยังตัวหยุดไว้

จังหวะสอง กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างขวาที่ยืนพร้อมกับหันลำตัวไปทางขวาโดยให้ท่ามูมกับทิศทางของจังหวะหนึ่งอีก ๙๐ องศาและขณะเดียวกันนั้นก็ให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าซ้ายลงยืนกับพื้น ส่วนเท้าขวายกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสาม กระโดดอยู่กับที่ด้วยแรงถีบตัวของเท้าข้างซ้ายที่ยืนอยู่พร้อมกับหันลำตัวไปทางขวาโดยให้ท่ามูมกับทิศทางของจังหวะสองอีก ๙๐ องศา และขณะเดียวกันนั้นก็ให้เปลี่ยนเป็นนำเท้าขวาลงยืนกับพื้น ส่วนเท้าซ้ายยกไว้และงอเข่าเล็กน้อย

จังหวะสี่ ให้ก้าวเท้าซ้ายเริ่มออกวิ่งต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

- ในการใช้คำบอกของผู้ฝึก จะต้องให้คำบอก “กลับหลัง” และ “หัน” ในขณะที่เท้าข้างซ้ายของลูกเสือตกถึงพื้นในลำดับติดต่อกันเสมอ

- สำหรับในการฝึกนั้นไม่ว่าจะเป็นการฝึก ทำขวาหันในเวลาวิ่ง ทำซ้ายหันในเวลาวิ่ง หรือท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่งก็ตาม ถ้าผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติด้วยการปิดจังหวะ จะต้องชี้แจงให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะเป็นการฝึกปิดจังหวะ” ต่อจากนั้น จึงเริ่มฝึกโดยให้ลูกเสือปฏิบัติเป็นจังหวะ ๆ ไป โดยใช้คำบอกและให้ลูกเสือปฏิบัติดังนี้

๑. เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าขวาหันในเวลาวิ่งจังหวะหนึ่ง ทำซ้ายหันในเวลาวิ่งจังหวะหนึ่ง หรือท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่งจังหวะหนึ่ง ให้ผู้ฝึกใช้คำบอก “ขวา – หัน” “ซ้าย – หัน” หรือ “กลับหลัง – หัน” ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอกดังกล่าวก็ให้ทำท่าขวาหันจังหวะหนึ่ง หรือท่าซ้ายหันจังหวะหนึ่ง หรือท่ากลับหลังหันจังหวะหนึ่งแล้วค้างไว้

๒. เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหันในจังหวะสองต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ก็ให้ปฏิบัติจังหวะสองแล้วค้างไว้

๓. เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหันในจังหวะที่สามต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ก็ให้ปฏิบัติจังหวะสามแล้วค้างไว้

๔. เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหันในจังหวะสี่ต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ก็ให้ปฏิบัติจังหวะสี่แล้วออกวิ่งต่อไป

ท่าถอดหมวกและสวมหมวก

๑. ท่าถอดหมวก

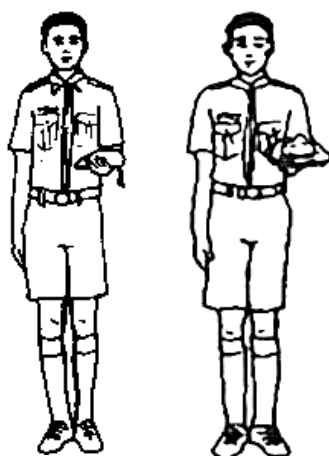
คำบอก “ถอดหมวก” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติเมื่อได้ยินคำบอก “ถอดหมวก” ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้



ท่าถอดหมวก จังหวะ ๑

ท่าถอดหมวก จังหวะ ๒



ท่าถอดหมวก จังหวะ ๓

รูปที่ ๔๙ ท่าถอดหมวก

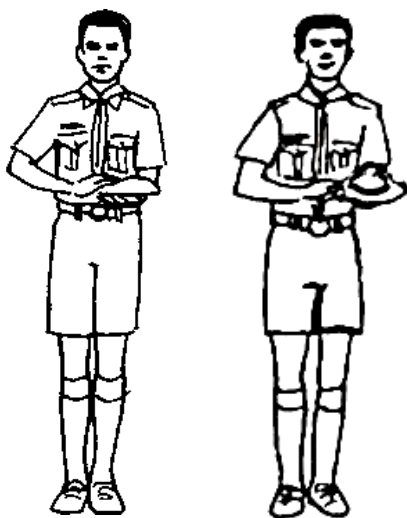
จังหวะหนึ่ง แบ่มือซ้ายและงอศอกจนแขนท่อนล่างได้ฉากกับแขนท่อนบน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้น ข้างบน พร้อมกันนั้นใช้มือขวาจับที่กระบังหน้าหมวก (หมวกทรงกลมที่มีกระบังหน้าหมวก หมวกทรงหม้อตาล) จับที่ปีกหมวกด้านหน้า (หมวกปีกกว้างพับข้างและไม่พับข้าง) จับที่หมวกด้านขวา (หมวกทรงอ่อน) จับที่ขอบหมวกบนด้านหน้า (หมวกกะลาสี)

จังหวะสอง ถอดหมวกออกจากศีรษะ วางครอบหัวแม่มือซ้าย ให้หน้าหมวกหันไปทางขวา ขอบหมวกด้านนอกอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้

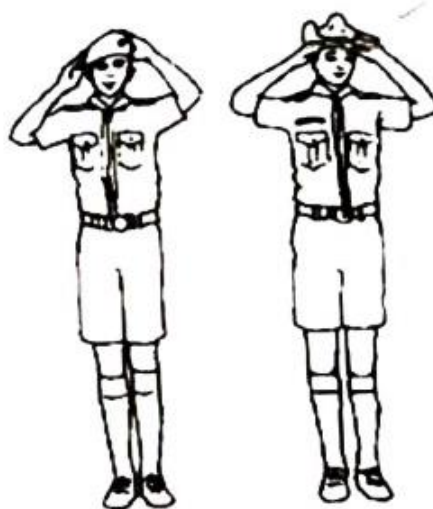
จังหวะสาม ลดมือขวาลงมาอยู่ในท่าตรงพร้อมกับมือซ้ายจับหน้าหมวกด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วทั้งสี่

๒. สวมหมวก

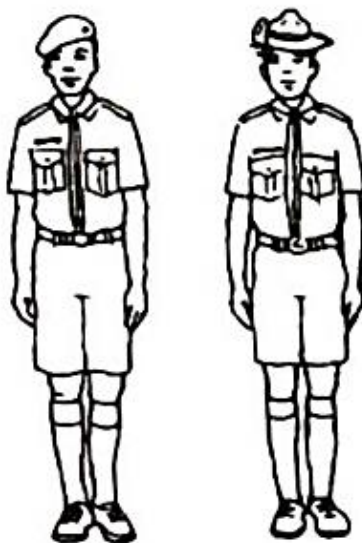
คำบอก “สวมหมวก” (คำบอกรวด)



ท่าสวมหมวก จังหวะ ๑



ท่าสวมหมวก จังหวะ ๒



ท่าสวมหมวก จังหวะ ๓

รูปที่ ๕๐ ท่าสวมหมวก

การปฏิบัติ จังหวะหนึ่ง ใช้มือขวาจับหมวกที่อยู่ในมือซ้าย เช่นเดียวกับการถอดหมวก
 จังหวะสอง ยกหมวกขึ้นสวมศีรษะ มือซ้ายช่วยจัดหมวก
 จังหวะสาม ลดมือทั้งสองลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างแข็งแรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติปิดตอน ก็ย่อมจะกระทำได้โดยจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะฝึกทำถอดหมวกปิดตอน” ส่วนการใช้คำบอกและการปฏิบัติของลูกเสือให้กระทำเป็นที่ละตอนตามลำดับดังนี้

๑. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติทำถอดหมวกตอนที่หนึ่งให้ใช้คำบอก “ถอดหมวก”
 เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ถอดหมวก” ให้ลูกเสือทำทำถอดหมวกตอนที่หนึ่งค้างไว้ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้

๒. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าถอดหมวกตอนที่สอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือทำท่าถอดหมวกตอนที่สองค้างไว้ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้

๓. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าถอดหมวกตอนที่สาม ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือลดมือขวาลงไปอยู่ในลักษณะของท่าตรงอย่างแข็งแรง

ท่าสวดมนต์ สงบนิ่ง

คำบอก “สวดมนต์” “สงบนิ่ง” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “สวดมนต์” “สงบนิ่ง” ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้



หมวกทรงกลม



หมวกปีกกว้างพับข้าง



หมวกกะลาสี



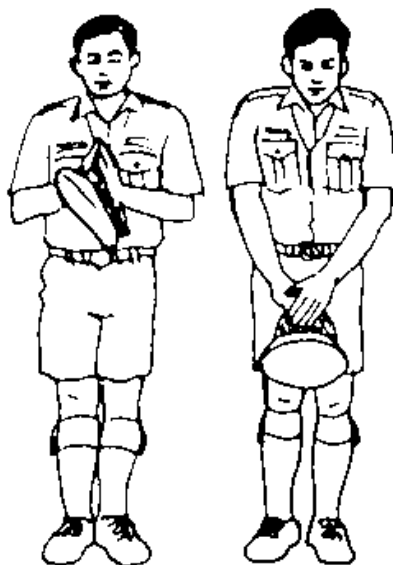
ใช้มือขวาจับที่หมวกด้านหน้าแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวา ในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกอยู่ข้างบน ให้หมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้

ท่าสงบนิ่ง ใช้มือขวาถือหมวกแล้วลดแขนลงจนสุด ใช้ฝ่ามือซ้ายทับลงบนหลังมือขวา ก้มหน้า ประมาณ ๑ นาที



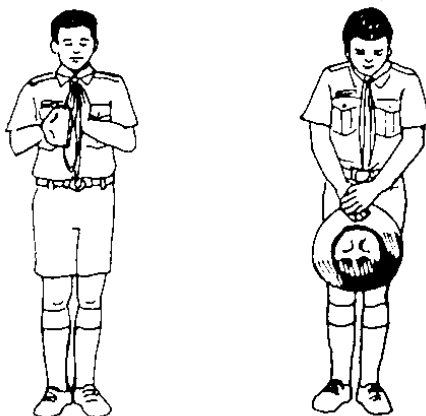
หมวกทรงอ่อน (เบเรต์)

ใช้มือขวาจับที่หมวกด้านขวาแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวาในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกหันเข้าหาตัว ให้หมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสองและหนีบหมวกไว้
ท่าสงบนิ่ง ใช้มือขวาถือหมวกแล้วลดแขนลงจนสุด ใช้ฝ่ามือซ้ายทับลงบนหลังมือขวา ก้มหน้า
ประมาณ ๑ นาที



หมวกทรงหม้อตาล

ใช้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวกแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวาในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกอยู่ข้างบน ให้กะบังหน้าหมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้
ท่าสงบนิ่ง ใช้มือขวาถือหมวกแล้วลดแขนลงจนสุด ใช้ฝ่ามือซ้ายทับลงบนหลังมือขวา ก้มหน้า
ประมาณ ๑ นาที



หมวกผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (หมวกปีกกว้าง)

รูปที่ ๕๑ ทำสวดมนต์และสงบนิ่ง

ใช้มือขวาจับที่ปีกหมวกด้านหน้า แล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวา ในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกอยู่ข้างบน

ท่าสงบนิ่ง ใช้มือขวาลือหมวกแล้วลดแขนลงจนสุด ใช้ฝ่ามือซ้ายทับลงบนหลังมือขวา ก้มหน้า ประมาณ ๑ นาที

ทำนั่งถวายราชสดุดี

คำบอก “ถอดหมวก, นั่ง” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ เมื่อสั่ง “ถอดหมวก” ลูกเสือทุกคนถอดหมวกเรียบร้อยแล้ว สั่ง “นั่ง” เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่งว่า “นั่ง” ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว ก้มหน้าลงจรดพื้น ตั้งเข่าซ้าย นั่งลงบนส้นเท้าขวา มือขวาแบควางลงบนเข่าขวามือซ้ายที่ถือหมวกวางพาดบนเข่าซ้าย และตั้งฉากกับเข่าซ้าย เมื่อร้องเพลงราชสดุดี ให้ก้มหน้าเล็กน้อย และให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อเพลงจบ เมื่อสั่งว่า “ลุก” ให้ลูกเสือลุกขึ้น โดยดึงเท้าซ้ายที่ก้าวออกไปกลับมาชิดเท้าขวา และเมื่อสั่ง “สวมนหมวก” ให้ลูกเสือสวมนหมวกโดยเร็ว แล้วอยู่ในท่าตรง

หมายเหตุ ในกรณีที่ลูกเสือมีไม้พลองหรือไม้ง่าม ให้ถอดหมวกในท่าที่มีอาวุธเสียก่อน แล้วจึงนั่ง โดยนำไม้พลองหรือไม้ง่ามวางไว้ข้างตัวด้านขวามือตามความยาว มือขวาแบควางลงบนเข่าขวามือซ้ายที่ถือหมวกวางพาดบนเข่าซ้าย และตั้งฉากกับเข่าซ้ายตามปกติ



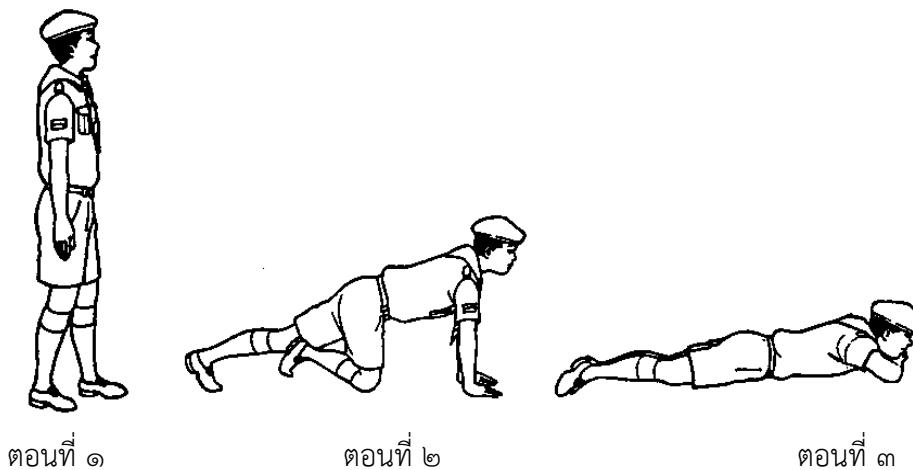
รูปที่ ๕๒ ทำนั่งถวายราชสดุดี

ท่าหมอบและลูก

๑. ท่าหมอบ

คำบอก “หมอบ” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “หมอบ” ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้



ตอนที่ ๑

ตอนที่ ๒

ตอนที่ ๓

รูปที่ ๕๓ ท่าหมอบ (เท้าทั้งสองต้องแบะออก ส้นเท้าชิดกัน)

ตอนที่หนึ่ง ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าประมาณครึ่งก้าวอย่างแข็งแรงแล้ววางน้ำหนักตัวไปอยู่บนเท้าทั้งสอง ส่วนแขนและมือยังคงอยู่ที่เดิมในลักษณะของท่าตรง

ตอนที่สอง หดตัวลงคุกเข่าขวาไปกับพื้นก่อนแล้วจึงคุกเข่าซ้ายลงจดพื้นในลำดับต่อไป หลังจากนั้นให้น้ำหนักตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย พร้อมกับใช้มือทั้งสองยันพื้นไว้ แขนทั้งสองเหยียดตึง โดยให้มือทั้งสองข้างอยู่ในแนวเดียวกันและห่างกันประมาณหนึ่งฟุตในแนวระดับหัวไหล่ นิ้วมือทั้งสองข้างเหยียดตรงและเรียงชิดกันปลายนิ้วชี้ไปทิศทางตรงหน้าแล้วยกเข่าขวาให้พ้นจากพื้น พร้อมกับเหยียดขาข้างขวาไปข้างหลังจนเข้าตึงเป็นแนวเดียวกับแนวลำตัวในลักษณะที่ใช้ปลายเท้าจิกพื้นไว้ เงยหน้าขึ้นและตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ

ตอนที่สาม ใช้มือทั้งสองและปลายเท้าขวายันพื้นไว้ให้มั่นคงแล้วยกเข่าซ้ายพร้อมกับเหยียดขาซ้ายไปข้างหลังจนเข้าตึง โดยให้ส้นเท้าทั้งสองชิดกัน ต่อจากนั้นให้ลดตัวนอนราบกับพื้น เมื่อออกตะแคงแล้ว ให้ยกมือทั้งสองขึ้นงอแขนกางข้อศอกออก แล้วให้น้ำมือทั้งสองวางซ้อนกันไว้ประมาณตรงกับใบหน้า ให้มือขวาทับมือซ้าย ฝ่ามือทั้งสองคว่ำลงกับพื้น แล้วลดปลายคางลงแนบไว้บนหลังมือขวา หน้าเงย สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ จัดเท้าทั้งสองข้างให้ส้นเท้าวางชิดกัน และแบะปลายเท้าทั้งสองข้างออกไปทางซ้ายและทางขวาให้ส้นเท้าแบนราบกับพื้น

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึก ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหมอบปิดตอนกระทำได้ โดยจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะฝึกท่าหมอบปิดตอน” ส่วนการใช้คำบอกและการปฏิบัติของลูกเสือให้กระทำเป็นทีละตอนตามลำดับดังนี้

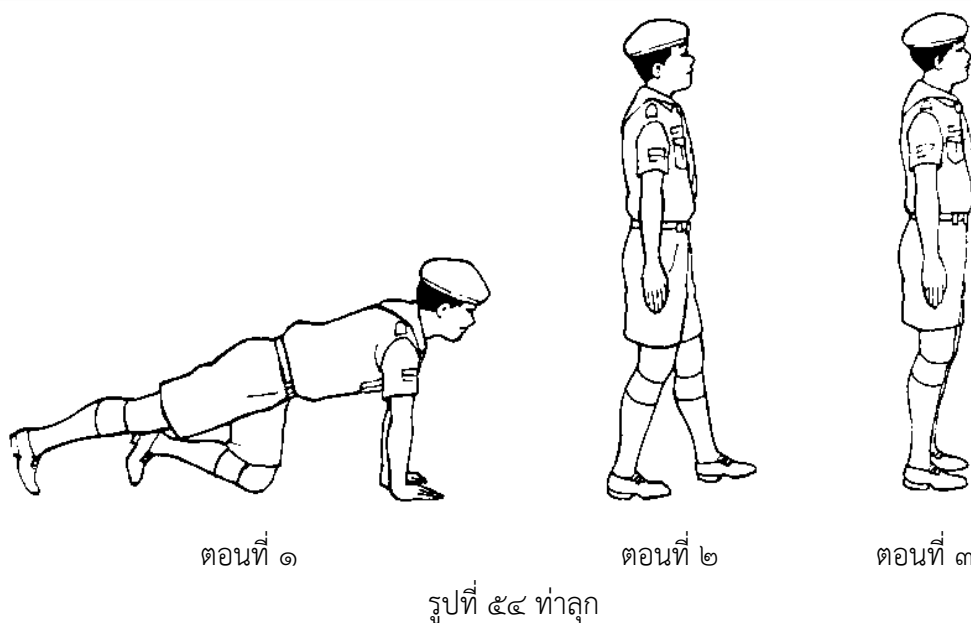
- เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหมอบตอนที่หนึ่ง ให้ใช้คำบอก “หมอบ” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “หมอบ” ให้ลูกเสือทำท่าหมอบตอนที่หนึ่งตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ แล้วค้างไว้

- เมื่อประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหมอบตอนที่สอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือทำท่าหมอบตอนที่สองตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ แล้วค้างไว้
- เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าหมอบตอนที่สาม ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือทำท่าหมอบตอนที่สามตามรายละเอียดที่กล่าวไว้

๒. ท่าลุก

คำบอก “ลุก” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ลุก” ให้ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้



ตอนที่หนึ่ง ให้แยกมือทั้งสองซึ่งวางซ้อนกันอยู่ออกจากกันแล้วใช้มือทั้งสองยันพื้นไว้ตรงประมาณเสมอกับระดับหัวไหล่ทั้งสองข้างโดยวางมือและนิ้วมือเช่นเดียวกับการทำท่าหมอบตอนที่สอง แล้วใช้มือและปลายเท้าทั้งสองข้างออกแรงดันพื้นยกลำตัวให้สูงขึ้นจากพื้น จนแขนทั้งสองข้างเหยียดตั้งต่อนั้นให้งอเข้าซ้ายยันไว้กับพื้นในลักษณะที่ใช้ปลายเท้าจิกพื้นไว้ ขาซ้ายท่อนบนตั้งฉากกับพื้นส้นเท้าเปิดเงยศีรษะ ขาขวาเหยียดตรงเป็นแนวเดียวกันกับแนวลำตัวปลายเท้าขวาจิกพื้นไว้ (ท่าลุกตอนที่หนึ่งลักษณะโดยทั่วไปเหมือนกับท่าหมอบตอนที่สอง) สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ

ตอนที่สอง คุกเข่าขวาลงไปกับพื้นแล้วใช้มือทั้งสองข้างออกแรงผลักพื้นให้ลำตัวติดตั้งขึ้น พร้อมกับยกเข่าทั้งสองให้พื้นพื้นจนลุกขึ้นไปยืนในท่าก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าวางน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้าง จัดมือและแขนอยู่ข้างลำตัวในลักษณะของท่าตรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ

ตอนที่สาม ชักเท้าซ้ายกลับมาชิดเท้าขวาอยู่ในลักษณะของท่าตรงอย่างแข็งแรง แล้วนิ่ง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ถ้าผู้ฝึกประสงค์จะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าลุกปิดตอนกระทำได้ โดยจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า “ต่อไปจะฝึกท่าลุกปิดตอน” ส่วนการใช้คำบอกและการปฏิบัติของลูกเสือ ให้กระทำเป็นทีละตอนตามลำดับดังนี้

๑. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าลุกตอนที่หนึ่ง ให้ใช้คำบอก “ลุก” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ลุก” ให้ลูกเสือทำท่าลุกตอนที่หนึ่ง ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ แล้วค้างไว้

๒. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าลูกตอนที่สอง ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือทำท่าลูกตอนที่สอง ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ แล้วค้างไว้

๓. เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติท่าลูกตอนที่สาม ให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” ให้ลูกเสือทำท่าลูกตอนที่สาม ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ แล้วกลับมายืนอยู่ในท่าตรง

บทที่ ๔

แบบฝึกบุคคลท่าอาวุธ

ท่าตรง



รูปที่ ๕๕ ท่าตรง (ประกอบอาวุธ)

คำบอก “แถว – ตรง” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้มีจังหวะเดียว

ลักษณะของท่าตรงมีดังนี้ คือ จะต้องยืนให้ส้นเท้าชิดและอยู่ในแนวเดียวกันปลายเท้าทั้งสองแบะออกไปทางข้างเท้า ๆ กัน ปลายเท้าห่างกันประมาณ ๑ คืบ หรือให้ทำมุมประมาณ ๔๕ องศา เข้าเหยียดตรงและบีบเข้าหากัน มือขวาจับไม้พลองหรือไม้ง่าม ตามประเภทแนบเข้าร่องไหล่ขวา พอที่จะไม่ทำให้ไหล่ขวาเอียงเมื่อยืนในท่าตรง ให้ไม้พลองหรือไม้ง่าม อยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ นิ้วอื่นเรียงชิดกับนิ้วชี้ตามลำดับ (อุ้งมือหันลงพื้น) ให้ไม้พลองหรือไม้ง่าม ตรงแนบขาขวา ส้นไม้พลองหรือไม้ง่ามวางเสมอและชิดกับปลายนิ้วก้อยของเท้าขวา แขนทั้งสองอยู่ข้างลำตัวในลักษณะงอข้อศอกไว้จนเกิดช่องว่างห่างจากลำตัวประมาณ ๑ ฝ่ามือ พลิกข้อศอกไปข้างหน้าเล็กน้อยจนไหล่ทั้งสองข้างตั้งและเสมอกัน นิ้วมือซ้ายทั้งห้าเหยียดตรงเรียงชิดกัน ให้ปลายนิ้วกลางแตะไว้ตรงกึ่งกลางขาซ้ายท่อนบนประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือทางด้านนิ้วก้อยออกเล็กน้อย ลำคอและใบหน้าตั้งตรง ไม่ยื่นคาง สายตามองตรงไปข้างหน้า ในแนวระดับวางน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้างเท่ากันแล้วนั่ง

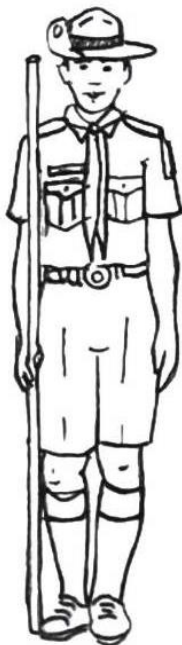
เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ในขณะอยู่ในท่าพักตามปกติลูกเสือจะต้องจัดส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ยืนอยู่ในลักษณะของท่าตรง ยกเว้นเข้าขวาหย่อนไว้เล็กน้อย พร้อมกับสุดลมหายใจเข้าปอดให้เต็มที่และยกอกให้ผึ่งผาย

เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้ลูกเสือกระตุกเข้าขวาเข้ามาอย่างรวดเร็วและแข็งแรง โดยพยายามรักษาไม่ให้ส่วนใด ๆ ของร่างกายมีการเคลื่อนไหว เขาค้างในลักษณะบีบเข้าทั้งสองเข้าหากันแล้วนั่ง

ท่าพัก (ประกอบอาวุธ)

ท่าพักแบ่งออกเป็น ๕ ท่า คือ ท่าพักตามปกติ ท่าพักตามระเบียบ ท่าพักตามสบาย ท่าพักแถว และท่าเล็กแถว

ท่าพักตามปกติ



รูปที่ ๕๖ ท่าพัก (ประกอบอาวุธ)

คำบอก “พัก” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติท่านี้มีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ในขั้นตอนแรกเมื่อได้ยินคำบอก “พัก” ให้ลูกเสือหย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย พยายามไม่ให้ส่วนอื่น ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวอย่างกะทันหัน มือขวายังคงจับไม้พลองหรือไม้ง่ามแนบร่องไหล่ โดยไม่มีการเคลื่อนไหวใด ๆ ทั้งสิ้น

๒. สำหรับในขั้นตอนต่อไปนั้น ทำนี้้อนุญาตให้ลูกเสือเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและเปลี่ยนเข้าพักได้ตามสมควรและเท่าที่จำเป็น

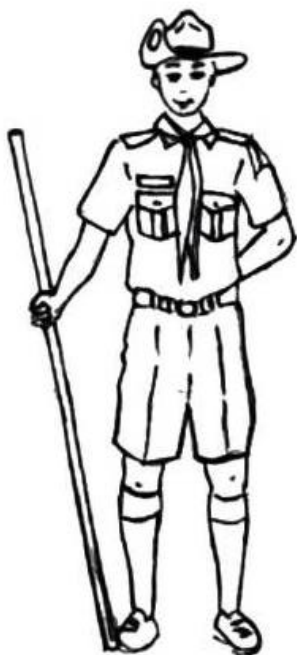
๓. ทำนี้ห้ามลูกเสือขยับเขยื้อนหรือเปลี่ยนที่ยืนของเท้าทั้งสองข้างและห้ามพูดคุยกัน

๔. เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ลูกเสือยืดตัวขึ้น พร้อมกับสุดลมหายใจเข้าปอดจนเต็มที แล้วจัดทุกส่วนของร่างกายให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงเว้นเข่าขวายังหย่อนอยู่

๕. เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้กระดูกเข่าขวากลับมาอยู่ในท่าตรงอย่างรวดเร็ว และแข็งแรง แล้วนิ่ง

ท่าพักตามระเบียบ

คำบอก “ตามระเบียบ, พัก” (คำบอกเป็นคำ ๆ)



ท่าพักตามระเบียบ (ด้านหน้า)



ท่าพักตามระเบียบ (ด้านหลัง)

รูปที่ ๕๗ ท่าพักตามระเบียบ (ประกอบอาวุธ)

การปฏิบัติ ทำนี้มีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

เมื่อได้ยินคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้ลูกเสือแยกเท้าซ้ายออกไปทางด้านซ้าย ประมาณ ๓๐ ซม. หรือ ประมาณครึ่งก้าวอย่างแข็งแรงและผึ่งผาย ในขณะเดียวกันให้ใช้มือขวาเลื่อนขึ้นมา จับไม้พลองหรือไม้ง่ามระดับเอว แล้วผลักไม้พลองหรือไม้ง่ามให้เฉียงออกไปทางข้างหน้าตามแนวของปลายเท้าขวา ทำมุมกับลำตัวประมาณ ๔๕ องศา แขนขวาเหยียดตึง พร้อมกับนำมือซ้ายไปวางไว้ทางด้านหลัง หันหลังมือตะแคงไว้ประมาณใต้แนวเข็มขัด นิ้วทั้งห้าเหยียดตรงเรียงชิดกัน แเบะข้อศอกออกไปทางข้างหน้าเล็กน้อย ลักษณะของการยืนจะต้องให้ขาทั้งสองข้างตึง น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่ากันยกอกให้สง่าผ่าเผย จัดไหล่ทั้งสองให้เสมอกัน ลำคอและใบหน้าตั้งตรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับแล้วนิ่ง

เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ลูกเสือสุดลมหายใจเข้าปอดจนเต็มที

เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายกลับมาชิดเท้าขวา โดยให้ส้นเท้าทั้งสองชิดกันและอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าทั้งสองแบะออกไปทางข้าง ข้างละเท่า ๆ กันห่างกันประมาณ ๑ คืบ หรือประมาณ ๔๕ องศา พร้อมกันนั้นให้ใช้มือขวาดึงไม้พลองหรือไม้ง่ามเข้ามาหาลำตัว และลดมือซ้ายลงมาอยู่ในลักษณะของท่าตรง แล้วนิ่ง

ท่าพักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย, พัก” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ ทำนี้มีจังหวะเดียว แต่ให้ปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

หย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย โดยพยายามไม่ให้ส่วนอื่นของร่างกายมีการไหวติงอย่างกะทันหัน เช่นเดียวกับการทำท่าพักตามปกติในขั้นตอนแรก

เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้สุดลมหายใจเข้าปอดจนเต็มที

เมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้กระตุกเข้าขวากกลับมาอยู่ในท่าตรงอย่างรวดเร็ว และแข็งแรง แล้วนั่ง ทำน้อนุญาตให้เคลื่อนไหวอิริยาบถได้ตามสบาย ห้ามพูดคุยกันเว้นแต่ได้รับอนุญาต และเท้าข้างใดข้างหนึ่งจะต้องอยู่กับที่ ทำน้อห้ามลูกเสือออกนอกแถว ถ้าไม่อนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้

ท่าพักแถว

คำบอก “พักแถว” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ

เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “พักแถว” ให้ลูกเสือทุกคนที่อยู่ในแถวต่างคนต่างแยกออกไปจากแถวในทันที ท่าพักแถวลูกเสือแต่ละคนสามารถที่จะหาที่นั่งพักได้ตามสะดวกแต่ต้องอยู่ภายในบริเวณที่ใกล้เคียงนั้นและต้องไม่ทำเสียงดัง

เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ลูกเสือทุกคนรีบวิ่งกลับมาเข้าแถวที่เดิมโดยเร็ว ในรูปแถวเดิม และเมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว ให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

หลังจากที่ผู้ฝึกได้สั่ง “พักแถว” ไปแล้วเมื่อประสงค์จะให้ลูกเสือกลับมาเข้าแถวตามรูปแถวเดิม ให้ผู้ฝึกใช้คำบอก “แถว” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “แถว” ลูกเสือทุกคนจะต้องรีบกลับเข้าแถวที่เดิม และในรูปแถวเดิม และเมื่อจัดแถวเป็นรูปแถวเรียบร้อยแล้วลูกเสือทุกคนจะต้องอยู่ในท่าตรงเอง ฉะนั้นผู้ฝึกจะสั่ง “แถว – ตรง” อีกไม่ได้ แต่ถ้าผู้ฝึกเห็นว่าแถวยังไม่เรียบร้อย จะต้องใช้คำบอก “จัดแถว” และ “นั่ง” ตามลำดับ

ท่าเล็กแถว

คำบอก “เล็กแถว” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอกว่า “เล็กแถว” ให้ลูกเสือทุกคนที่อยู่ในแถวแยกกระจ่ายกันออกไปจากแถวโดยเร็ว

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ก่อนที่ผู้ฝึกหรือผู้ควบคุมแถวจะบอกคำ “เล็กแถว” จะต้องสังเกต ให้แน่ชัดว่าลูกเสือในแถวไม่ได้อยู่ในท่าพักตามระเบียบ ท่าพักตามปกติหรือท่าพักตามสบาย แต่ถ้าลูกเสือในแถวอยู่ในท่าพักดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ฝึกสั่ง “แถว – ตรง” ก่อนแล้วจึงให้คำบอก “เล็กแถว”

ท่าหันอยู่กับที่

ท่าซ้ายหัน คำบอก “ซ้าย - หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำน้อแบ่งการปฏิบัติออกเป็น ๒ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “ซ้าย - หัน” ให้ใช้มือขวาที่จับไม้พลองหรือไม้ง่ามนั้น ยกให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อยในแนวดิ่ง และบังคับให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามแนบชิดอยู่กับลำตัว ข้อศอกขวา งอเล็กน้อยตามธรรมชาติ ขณะเดียวกันนั้นให้เปิดปลายเท้าซ้ายขึ้นจากพื้นเล็กน้อย โดยพยายามกดส้นเท้าให้ตรึงอยู่กับที่ เพื่อช่วยในการทรงตัวขณะหมุนตัว แล้วใช้สะโพกเหวี่ยงตัวไปทางซ้าย ๙๐ องศา ด้วยการใช้นิ้วเท้าซ้ายเป็นจุดหมุน ขณะเดียวกันให้เหวี่ยงเท้าขวาไปทางซ้ายตามจังหวะการหมุนตัว และเมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้ว (๙๐ องศา) ให้นำปลายเท้าขวาไปแตะพื้นไว้ทางด้านหลังในทิศทางเฉียงไปข้างหลังทางซ้ายส้นเท้าเปิดเข้าเหยียดตั้งขณะหมุนตัวไปนั้นจะต้องพยายามรักษาทรงของลำตัวและวางมือซ้ายให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงด้วย

จังหวะสอง ชักเท้าขวามาชิดกับเท้าซ้ายอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ขณะเดียวกันให้ลดไม้พลองหรือไม้ง่ามให้ต่ำลงในแนวตั้งจนกว่าสันไม้พลองหรือไม้ง่ามจะวางอยู่บนพื้นในลักษณะของท่าตรง โดยสมบูรณ์

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึกปิดจังหวะผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่าจะฝึก ท่าซ้ายหันแบบปิดจังหวะ แล้วใช้คำบอกเช่นเดียวกับท่าซ้ายหันเปิดจังหวะคือ “ซ้าย – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

ท่าขวาหัน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับท่าซ้ายหันเพียงแต่ทำกลับข้างกัน

ท่ากลับหลังหัน คำบอก “กลับหลัง – หัน” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งการปฏิบัติออกเป็น ๒ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะหนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “กลับหลัง – หัน” ให้ลูกเสือใช้มือขวาที่จับถือไม้พลองหรือไม้ง่าม ยกไม้พลองหรือไม้ง่ามให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อย ในแนวตั้ง และบังคับให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามแนบชิดอยู่กับขาข้างขวาพยายามให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามตั้งได้ฉากกับพื้น ข้อศอกขวางอเล็กน้อยตามธรรมชาติ ขณะเดียวกันนั้นให้ลูกเสือเปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อย โดยพยายามกดส้นเท้าให้ตึงอยู่กับที่ และเปิดส้นเท้าซ้ายใช้ปลายเท้ากดไว้กับพื้น เพื่อช่วยในการทรงตัวขณะหมุนตัว แล้วใช้สะโพกเหวี่ยงตัวไปทางขวาจนได้ ๑๘๐ องศา (กลับหน้าเป็นหลัง) ด้วยการใช้นิ้วเท้าขวาเป็นจุดหมุน ขณะเดียวกันนั้นให้เหวี่ยงเท้าซ้ายไปทางซ้ายตามจังหวะการหมุนตัว และเมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้ว (๑๘๐ องศา) ให้นำปลายเท้าซ้ายไปแตะพื้นไว้ทางด้านหลังในทิศทางเฉียงไปข้างหลังทางซ้าย ส้นเท้าเปิดเข้าเหยียดตึง ในขณะที่หมุนตัวไปนั้นจะต้องพยายามรักษาทรงของลำตัว และวางมือซ้ายให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงตลอดเวลาด้วย เมื่อหมุนตัวไปได้ที่แล้วนำหน้าท้าวอยู่บนเท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง ปลายเท้าข้างซ้ายวางอยู่ทางด้านหลังทางซ้าย ส้นเท้าเปิดและบิดออกข้างนอกลำตัว

จังหวะสอง ชักเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวาเพื่อยืนในลักษณะของท่าตรงอย่างรวดเร็วและแข็งแรง ในขณะเดียวกันนั้นก็ให้ลดไม้พลองหรือไม้ง่ามให้ต่ำลงในแนวตั้งจนกว่าสันไม้พลองหรือไม้ง่ามจะวางอยู่บนพื้นในลักษณะของท่าเรียบอาวุธโดยสมบูรณ์

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึกปิดจังหวะผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่าจะฝึกท่ากลับหลังหันแบบปิดจังหวะ แล้วใช้คำบอกเช่นเดียวกับท่ากลับหลังหันเปิดจังหวะคือ “กลับหลัง – หัน” เมื่อจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อไปก็ให้ใช้คำบอก “ต่อไป”

สำหรับท่าหันอยู่กับที่นี้ นอกเหนือไปจากท่าขวาหัน ท่าซ้ายหัน และท่ากลับหลังหันตามที่ได้กล่าวไปแล้ว อาจจะให้ทำท่ากึ่งขวาหรือท่ากึ่งซ้ายหันอีกก็ได้ ส่วนการปฏิบัติในท่าดังกล่าวนี้ ก็คงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับท่าขวาหันหรือท่าซ้ายหันนั่นเอง จะแตกต่างกันเฉพาะให้ทำท่าหันไปทางขวาหรือทางซ้ายเพียง ๔๕ องศา เท่านั้น

ท่าคอนอาวุธ

ท่าคอนอาวุธ คำบอก “คอน, อาวุธ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)



รูปที่ ๕๘ ท่าคอนอาวุธ

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “คอน, อาวุธ” ให้ลูกเสือใช้มือขวาจับไม้พลองหรือไม้ง่ามให้สูงจากพื้นในแนวตั้งมากดแนบไว้กับสะโพกประมาณได้เข็มขัดเล็กน้อย โดยข้อศอกขวาทางออกตามธรรมชาติ แล้วผลักไม้พลองหรือไม้ง่ามเฉียงออกไปข้างหน้า และส้นไม้พลองหรือไม้ง่ามชี้เฉียงไปทางข้างหลังท่ามุมกับลำตัว ประมาณ ๑๕ องศา ส่วนอื่นๆ ของร่างกายยังคงอยู่ในลักษณะท่าตรง

ท่าเรียบอาวุธ (จากท่าคอนอาวุธ)

คำบอก “เรียบ, อาวุธ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบ, อาวุธ” ให้เลื่อนมือขวาที่กำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่ในท่าคอนอาวุธค่อยๆ ลดต่ำลงไปในแนวตั้ง พยายามรักษาแนวไม้พลองหรือไม้ง่ามให้ตั้งตรงในแนวตั้ง จากนั้นก็ลดไม้พลองหรือไม้ง่ามลงจนกว่าจะวางอยู่บนพื้นในลักษณะของท่าตรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

๑. ผู้ฝึกควรอธิบายเพิ่มเติมให้ลูกเสือทราบว่าท่าคอนอาวุธนี้ เป็นท่าที่นำไปใช้ในโอกาสที่ลูกเสือจะต้องเคลื่อนที่ระยะไกล ๆ ขณะถือไม้พลองหรือไม้ง่ามทั้งในขณะที่อยู่ตามลำพังและอยู่ในแถวภายใต้การควบคุม เช่น เมื่อลูกเสือได้ยินผู้บังคับบัญชาลูกเสือบอก “ข้างหน้า ๕ ก้าว, หน้า – เดิน” “ก้าวทางขวา ๗ ก้าว, ทำ” หรือ “ก้าวถอยหลัง ๖ ก้าว, ทำ” เป็นต้น ก่อนที่ลูกเสือจะปฏิบัติตามคำสั่ง ลูกเสือจะต้องทำท่าคอนอาวุธเองตามลำพังก่อนโดยไม่ต้องรอคำสั่ง และเมื่อได้ปฏิบัติตามการเคลื่อนที่ไปครบตามจำนวนก้าวที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสั่งแล้ว ให้ทำท่าเรียบอาวุธเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งเช่นเดียวกัน

๒. หากประสงค์จะให้แถวลูกเสือเคลื่อนที่ไปข้างหน้าระยะค่อนข้างไกลและประสงค์ให้ลูกเสือถือไม้พลองหรือไม้ง่ามในท่าคอนอาวุธ ก็ย่อมจะกระทำได้โดยให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือใช้คำบอกดังนี้ “คอน, อาวุธ หน้า – เดิน” “แถว – หยุด” “เรียบ, อาวุธ” ตามลำดับเป็นต้น และในกรณีเช่นนี้ลูกเสือจะทำท่าคอนอาวุธและท่าเรียบอาวุธเองโดยอัตโนมัติไม่ได้คงปฏิบัติไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ท่าเฉียงอาวุธ



รูปที่ ๕๙ ท่าเฉียงอาวุธ

คำบอก “เฉียง, อาวุธ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติทำนี้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

เมื่อได้ยินคำบอก “เฉียง, อาวุธ” ให้ลูกเสือใช้มือขวายกไม้พลองหรือไม้ง่ามทแยงกับลำตัว และอยู่ห่างจากลำตัวประมาณหนึ่งฝ่ามือ ต้นไม้พลองหรือไม้ง่ามเฉียงขึ้นบนอยู่ประมาณหน้าไหล่ซ้าย สันไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่ทางขวาของสะโพกขวา มือซ้ายกำสูงเสมอระดับไหล่ซ้าย มือขวากำเสมอแนวเข็มขัดและบีบข้อศอกซ้ายชิดกับลำตัว ท่าเฉียงอาวุธนี้ใช้ในการก่อนวิ่งเข้าทางที่หมาย หรือลูกเสือจะต้องเคลื่อนที่ในระยะไกล

ท่าเรียบอาวุธ (จากท่าเฉียงอาวุธ)

คำบอก “เรียบ, อาวุธ” (คำบอกเป็นคำ ๆ)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งการปฏิบัติออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่หนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบ, อาวุธ” ให้ลูกเสือปล่อยมือขวาที่กำไม้พลองหรือไม้ง่ามขึ้นไปการอบเหนือมือซ้าย หันฝ่ามือไปทางด้านซ้ายกางข้อศอกขวาออกจนแขนท่อนล่างและแขนท่อนบนขนานกับพื้นระดับ

ตอนที่สอง ปล่อยมือซ้าย แล้วใช้มือขวานำไม้พลองหรือไม้ง่ามลดลงไปอยู่ทางขวา ชิดข้างลำตัวทางด้านขวา ให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามตั้งตั้งได้ฉากกับพื้นระดับ ขณะที่ลดไม้พลองหรือไม้ง่ามลงไปอยู่ข้างลำตัวทางขวานั้นให้นำมือซ้ายไปจับไม้พลองหรือไม้ง่ามบริเวณร่องไหล่

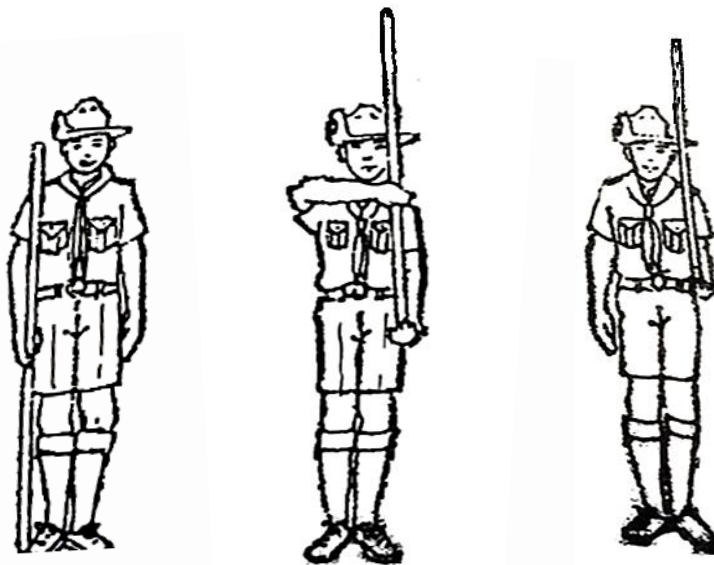
ตอนที่สาม ใช้มือขวาที่จับไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้นลดลงจนกว่าสันไม้พลองหรือไม้ง่ามจะวางอยู่บนพื้นในลักษณะของท่าเรียบอาวุธโดยไม่กระแทก พร้อมกับปล่อยมือซ้ายแล้วสะบัดลงไปอยู่ข้างลำตัวด้านซ้ายอย่างแข็งแรงในท่าตรงแล้วนิ่ง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึกปิดตอน ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า จะฝึกท่าเฉียงอาวุธและท่าเรียบอาวุธจากท่าเฉียงอาวุธแบบปิดตอน โดยใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดตอน คือ

- ท่าเฉียงอาวุธ ใช้คำบอก “เฉียง, อาวุธ” ให้ลูกเสือปฏิบัติเฉพาะตอนที่หนึ่ง แล้วค้างไว้ สำหรับตอนที่สองใช้คำบอก “ต่อไป”
- ท่าเรียบอาวุธ ใช้คำบอก “เรียบ, อาวุธ” ให้ลูกเสือปฏิบัติเฉพาะตอนที่หนึ่ง แล้วค้างไว้ สำหรับตอนที่สองและตอนที่สาม ใช้คำบอก “ต่อไป” ทีละตอนตามลำดับ
- อธิบายให้ลูกเสือทราบว่า ท่าเฉียงอาวุธนี้จะนำไปใช้ในโอกาสที่ลูกเสือจะต้องเคลื่อนที่ในระยะไกล ขณะถือไม้พลองหรือไม้ง่ามในขณะที่อยู่ตามลำพังและอยู่ในแถวภายใต้การควบคุม

ท่าแบกอาวุธ



จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

รูปที่ ๖๐ ท่าแบกอาวุธ

คำบอก “แบก – อาวุธ” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็น ๒ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะที่หนึ่ง เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “แบก – อาวุธ” ให้ลูกเสือใช้มือขวายกไม้พลองหรือไม้ง่ามขึ้นให้เฉียงผ่านไปทางข้างหน้าลำตัว โดยให้มือขวานำไม้พลองหรือไม้ง่ามเข้าไปในร่องไหล่ซ้าย ยกข้อศอกขวาให้สูงจนแขนท่อนบนและท่อนล่างขนานกับพื้นดิน ในขณะเดียวกัน ให้ใช้ฝ่ามือข้างซ้ายไปรับสันไม้พลองหรือไม้ง่าม กระชับไว้ที่ข้างโคนขาซ้ายตรงแนวตะเข็บขากางเกง แขนซ้ายเหยียดตึงยกอก ให้ฝ่ามือส่วนอื่นของร่างกายยังคงอยู่ในลักษณะท่าตรง

จังหวะที่สอง ให้ยกมือซ้ายที่กำสันไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้นขึ้นไปข้างหน้า ให้แขนท่อนซ้ายล่างตั้งได้ฉากกับลำตัวหรือประมาณขนานกับพื้นดิน พยายามบีบและกระชับข้อศอกซ้ายให้อยู่เสมอแนวสันหลัง ในลักษณะเช่นนี้จะบังคับให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามเลื่อนสูงขึ้นไปอยู่ในร่องไหล่ซ้าย โดยใช้มือขวาที่กำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้นช่วยประคองให้วางอยู่บนร่องไหล่อย่างมั่นคง เมื่อนำไม้พลอง

หรือไม้งามขึ้นแบกบนไหล่ได้อย่างมั่นคงแล้วให้สะบัดมือขวาลดลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างแข็งแรง ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังคงอยู่ในลักษณะท่าตรง

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ในการฝึกปิดจังหวะ ผู้ฝึกจะต้องแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่า จะฝึกท่าแบกอวุธ แบบปิดจังหวะโดยใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะ คือ “แบก – อวุธ” ให้ลูกเสือปฏิบัติเฉพาะจังหวะหนึ่ง แล้วค้างไว้ สำหรับจังหวะสองใช้คำบอก “ต่อไป”

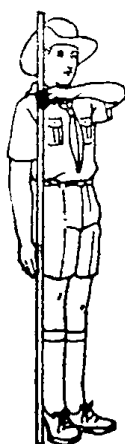
ท่าเรียบบอวุธ (จากท่าแบกอวุธ)

คำบอก “เรียบ – อวุธ” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ท่านี้แบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ ดังต่อไปนี้



จังหวะที่ ๑



จังหวะที่ ๒



จังหวะที่ ๓

รูปที่ ๖๑ ท่าเรียบบอวุธ

จังหวะที่หนึ่ง ยกมือขวาขึ้นจับไม้พลองหรือไม้งาม ศอกงอไปข้างหน้าแนวเดียวกับไหล่ พร้อมกับเหยียดแขนซ้ายลดไม้พลองชิดกับลำตัว

จังหวะที่สอง นำไม้พลองหรือไม้งามด้วยมือขวามาไว้ข้างลำตัวในร่องไหล่ขวาขณะเดียวกัน ยกมือซ้ายขึ้นจับไม้พลองหรือไม้งามที่ร่องไหล่ขวา ปลอยสันไม้พลองหรือไม้งามลงจรดพื้นข้างนี้วก้อยเท้าขวา

จังหวะที่สาม ลดแขนซ้ายลงข้างลำตัวด้านซ้ายและอยู่ในท่าเรียบบอวุธ

ท่าเดิน

ท่าเดินเมื่อถืออาวุธ แบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าเดินเมื่อแบกอาวุธ ท่าเดินเมื่อคอนอาวุธ และท่าเดินเมื่อเฉียงอาวุธ

ท่าเดินเมื่อแบกอาวุธ ท่าเดินเมื่อแบกอาวุธ แบ่งการฝึกออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าเดินสวนสนาม ท่าเดินตามปกติ และท่าหยุดจากการเดิน

๑. ท่าเดินสวนสนาม



รูปที่ ๖๒ ท่าแบกอาวุธเดินสวนสนาม

คำบอก การฝึกท่านี้ ผู้ฝึกจะต้องสั่งให้ลูกเสือทำท่าแบกอาวุธเสียก่อนโดยใช้คำบอก “แบก – อาวุธ” เมื่อลูกเสือทำท่าแบกอาวุธเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงสั่งเดินด้วยคำบอก “สวนสนาม, หน้า – เดิน” ซึ่งถือเป็นคำบอกผสม

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “สวนสนาม, หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือพยายามจัดทำแบกอาวุธอย่างมั่นคงด้วยมือซ้ายยกดสันไม้พลองหรือไม้ง่ามและศอกซ้ายแนบชิดกับลำตัวตลอดเวลา พร้อมทั้งเริ่มออกเดินโดยเตะเท้าซ้ายออกไปข้างหน้า ในลักษณะขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่มลงจนรู้สึกว่ำหลังเท้าตึงฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ แกว่งแขนขวา มือขวานิ้วทั้งห้าเรียงชิดติดกันและเหยียดตึงเฉียงลงไปทางด้านหลังทางขวา หันหลังมือออกนอกลำตัวโดยให้ยื่นลักษณะลำตัวยึดตรงยกอก สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ ในลำดับต่อไปให้ก้าวเท้าขวาเดินต่อไป ในลักษณะเช่นเดียวกับการก้าวเท้าซ้าย ที่เริ่มออกเดินครั้งแรก แล้วก้าวสลับเท้าเดินต่อไปเช่นนี้เรื่อยๆ โดยพยายามรักษาจังหวะความเร็วในการเดินให้สม่ำเสมอ

เมื่อเดินเป็นแถวการก้าวเท้าออกเดินไปข้างหน้าแต่ละก้าวตลอดจนการแกว่งแขนขวาจะต้องกระทำให้พร้อมกันทั้งแถว และลักษณะท่าทางในทุกอิริยาบถของการเดิน ให้องอาจผึ่งผายอยู่เสมอ

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

เมื่อผู้ฝึกประสงค์จะฝึกปิดจังหวะให้ใช้คำบอกเช่นเดียวกับเปิดจังหวะ คือ “หน้า – เดิน” โดยแจ้งให้ลูกเสือทราบก่อนว่าฝึกแบบปิดจังหวะ เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอกดังกล่าวนี้ ให้ทำท่าก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าก่อนแล้วค้างไว้ และรอจนกว่าจะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติต่อไป เมื่อผู้ฝึกจะให้ลูกเสือปฏิบัติในจังหวะต่อไปให้ใช้คำบอก “ต่อไป” เมื่อลูกเสือได้ยินคำบอก “ต่อไป” จึงทำท่าก้าวเท้าขวาต่อไปข้างหน้าแล้วค้างไว้ กระทำสลับกันไปเช่นนี้เรื่อยๆ จนกว่าจะสั่งหยุด

๒. ทำเดินตามปกติ

คำบอก การฝึกทำนี้ผู้ฝึกจะต้องสั่งให้ลูกเสือทำท่าแบกอวรุเสียก่อน โดยใช้คำบอก “แบก – อวรุ” เมื่อลูกเสือทำท่าแบกอวรุเรียบร้อยแล้ว จึงสั่งเดินด้วยคำบอก “หน้า – เดิน”

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอก “หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือเริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึงปลายเท้าชี้ตรงไปข้างหน้า ฝ่าเท้าขนานกับพื้นและให้สูงจากพื้นประมาณหนึ่งฝ่ามือ พร้อมกับแกว่งแขนและมือขวาไปข้างหน้าในลักษณะงอข้อศอกเล็กน้อย และมือขวากำหลวมหันหลังมือออกไปด้านหน้าเฉียงขวาโดยข้อมือไม่หักน้ำหนักตัวทั้งหมดอยู่บนเท้าขวา ลำตัวยึดตรงยกหน้าอก สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับเมื่อจะก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าให้สับเท้าไปให้ได้ระยะก้าวประมาณ ๖๐ ซม. (นับจากสันเท้าหน้าถึงสันเท้าหลัง) แล้วจึงจรดสันเท้าลงไปกับพื้นก่อน ต่อจากนั้นจึงวางปลายเท้าลงไปแนบกับพื้น ในลำดับต่อไปให้เปลี่ยนน้ำหนักตัวทั้งหมดไปอยู่บนเท้าซ้าย แล้วก้าวเท้าขวาออกไปข้างหน้าในลักษณะเดียวกันกับการก้าวเท้าซ้ายออกไปครั้งแรก และในขณะเดียวกันนั้นก็ให้แกว่งแขนและมือขวาไปทางด้านหลังในลักษณะข้อศอกงอเล็กน้อย และมือขวากำหลวมหันหลังมือไปทางด้านหน้าเฉียงขวาโดยข้อมือไม่หักส่วนมือซ้ายยังคงรักษาท่าทางการแบกอวรุไว้อย่างมั่นคงลำตัวยึดตรงยกอก สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ ในลำดับต่อไปให้ก้าวเท้าขวาเดินต่อไปในลักษณะเช่นเดียวกับการก้าวเท้าซ้ายที่เริ่มออกเดินในครั้งแรก จนกว่าจะได้ก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าอีกครั้ง จึงแกว่งแขนและมือขวาไปทางข้างหน้าเช่นเดียวกับเมื่อเริ่มออกเดิน การเดินคงก้าวออกไปข้างหน้าพร้อมกับแกว่งแขนและมือขวาด้วยวิธีดังกล่าวสลับกันไปเรื่อยๆ โดยพยายามรักษาจังหวะความเร็วในการเดินให้สม่ำเสมอ

คำแนะนำสำหรับผู้ฝึก

ท่าเดินเฉียงอวรุและคอนอวรุให้ยึดถือคำบอกและการปฏิบัติ ดังนี้

- ท่าเดินเฉียงอวรุ จะต้องสั่งเฉียงอวรุก่อนด้วยคำบอก “เฉียง, อวรุ” หลังจากนั้น จึงสั่งเดินและปฏิบัติท่าเดินสวนสนามและท่าเดินตามปกติ

- ท่าเดินคอนอวรุ จะต้องสั่งคอนอวรุก่อนด้วยคำบอก “คอน, อวรุ” หลังจากนั้น จึงสั่งเดินท่าเดินตามปกติ

- ในการฝึกท่าเดินเมื่อถืออวรุนั้น เมื่อผู้ฝึกได้สั่งให้ลูกเสือทำท่าเฉียงอวรุ และท่าคอนอวรุ ก่อนที่จะสั่งเดินผู้ฝึกจะต้องกวดขันและตรวจการปฏิบัติจนแน่ใจว่าถูกต้องแล้วจึงสั่งเดิน

- ในระหว่างที่ลูกเสือเดิน ไม่ว่าจะเป็นการเดินสวนสนาม หรือการเดินตามปกติก็ตามผู้ฝึกจะต้องกวดขันและตรวจการปฏิบัติทั้งท่าอวรุและท่าเดินให้ถูกต้องควบคู่กันไปทั้งสองท่า

ไม่ว่าจะฝึกให้ลูกเสือทำท่าเดินเฉียงอวรุและคอนอวรุเมื่อใช้คำบอก “แถว – หยุด” แล้วและไม่ประสงค์จะให้เดินต่อไป ผู้ฝึกจะต้องใช้คำบอก “เรียบ, อวรุ”

ท่าหยุดจากการเดิน

คำบอก “แถว – หยุด” (คำบอกแบ่ง)

การปฏิบัติ ทำนี้แบ่งออกเป็น ๒ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะที่หนึ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “แถว – หยุด” พอสิ้นคำบอก “หยุด” ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่กำลังเดินใดจนถึงขั้นก็ตามให้ก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งเดินต่อไปข้างหนึ่งอีกครั้งก้าวแล้วหยุดเดิน พร้อมกันนั้นให้น้ำหนักตัวไปอยู่ที่เท้าหน้า (เท้าที่ก้าวออกไปข้างหน้าอีกครั้งก้าว) มือและแขนซ้ายนั้นยังคงแกว่งอยู่ในลักษณะสลับกับเท้า ขาทั้งสองตึง สันเท้าหลังเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัวเล็กน้อย

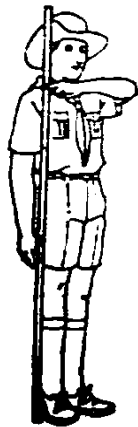
จังหวะที่สอง ชักเท้าหลังมาชิดกับเท้าหน้าพร้อมกับสับัดมือและแขนซ้ายที่แกว่งอยู่ กลับลงไปอยู่ในท่าตรงอย่างแข็งแรงแล้ว

ในการใช้คำบอกของผู้ฝึกนั้นจะใช้คำบอก “แถว – หยุด” เมื่อเท้าข้างใดข้างหนึ่งของลูกเสือในแถวตกถึงพื้น โดยยึดถือหลักดังนี้ เมื่อใช้คำบอก “แถว” ในขณะที่เท้าข้างใดตกถึงพื้นก็ให้ใช้คำบอก “หยุด” ในขณะที่เท้าข้างนั้นตกถึงพื้นในก้าวต่อไป ตัวอย่างเช่น ใช้คำบอก “แถว” ในขณะที่เท้าข้างขวาของลูกเสือตกถึงพื้นก็ให้ใช้คำบอก “หยุด” ในขณะที่เท้าข้างขวาของลูกเสือตกถึงพื้นในครั้งถัดไป เป็นต้น

โดยธรรมชาติแล้วลูกเสือแต่ละคนจะมีความถนัดในการใช้เท้าทำท่าหยุดต่างกัน บางคนอาจถนัดนำเท้าขวามาชิดเมื่อหยุดหรือบางคนอาจจะถนัดนำเท้าซ้ายมาชิดเมื่อหยุดก็ได้ ในรายที่ไม่ถนัด ย่อมแสดงออกให้เห็น ด้วยการท่าหยุดที่ไม่แข็งแรง หรือไม่ทะมัดทะแมง เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการฝึกให้ลูกเสือเกิดความเคยชิน และถนัดใช้เท้าหยุดได้อย่างแข็งแรงทั้งสองเท้า ผู้ฝึกควรจะได้พยายามฝึกให้ลูกเสือทำท่าหยุดจากการเดินด้วยการใช้คำบอก เมื่อเท้าขวาและเท้าซ้ายตกถึงพื้นควบคู่กันไปอยู่เสมอ

ท่าเคารพ (ขณะอยู่กับที่)

แบ่งการฝึกออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าตรงหน้าวันทยาวัธ ท่าทางขวาวันทยาวัธ และท่าทางซ้ายวันทยาวัธ



รูปที่ ๖๓ ท่าวันทยาวัธ



รูปที่ ๖๔ ท่าเรียบอาวัธ

คำบอก “ตรงหน้า, ระวัง, วันทยา – วัธ” (คำบอกผสม)

การปฏิบัติ ให้ลูกเสือทำจังหวะเดียว ให้ยกแขนซ้ายขึ้นมาเสมอแนวไหล่ ศอกงอไปข้างหน้า ให้ตั้งฉากกับลำตัว ฝ่ามือแบคว่ำ รวบนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยจรดกัน คางเหลือนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนางเหยียดตรงและชิดกัน ให้ปลายนิ้วชี้แตะไม้พลองหรือไม้จันทน์ในร่องไหล่ขวา

เมื่อเลิกทำความเคารพใช้คำบอก “เรียบ – อาวัธ” ให้ลูกเสือลดแขนซ้ายลงมาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว ท่าทางขวาวันทยาวัธ

คำบอก “ทางขวา, ระวัง, วันทยา – วัธ” (คำบอกผสม)

การปฏิบัติ ให้ลูกเสือทำวันทยาวัธพร้อมกับหันหน้าไปยังผู้รับการเคารพ ตาแลจับผู้รับการเคารพ หันศีรษะตามจนผู้รับการเคารพผ่านหน้าตนไปแล้ว ๒ ก้าว จึงหันหน้ากลับ เมื่อผู้รับการเคารพผ่านพ้นแถว ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือบอกเลิกทำความเคารพ “เรียบ – อาวัธ” (ท่าทางซ้ายวันทยาวัธให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับทางขวาวันทยาวัธ)

ท่าเคารพขณะเคลื่อนที่

ตามปกติเมื่อจะให้เคลื่อนที่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องบอกให้แบกออาวุธเสียก่อนแล้วจึงสั่งให้เดินในท่าแบกออาวุธ เมื่อจะทำความเคารพ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือบอก “แลขวา – ท่า” ให้ลูกเสือหันหน้าไปยังผู้รับการเคารพ แขนขวาแกว่งตามปกติ เมื่อพ้นผู้รับการเคารพแล้วหันหน้ากลับ

ถ้าลูกเสืออยู่ในท่าแบกออาวุธเคลื่อนที่ไปตามลำพัง เมื่อจะทำความเคารพให้ลดไม้พลองหรือไม้ง่ามลงจากท่าแบกออาวุธมาเป็นท่าเรียบอาวุธจังหวะหนึ่ง มีเพียงมือขวาที่ยกขึ้นมาจับไม้พลองในร่องไหล่ซ้ายนั้น ให้รวบนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยจรดกัน ฝ่ามือแบคว่าให้ข้างปลายนิ้วชี้แตะไม้พลองหรือไม้ง่ามศอกออกไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ หันหน้าไปยังผู้รับการเคารพที่ยืนหรือเดินอยู่ (สวนมาหรือเดินไป) เมื่อผู้รับการเคารพไปแล้ว ๒ ก้าว เลิกทำความเคารพโดยใช้มือซ้ายดันไม้พลองหรือไม้ง่ามขึ้นไปอยู่ในท่าแบกออาวุธดังเดิม พร้อมกับหันหน้าแลตรง ลดแขนทางขวาแกว่งต่อไปตามปกติ

ถ้าลูกเสืออยู่ในท่าคอนอาวุธ อยู่ในแถวควบคุมและผ่านผู้รับการเคารพ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่ต้องบอกแถวทำความเคารพ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือคงทำความเคารพตามลำพังแต่ผู้เดียว

ถ้าลูกเสืออยู่ในท่าคอนอาวุธไปโดยตามลำพังแต่ผู้เดียว เมื่อผ่านผู้รับการเคารพ ให้ลูกเสือทำความเคารพด้วยท่าแลขวา โดยแนบไม้พลองหรือไม้ง่ามชิดลำตัว แขนไม่แกว่ง เมื่อผ่านผู้รับการเคารพไปแล้ว ๒ ก้าว จึงหันหน้าแลตรง แกว่งแขนซ้ายตามปกติ (กรณีท่าแลซ้าย ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับท่าแลขวา)

ท่ารวมอาวุธ

ท่ารวมอาวุธแบ่งการปฏิบัติออกเป็น ๒ ท่า คือ ท่ารวมอาวุธ และท่าขยายอาวุธ

คำบอก “รวมอาวุธ” (คำบอกรวด)

ลูกเสือรวมอาวุธเมื่ออยู่ในรูปแถวหน้ากระดาน โดยแต่ละหมู่รวมอาวุธไว้ข้างหน้าหมู่ของตน เมื่อมีคำบอก “รวมอาวุธ” (คำบอกรวด) ให้ลูกเสือคนที่ ๒ และคนที่ ๔ ก้าวออกมาข้างหน้าแล้วหันหน้าเข้าหากัน แล้วร้อยเชือกที่หุ้ไม้พลองเข้าด้วยกัน ลูกเสือคนที่ ๓ นำไม้พลองเข้ามาสอด ลูกเสือคนที่ ๕, ๖, ๗, ๘ เข้ามาพิงไม้พลองตามลำดับ นายหมู่จะพิงไม้พลองเป็นคนสุดท้าย

หมายเหตุ ถ้าเป็นไม้ง่าม ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับไม้พลองเพียงแต่ใช้ง่ามพิง

ท่าขยายอาวุธ

คำบอก “ขยายอาวุธ” (คำบอกรวด)

ลูกเสืออยู่ในรูปแถวหน้ากระดาน เมื่อมีคำบอก “ขยายอาวุธ” ให้นายหมู่ และรองนายหมู่เข้าไปหยิบไม้พลองหรือไม้ง่ามออกมา และเข้าแถว ณ ตำแหน่งเดิม จากนั้นให้คนที่ ๗, ๖ และ ๕ เข้าไปหยิบไม้พลองหรือไม้ง่ามออกมาเข้าแถวตามเดิม คนที่ ๒ และคนที่ ๔ ก้าวออกมาข้างหน้าแล้วหันหน้าเข้าหากัน และคนที่ ๓ ที่เอาไม้พลองหรือไม้ง่ามสอดพิงเอาออกมาก่อน จากนั้น คนที่ ๒ และคนที่ ๔ จึงนำไม้พลองหรือไม้ง่ามออกจากกัน แล้วกลับเข้าแถวตามเดิม

ท่าถอดหมวกและสวมหมวก

- ท่าถอดหมวก การใช้คำบอก “ถอดหมวก” (คำบอกรวด)

จังหวะที่หนึ่ง จากท่าตรงให้ลูกเสือนำไม้พลองหรือไม้ง่ามไว้ระหว่างปลายเท้าทั้งสองข้าง พิงไม้พลองหรือไม้ง่ามไปที่แขนซ้าย ซึ่งงอตั้งฉากกับลำตัว ฝ่ามือแบหงาย (นิ้วทั้งห้าเรียงชิดติดกัน) มือขวาจับที่ปีกหมวก

จังหวะที่สอง ใช้มือขวาที่จับปีกหมวก ถอดหมวกออกจากศีรษะ วางครอบหัวแม่มือซ้าย (ซึ่งตั้งฉากขึ้นมา) ให้นำหน้าหมวกหันไปทางขวา ขอบหมวกด้านนอกอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ซ้าย

จังหวะที่สาม นำมือขวาไปไว้ข้างลำตัวอยู่ในท่าตรง

- ท่าสวมหมวก การใช้คำบอก “สวมหมวก” (คำบอกรวด)

จังหวะที่หนึ่ง นำมือขวามาจับปีกหมวก

จังหวะที่สอง ใช้มือทั้งสองยกหมวกขึ้นมาสวมบนศีรษะ

จังหวะที่สาม ใช้มือขวานำไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับมาอยู่ด้านขวาของลำตัวและอยู่ในท่าตรง

- ท่าสวดมนต์และสงบนิ่ง

ใช้คำบอก “ถอดหมวก” (คำบอกรวด) จากท่าตรงให้ลูกเสือนำไม้พลองหรือไม้ง่าม ไว้ระหว่างปลายเท้าทั้งสองข้าง พิงไม้พลองหรือไม้ง่ามไปที่แขนซ้าย ถอดหมวกนำมาประกบไว้ในท่าให้ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย (หมวกทรงอ่อน ให้ตราหน้าหมวกหันเข้าหาตัว หมวกปีก หมวกมีกระบังหน้า หมวกกะลาสี หน้าหมวกหันขึ้นข้างบน) ผู้แทนหมู่บริการนำสวดมนต์ (นำไปที่ละวรรค ทุกคนสวดตามจนจบ)

เมื่อมีคำบอก “สงบนิ่ง” (คำบอกรวด) ทุกคนทำท่าสงบนิ่ง โดยใช้มือขวาที่ถือหมวกลดแขนไปจนสุด ให้ฝ่ามือซ้ายทับบนหลังมือขวา ก้มหน้าสงบนิ่งประมาณ ๑ นาที

เมื่อมีคำบอก “สวมหมวก” (คำบอกรวด) ลูกเสือทุกคนเงยหน้าขึ้นแล้วสวมหมวก และนำไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับมาอยู่ในท่าตรง

ท่าหมอบและลุก

คำบอก “หมอบ” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๔ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะที่หนึ่ง เริ่มจากท่าตรง ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว แล้ววางน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสอง ใช้มือขวายกไม้พลองหรือไม้ง่ามผ่านหน้าลำตัวเฉียงไปทางซ้าย ใช้มือซ้ายขึ้นรับไม้พลองหรือไม้ง่าม แล้วปล่อยมือขวาลงข้างลำตัว

จังหวะที่สอง จากนั้นคุกเข่าขวา ลงจรดพื้น แล้วจึงคุกเข่าซ้าย ลงจรดพื้นตาม ต่อจากนั้นให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย พร้อมกับใช้มือขวายันพื้นไว้แขนเหยียดตรง (ส่วนมือซ้ายยังคงถือไม้พลองหรือไม้ง่ามในลักษณะเดิม)

จังหวะที่สาม ยกเข่าขวาให้พ้นจากพื้น พร้อมกับเหยียดขาขวาไปข้างหลังจนเหยียดตึง ในลักษณะใช้ปลายเท้าจิกพื้นไว้ เงยหน้าขึ้น และตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ ต่อจากนั้นใช้แขนท่อนล่างข้างซ้ายกดพื้นไว้ ยกเข่าซ้ายให้พ้นจากพื้นพร้อมกับเหยียดขาข้างซ้ายไปข้างหลังจนเหยียดตึง ปลายเท้าจิกพื้นไว้ในลักษณะให้ส้นเท้าทั้งสองชิดกัน

จังหวะที่สี่ ต่อจากนั้นให้ลดตัวลงไปนอนราบกับพื้น เมื่อแตะพื้นแล้วให้เลื่อนมือขวาและมือซ้ายมากำไม้พลองหรือไม้ง่าม (มือซ้ายอยู่ด้านบนมือขวา) ไม้พลองหรือไม้ง่ามแทงผ่านข้อศอกทั้งสองตรงไปข้างหน้า ทำศีรษะให้ต่ำแต่เงยหน้า สายตามองตรงไปทางข้างหน้าในแนวระดับ จัดเท้าทั้งสองข้างให้ส้นเท้าวางอยู่ชิดกัน และแบะปลายเท้าทั้งสองข้างออกไปทางซ้ายและขวาให้เต็มที่ จนแบนราบกับพื้น

- ท่าลูก

คำบอก “ลูก” (คำบอกรวด)

การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๔ จังหวะ ดังต่อไปนี้

จังหวะที่หนึ่ง ให้งอเข่าซ้ายขึ้นมาคุกเข่าไว้กับพื้นบริเวณใต้ข้อศอกซ้ายเล็กน้อย สันเท้าเปิด แล้วให้มือขวาออกแรงดันเพื่อยกลำตัว และแขนข้างซ้ายที่กำไม้พลองหรือไม้ง่ามให้สูงขึ้นจากพื้น จนกระทั่ง แขนขวาเหยียดตึง (มือซ้ายยังคงกำไม้พลองหรือไม้ง่ามตรงใต้หน้าอก)

จังหวะที่สอง คุกเข่าขวาไปกับพื้น แล้วใช้มือขวาออกแรงดันพื้น ให้ลำตัวติดตั้งขึ้น พร้อมกับยกเข่าทั้งสองให้พ้นพื้น แล้วลุกขึ้นยืนอยู่ในท่าก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า (วางน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้าง) มือซ้ายยังคงกำไม้พลองหรือไม้ง่าม ห่างจากอกประมาณ ๑ คืบ บีบข้อศอกซ้ายให้แนบชิดกับลำตัว มือขวาวางแตะบริเวณข้างขาขวาในลักษณะนี้ว่าทั้งท่าเรียงชิดติดกัน ลำตัวยืดตรง ตามองไปข้างหน้า ในแนวระดับ

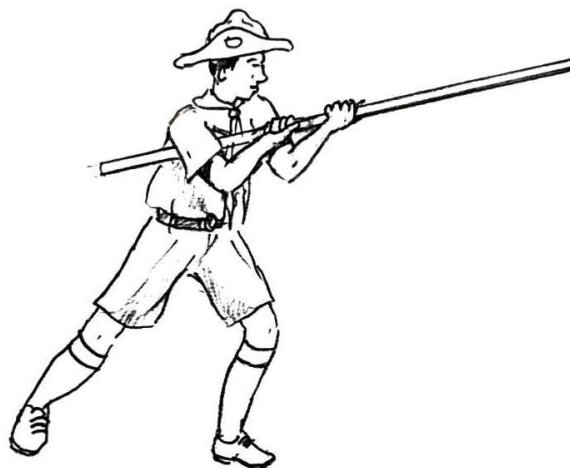
จังหวะที่สาม ยกมือขวาขึ้นไปจับไม้พลองหรือไม้ง่ามนำกลับมาอยู่ด้านขวาของลำตัว ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาปล่อยมือซ้ายลงข้างลำตัวอยู่ในท่าตรง (สันไม้พลองหรือไม้ง่ามจรดพื้นข้างนี้ว่าก้อยเท้าขวา)

การใช้ไม้พลองหรือไม้ง่ามป้องกันตัว

ความประสงค์ในการฝึก

ธรรมดาผู้ซึ่งถือสิ่งใดเป็นอาวุธ ผู้นั้นควรจะได้รู้จักวิธีใช้อาวุธนั้นๆ ให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะลูกเสือซึ่งมีไม้พลองหรือไม้ง่ามเป็นอาวุธประจำตัว จะต้องมีความรู้ในการใช้ไม้พลองหรือไม้ง่ามป้องกันตัว เมื่อมีเหตุจำเป็นเกิดขึ้น

๑. ท่าเตรียมแท่ง โดยใช้คำบอกว่า “เตรียมแท่ง” (คำบอกรวด) ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า ๑ ก้าว พร้อมกันนั้นฟ่งไม้พลองหรือไม้ง่ามไปข้างหน้า มือซ้ายยกขึ้นรับไม้พลองหรือไม้ง่าม มือขวาจับไม้พลองหรือไม้ง่ามใต้ข้อศอกซ้ายและแนบติดกับเข็มขัด มือซ้ายกำไม้พลองหรือไม้ง่ามแน่น ข้อศอกขวากระชับไม้พลองหรือไม้ง่ามให้แน่นติดกับตัว ปลายไม้พลองหรือไม้ง่ามสูงเสมอตาและอยู่ในแนวสายตาซ้าย เข่าซ้ายงอเล็กน้อย ขาหลังซึ่งเป็นขาหลักตึง ยืนเต็มฝ่าเท้าทั้งสอง น้ำหนักตัวอยู่กึ่งกลางระหว่างเท้าทั้งสอง หลังและศีรษะเป็นแนวเดียวกัน



รูปที่ ๖๕ ท่าเตรียมแท่ง

ขณะที่อยู่ในท่าเตรียมแทงนั้น เมื่อจะให้พักให้ใช้คำบอกว่า “พัก” ให้ลำตัวยืดตรง และวางไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่ในระหว่างเท้าซ้ายและเท้าขวา ให้เอามือขวาจับคันพลองหรือไม้ง่ามเหนือมือซ้ายและชิดมือซ้ายระดับหน้าอก ทางศอกทั้งสองออกด้านข้าง เมื่อจะให้ทำท่าเตรียมแทงต่อไปให้บอกว่า “เตรียมแทง”

หมายเหตุ เมื่อจะให้เลิกจากท่าเตรียมแทงให้บอกว่า “เรียบ - อารูธ”

ท่าแทงแบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ แทะไกล, แทะใกล้, แทะเสย

ก. แทะไกล ใช้แทงที่หมาย (คอ หน้าอก) อยู่ห่างจากผู้แทงประมาณ ๓ ก้าว คำบอกเมื่อจะให้แทงไกลให้ใช้คำบอกว่า “ทะไกล - แทะ” (คำบอกแบ่ง)

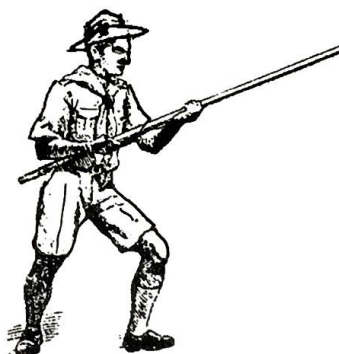


รูปที่ ๖๖ ท่าทะไกล

จากท่าเตรียมแทง ให้แทงไม้พลองหรือไม้ง่ามพุ่งไปข้างหน้าระดับสายตา เมื่อแทงแล้วให้ดึงไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับมาอยู่ในท่าบังตัวโดยเร็ว แล้วส่งไม้พลองหรือไม้ง่ามไปอยู่ในท่าเตรียมแทง



รูปที่ ๖๗ ท่าบังตัว



รูปที่ ๖๘ ท่าเตรียมแทง

เมื่อจะให้เลิกจากท่าเตรียมแทงให้บอกว่า “เรียบ - อารูธ”

ในการฝึกขั้นต้น เพื่อให้ลูกเสือมีความชำนาญและถูกต้องให้ฝึกปิดจิ้งหะเสียก่อน การฝึกปิดจิ้งหะให้ฝึกดังนี้

ให้ใช้คำบอกว่า “ทะไกล, อย่าเพิ่งชักอารูธกลับ - แทะ” (คำบอกผสม)

- จากท่าเตรียมแทง ให้ลูกเสือแทงไม้พลองหรือไม้ง่ามไปยังที่หมายสุดแขน ให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่ระหว่างซอกรักแร้ บีบแขนขวาท่อนบนให้แน่น โน้มตัวไปข้างหน้าให้มากจนข้างหลังตั้ง

ลำตัวทั้งท่อนบนและท่อนล่างเป็นแนวเดียวกัน เท้าซ้ายซึ่งอยู่ข้างหน้ายังอยู่กับพื้นดินเต็มฝ่าเท้า และงอเข่าซ้ายให้มาก ส่วนเท้าขวาเหยียดตั้งไปข้างหลัง (ระวังอย่าให้ส้นเท้าหลังเปิด) ตามองดูที่หมายแต่ยังไม่ชักไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับ

- เมื่อบอกว่า “บังตัว” ให้ลูกเสือชักไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับเข้ามาจนชิดกับเข็มขัด ไม้พลองหรือไม้ง่ามขนานกับพื้นจนขาหน้าตั้ง ขาหลังงอ

- เมื่อบอกว่า “ต่อไป” ให้ลูกเสือส่งไม้พลองหรือไม้ง่ามไปอยู่ในท่าเตรียมแทงตามเดิม และสั่ง “เรียบ – อารูธ”

ข. แทงใกล้ ใช้แทงที่หมาย (หน้าท้อง) อยู่ห่างจากผู้แทงประมาณ ๒ ก้าว ใช้คำบอกว่า “แทงใกล้ – แทง” (คำบอกแบ่ง) โดยทำต่อจากท่าเตรียมแทง

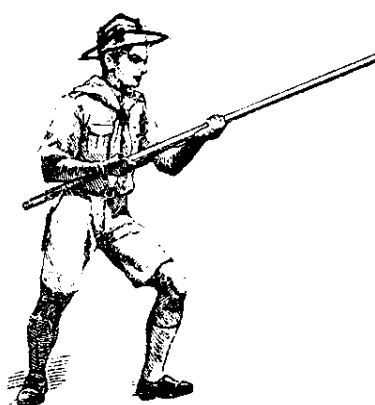


รูปที่ ๖๙ ท่าแทงใกล้

จากท่าเตรียมแทง ก่อนแทงให้เลื่อนมือซ้ายไปจับไม้พลองหรือไม้ง่ามเหนือมือขวา จากนั้นให้ชักไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับมาในท่าบังตัวก่อนแล้วแทงไม้พลองหรือไม้ง่ามไปยังที่หมายจนแขนซ้ายตึงพร้อมกับโน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้าให้มาก (ดันไม้พลองหรือไม้ง่ามเข้าไปอยู่ในรักแร้) เมื่อแทงแล้วให้เลื่อนมือขวาไปจับใต้มือซ้ายตึงไม้พลองหรือไม้ง่ามออกจากที่หมายมาอยู่ในท่าบังตัวและกลับมาอยู่ในท่าเตรียมแทง



รูปที่ ๗๐ ท่าบังตัว



รูปที่ ๗๑ ท่าเตรียมแทง

ในการฝึกขั้นต้น เพื่อให้ลูกเสือมีความชำนาญและถูกต้อง ให้ฝึกปิดจิ้งหะเสียก่อน การฝึกปิดจิ้งหะให้ฝึกดังนี้

ให้ใช้คำบอกว่า “แทงใกล้, อย่าเพิ่งชักอาวุธกลับ – แทะ” (คำบอกผสม)

- จากท่าเตรียมแทง ให้ลูกเสือเลื่อนมือซ้ายไปจับไม้พลองหรือไม้ง่ามเหนือตำแหน่งที่จับไว้เดิม แล้วแทงไม้พลองหรือไม้ง่ามไปยังเป้าหมายทันที
- เมื่อบอกว่า “บังตัว” ลูกเสือชักไม้พลองหรือไม้ง่ามเข้ามาจนชิดกับตัวขนานกับพื้น
- เมื่อบอกว่า “ต่อไป” ให้ลูกเสือส่งไม้พลองหรือไม้ง่ามไปอยู่ในท่าเตรียมแทงและสั่ง “เรียบอาวุธ”

ค. แทะเสีย ใช้แทงในระยะประชิดคือตั้งแต่ระยะต่ำกว่า ๑ ก้าว เช่นในกรณีที่ต่อสู้กันในคูหรือที่แคบ ๆ ซึ่งไม่มีระยะพอที่จะใช้ท่าแทงอย่างอื่นได้นั้น ที่หมายมักแทงใต้คาง หรือที่ลำคอ ใช้คำบอกว่า “แทงเสีย – แทะ” (คำบอกแบ่ง) ให้ลูกเสือดึงไม้พลองหรือไม้ง่ามด้วยมือทั้งสอง ตั้งไม้พลองหรือไม้ง่ามขึ้นให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามแนบกับตัวให้แน่น มือซ้ายอยู่ข้างบน มือขวาจับอยู่ใต้มือซ้ายเล็กน้อย งอเข้าทั้งสองลงให้มาก แล้วแทงเสียด้วยกำลังมือทั้งสองและสะโพก เมื่อบอกว่า “บังตัว” ให้ลูกเสือชักไม้พลองหรือไม้ง่ามย่อตัวลงอยู่ในท่าบังตัว แล้วอยู่ในท่าเรียบอาวุธ

ในการฝึกขั้นต้น เพื่อให้ลูกเสือมีความชำนาญ และถูกต้องให้ฝึกหัดปิดจิ้งหะเสียก่อน การฝึกปิดจิ้งหะให้ฝึกดังนี้

ให้ใช้คำบอกว่า “เตรียมแทงเสีย” ให้ลูกเสือทำท่าเตรียมแทงเสีย พร้อมกับงอเข้าทั้งสองข้าง จับไม้พลองหรือไม้ง่ามตั้งตรงแนบลำตัว

เมื่อบอกว่า “ต่อไป” ให้แทงเสียโดยการยืดตัวขึ้นแทงตรงเป้าหมาย

เมื่อบอกว่า “บังตัว” ให้ดึงไม้พลองหรือไม้ง่ามลงมาโดยเร็วพร้อมกับย่อเข้าลงทั้งสองข้าง

เมื่อบอกว่า “ต่อไป” ให้ไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับมาอยู่ในท่าเตรียมแทง และอยู่ในท่าเรียบ

อาวุธ



รูปที่ ๗๒ ท่าเตรียมแทงเสีย



รูปที่ ๗๓ ท่าแทงเสีย

ท่าปัด มีประโยชน์สำหรับปัดอาวุธคู่ต่อสู้ ซึ่งแทงมายังเราให้พลาดไป ท่าปัดมี ๒ ท่า
๑.ท่าปัดขวา ๒.ท่าปัดซ้าย



รูปที่ ๗๔ ท่าปัดขวา

๑.ท่าปัดขวา

คำบอก “ปัดขวา – ปัด” (คำบอกแบ่ง) ให้เหยียดแขนซ้ายเบนไม้พลองหรือไม้ง่ามไปทางขวาโดยแรง อย่าพลิกข้อมือและอย่าให้ตัวเคลื่อนที่ไปตามไม้พลองหรือไม้ง่าม แล้วนำไม้พลองหรือไม้ง่ามกลับไปอยู่ในท่าเตรียมแท่ง

๒.ท่าปัดซ้าย

คำบอก “ปัดซ้าย – ปัด” (คำบอกแบ่ง) ทำเหมือนปัดขวา แต่เบนไม้พลองหรือไม้ง่ามไปทางซ้ายโดยแรง



รูปที่ ๗๕ ท่าปัดซ้าย

การปิดนี้ จะปิดสูงต่ำเพียงไร ย่อมแล้วแต่อาวุธของคู่ต่อสู้ที่แทงมา ส่วนสำคัญของร่างกาย ซึ่งควร
จะเลือกเป็นที่หมายแทงนั้นจำเป็นต้องแทงให้ถูกเพียงครั้งเดียว ตำแหน่งที่สำคัญ คือ

- ที่ลำคอ
- ที่หน้าอก หน้า ใต้ช่องท้อง สะโพก ท้องน้อย บริเวณไต

ท่าตี คือ ท่าตีบน ท่าตีล่าง ให้ลูกเสือจับคู่กัน หันหน้าเข้าหากันในท่าเฉียงอาวุธ (ยืนห่างกัน
ประมาณ ๒ ก้าว)

- ท่าตีบน
เมื่อมีคำบอก “ตี – ทำ” (คำบอกแบ่ง)

ครั้งที่ ๑ ฝ่ายตี : ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า พร้อมกับเหวี่ยงมือขวาซึ่งกำไม้พลองหรือ
ไม้ง่ามอยู่นั้นกระแทกออกไปเป็นวง (คล้ายเหวี่ยงโดยแรง) เป้าหมายคือคางหรือขมับด้านขวาของฝ่ายรับ

ฝ่ายรับ : ให้ถอยเท้าขวาไปด้านหลัง พร้อมกับใช้มือซ้ายซึ่งกำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้น
เหวี่ยงยกขึ้นมากันบริเวณคางหรือขมับด้านขวาของตน (โดยใช้มือขวาช่วยกดปลายไม้พลองหรือไม้ง่าม
ลงข้างล่าง)

ครั้งที่ ๒ ฝ่ายตี : ให้ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมกับเหวี่ยงมือซ้ายซึ่งกำไม้พลองหรือ
ไม้ง่ามอยู่นั้นกระแทกออกไปเป็นวง (คล้ายเหวี่ยงโดยแรง) เป้าหมายคือคางหรือขมับด้านซ้ายของฝ่ายรับ

ฝ่ายรับ : ให้ถอยเท้าซ้ายไปด้านหลัง พร้อมกับใช้มือขวาซึ่งกำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้น
เหวี่ยงยกขึ้นมากันบริเวณคางหรือขมับด้านซ้ายของตน (โดยใช้มือซ้ายช่วยกดปลายพลองหรือไม้ง่าม ลง
ข้างล่าง)

- ท่าตีล่าง
ให้ลูกเสือยืนหันหน้าเข้าหากันในท่าเฉียงอาวุธ และห่างกันประมาณ ๒ ก้าว
เมื่อมีคำบอก “ตี – ทำ” (คำบอกแบ่ง)

ครั้งที่ ๑ ฝ่ายตี : ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า พร้อมกับงอแขนขวาดึงไม้พลองหรือไม้ง่าม
เข้ามาให้ใกล้ตัว พร้อมกับเหวี่ยงมือซ้ายซึ่งกำไม้พลองหรือไม้ง่ามกระแทกออกไปเป็นวง (คล้ายเหวี่ยงโดยแรง)
เป้าหมายคือบริเวณเข่าซ้ายของฝ่ายรับ

ฝ่ายรับ : ให้ถอยเท้าขวาไปด้านหลัง พร้อมกับใช้มือซ้ายซึ่งกำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้น
เหวี่ยงลงไปป้องกันเข่าซ้ายของตน

ครั้งที่ ๒ ฝ่ายตี : ให้ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมกับใช้มือขวาตีกระแทกไปยังเข่าขวาของฝ่ายรับ

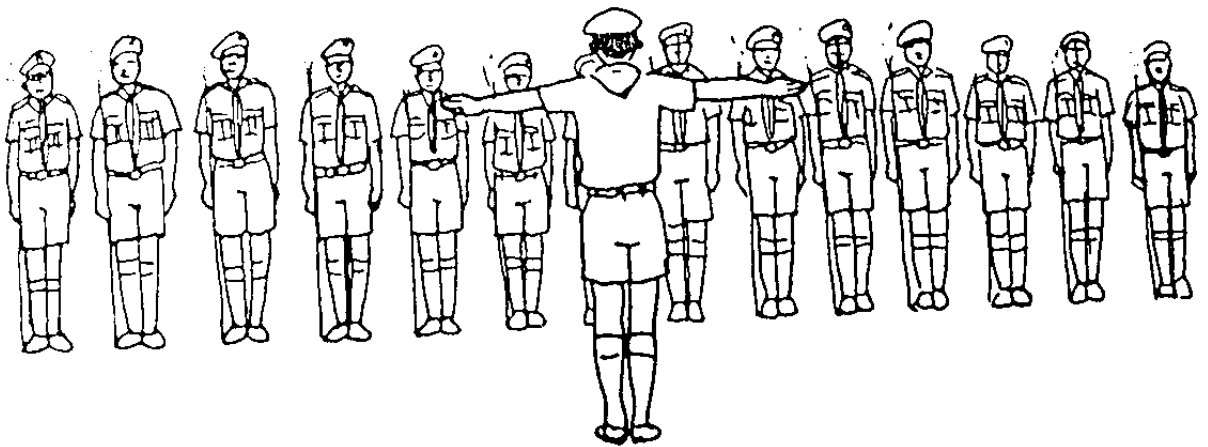
ฝ่ายรับ : ให้ถอยเท้าซ้ายไปข้างหลัง พร้อมกับใช้มือขวาซึ่งกำไม้พลองหรือไม้ง่ามอยู่นั้น
เหวี่ยงลงไปป้องกันกับเข่าขวาของตน

บทที่ ๕

สัญญาณมือในการเรียกแถวของลูกเสือสากล

ในการใช้สัญญาณมือเรียกหมู่แถวต่างๆ ในการฝึกอบรมลูกเสือตามแบบของลูกเสือสากลของลูกเสือทุกประเภท ผู้บังคับบัญชาที่จะเรียกแถวนั้นจะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะสมเสียก่อน และยืนตรงแล้วจึงเรียกและให้สัญญาณ การใช้คำบอกสำหรับกองลูกเสือสำรองใช้คำว่า “แพ็ก” ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ใช้คำว่า “กอง”

๑. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว



รูปที่ ๗๖ แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

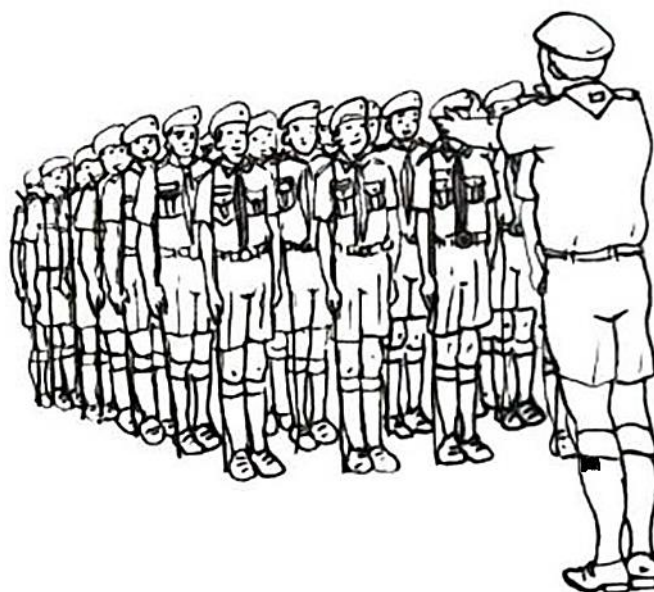
ผู้เรียกยืนท่าตรงเหยียดแขนทั้งสองไปข้างเสมอแนวไหล่ มือแบหันฝ่ามือไปข้างหน้า แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้หมู่ลูกเสือทุกหมู่ในกองเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว ข้างหน้าผู้เรียก ให้ผู้เรียกอยู่กึ่งกลางของแถวอยู่ห่างจากหมู่ลูกเสือประมาณ ๖ ก้าว

ระยะเคียงของลูกเสือในแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว คือ หนึ่งช่วงศอก มือซ้ายขึ้นเท้าสะโพก ให้ฝ่ามือพักอยู่บนสะโพกนิ้วเหยียดชิดกันอยู่ประมาณแนวตะเข็บกางเกง ศอกอยู่เสมอลำตัว การจัดแถวใช้แขนขวาจรดปลายศอกซ้าย ผู้เรียกแถวจัดการตรวจแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดมือลงพร้อมกับสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

หมายเหตุ ผู้เรียก หมายถึง ผู้กำกับกองลูกเสือของกองนั้น

๒. แถวตอนหมู่



รูปที่ ๗๗ แถวตอนหมู่

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรงแล้วใช้สัญญาณมือ โดยเหยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้า เสมอแนวไหล่มือแบ
หันฝ่ามือเข้าหากัน แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

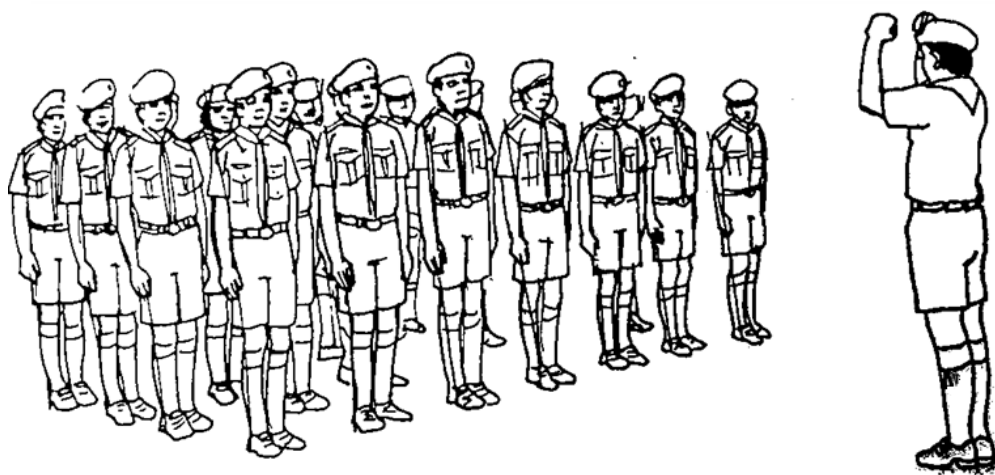
ให้หมู่ลูกเสือมาเข้าแถวตอนหมู่ โดยห่างจากผู้เรียกโดยประมาณ ๖ ก้าว (ผู้เรียกจะอยู่ตรงกลาง)

ในกรณีที่มี ๔ หมู่ ผู้เรียกจะยืนอยู่ระหว่างหมู่ที่ ๒ กับหมู่ที่ ๓

ระยะห่างระหว่างหมู่ ๑ ช่วงศอก ระยะต่อภายในหมู่ ๑ ช่วงแขน

เมื่อเข้าแถวเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง”

๓. แถวหน้ากระดานหมู่ปีดระยะ



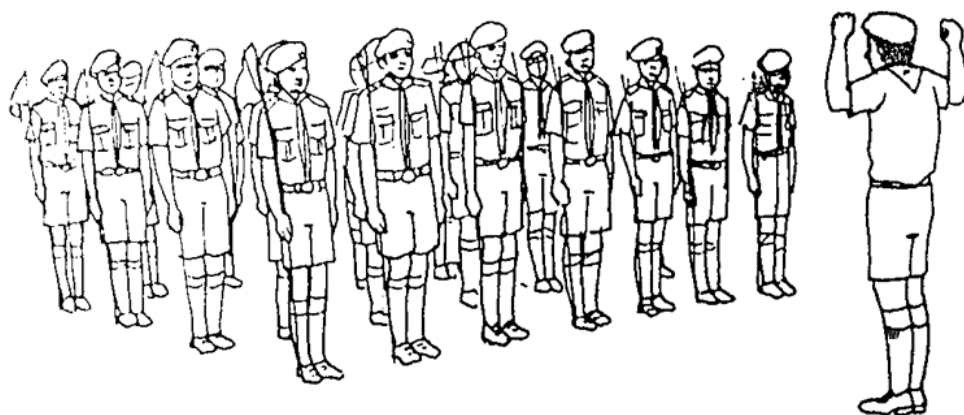
รูปที่ ๗๘ แถวหน้ากระดานหมู่ปีดระยะ

ผู้เรียกยืนท่าตรงกำมือทั้ง ๒ ข้าง เหยียดตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น งอข้อศอกขึ้นเป็นมุมฉาก
หันหน้ามือเข้าหากัน แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือหมู่ที่ ๑ มาเข้าแถวหน้าผู้เรียก นายหมู่อยู่ขวามือ ลูกหมู่อยู่ซ้ายมือ เรียงกันเป็นแถวหน้ากระดาน โดยให้ตรงกึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียกประมาณ ๖ ก้าว หมู่ต่อ ๆ ไป เข้าแถวหน้ากระดานเช่นเดียวกันข้างหลังหมู่แรกตามลำดับ ระยะหมู่ต่อหมู่ประมาณ ๑ ช่วงแขน

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่ซ้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้นแตะสะโพก ระยะต่อระหว่างหมู่ต่อหมู่ประมาณ ๑ ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน) สะบัดหน้าไปทางขวา เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสะบัดหน้ากลับมายืนในท่าตรง

๔. แถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ



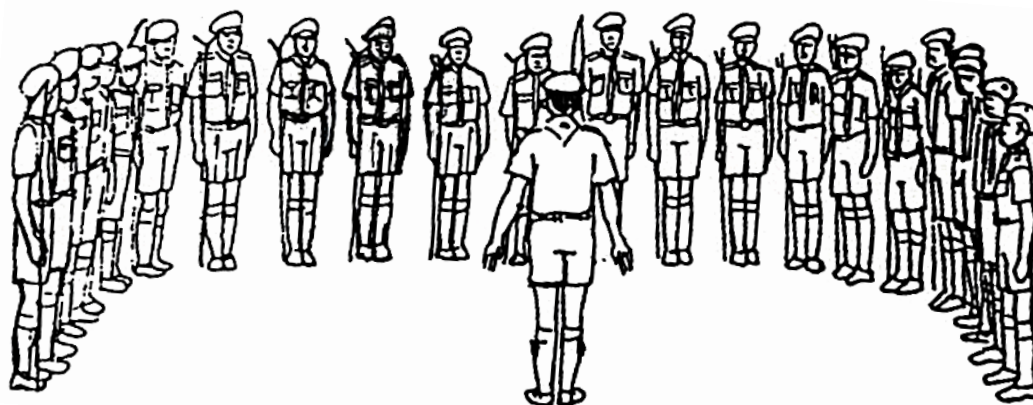
รูปที่ ๓๙ แถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

ผู้เรียกยืนท่าตรงกำมือทั้ง ๒ ข้าง งอข้อศอกเป็นมุมฉาก แขนท่อนบนแบะออกจนเป็นแนวเดียวกับไหล่ หันหน้ามือไปข้างหน้า แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือทุกคนเข้าแถวเหมือนแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ โดยให้กึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียกประมาณ ๖ ก้าว ระยะต่อระหว่างหมู่ของทุกหมู่ขยายออกไปทางด้านหลังห่างกันหมู่ละประมาณ ๓ ช่วงแขน

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่ซ้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้นแตะสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา ระยะต่อระหว่างหมู่ต่อหมู่ประมาณ ๓ ช่วงแขน เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนสะบัดหน้ากลับและอยู่ในท่าตรง

๕. แถวรูปครึ่งวงกลม



รูปที่ ๔๐ แถวรูปครึ่งวงกลม

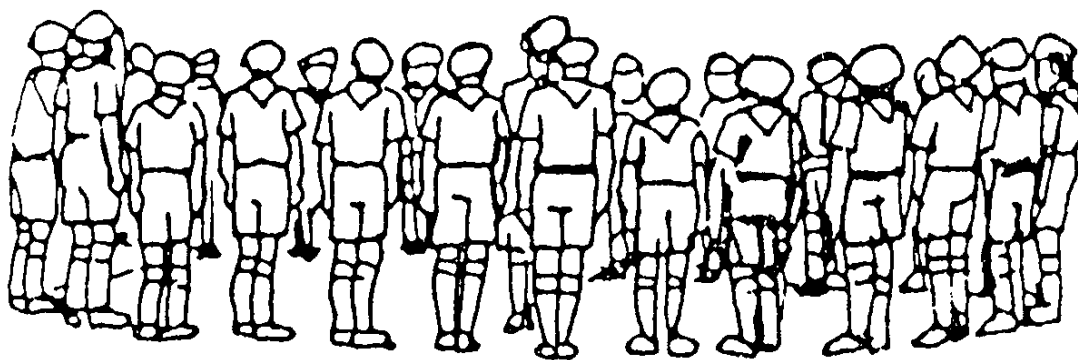
ผู้เรียกยืนท่าตรง มือแบทั้ง ๒ ข้าง เหยียดตรงลงข้างล่างด้านหน้าห่างจากลำตัวพอสมควร คอว่าฝ่ามือเข้าหาตัว โบกผ่านลำตัว ประสานกันด้านหน้าช้า ๆ เป็นรูปครึ่งวงกลม แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนอยู่เป็นแนวเดียวกับผู้เรียก หมู่ที่ ๒ และหมู่ต่อไป อยู่ทางด้านซ้ายของหมู่แรกตามลำดับ จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายอยู่เป็นเส้นตรงแนวเดียวกับผู้เรียก และนายหมู่ลูกเสือหมู่แรกโดยถือเป็นผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่ซ้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้นแตะสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่ลูกเสือหมู่แรก) เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

๖. แถวรูปวงกลม

ก. แบบผู้เรียกแถวยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง



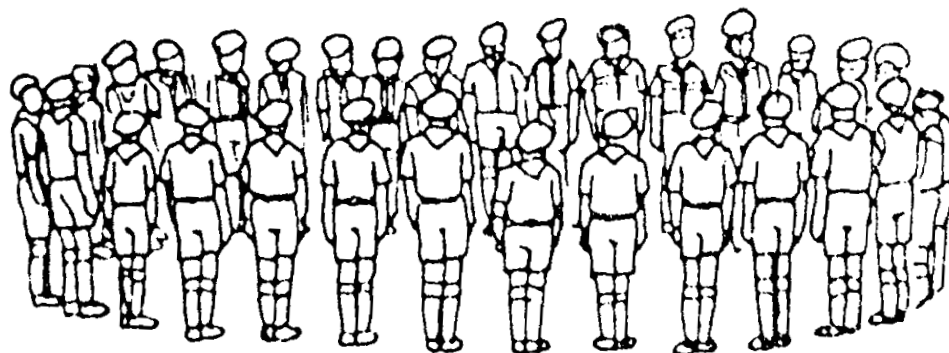
รูปที่ ๘๑ แถวรูปวงกลม ก.

ผู้เรียกยืนท่าตรง มือแบทั้งสองข้าง เหยียดตรงลงข้างล่างห่างจากลำตัวพอสมควร คอว่าฝ่ามือเข้าหาตัว โบกผ่านลำตัว ประสานกันด้านหลังเป็นรูปวงกลมช้า ๆ แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนอยู่แนวเดียวกับผู้เรียก หมู่ที่ ๒ และหมู่ต่อไป อยู่ทางด้านซ้ายของหมู่แรกตามลำดับ จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายไปจรดกับนายหมู่ลูกเสือของหมู่แรก ถือผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคนยกมือซ้ายขึ้นแตะสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวเรียบร้อยแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงและสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

ข. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่เส้นรอบวง

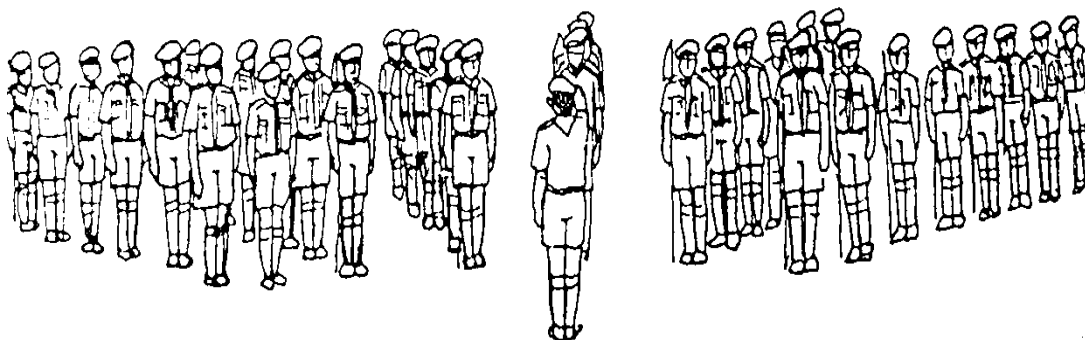


รูปที่ ๘๒ แฉกรูปวงกลม ข.

ผู้เรียกยืนท่าตรง มือขวากำเหยียดแขนยกไปข้างหน้า ขึ้นข้างบน และเลยไปหลังซ้ำ ๆ แล้วใช้คำบอก “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนข้างผู้เรียก หมู่ที่ ๒ และหมู่ต่อ ๆ ไป อยู่ด้านซ้ายมือของผู้เรียกตามลำดับ จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้าย ไปจรดกับผู้เรียกด้านขวามือ ถือผู้เรียกเป็นเส้นรอบวง ให้ลูกเสือทุกคนยกมือซ้ายขึ้นทำสะโพก (รวมทั้งผู้เรียกด้วย แต่แสดง) สะบัดหน้าไปทางขวา เมื่อผู้เรียกแฉกตรวจการจัดแถวเรียบร้อยแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงและสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

๗. แฉกรัศมีหรือล้อเกวียน



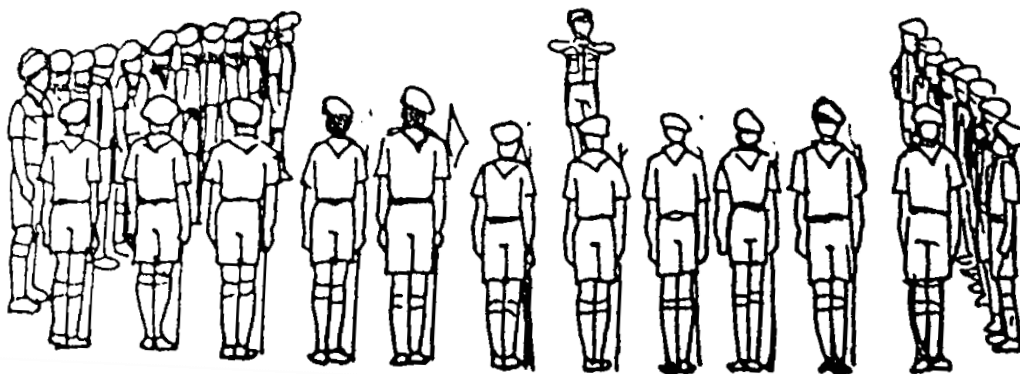
รูปที่ ๘๓ แฉกรัศมีหรือล้อเกวียน

ผู้เรียกแถวยืนอยู่ในท่าตรง มือขวาแบคว่ากางนิ้วออกทุกนิ้ว ชูแขนไปข้างหน้าทำมุมประมาณ ๔๕ องศา แล้วสั่ง “แพ็ก” หรือ “กอง” ตามประเภทลูกเสือ

ให้ลูกเสือทุกหมู่มาเข้าแถวเป็นรูปหมู่แถวตอนหน้าผู้เรียกห่างจากผู้เรียกประมาณ ๖ ก้าว เป็นรูปรัศมี โดยให้หมู่แรกอยู่ด้านหน้าทางซ้ายมือผู้เรียกประมาณ ๔๕ องศา หมู่ที่ ๒ และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ด้านซ้ายของหมู่แรกตามลำดับถือผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง ระยะต่อของแต่ละหมู่ ๑ ช่วงแขนและระยะห่างระหว่างหมู่ตามความเหมาะสม และนายหมู่ลูกเสือหมู่สุดท้ายจะอยู่ด้านหน้าทางขวามือของผู้เรียกประมาณ ๔๕ องศา

เมื่อผู้เรียกแฉกตรวจแถวเรียบร้อยแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนอยู่ในท่าตรง

๘. แถวสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง



รูปที่ ๘๔ แถวสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง

ผู้เรียกแถวยืนท่าตรงอยู่ด้านหนึ่ง (ซึ่งเป็นด้านเปิด) ศอกงอยกแขนทั้งสองขึ้นข้างหน้า ให้นิ้วแขนทั้งสองไขว้กันตรงฝ่ามือ ฝ่ามือทั้งสองแบเหยียดหันไปข้างหน้า ฝ่ามือขวาไขว้ทับฝ่ามือซ้าย ประมาณแนวลูกคาง ถ้ามีลูกเสือ ๓ หมู่ ให้เข้าแถวในอีก ๒ ด้านที่เหลือ โดยมีหมู่ที่ ๑ เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวทางด้านซ้ายของผู้เรียก หันหน้าเข้าในรูปสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๒ เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวด้านตรงข้ามกับผู้เรียก หันหน้าเข้าหาผู้เรียก และหมู่ที่ ๓ เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวตรงข้ามกับ หมู่ที่ ๑ ทางด้านขวาของผู้เรียก

การเข้าแถวให้ลูกเสือทุกคนปฏิบัติเหมือนกับการเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียว เว้นระยะตรงมุมของแต่ละด้านให้เท่ากันพอควรไม่ซ้อนหรือตรงกัน

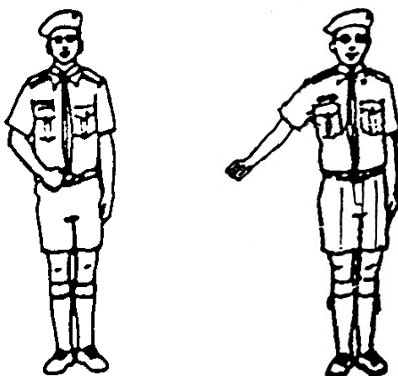
ถ้ามีลูกเสือมากกว่า ๓ หมู่ ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้เรียกแถว แต่ควรให้ด้านซ้ายมือกับด้านขวามือมีจำนวนเท่ากัน

เมื่อผู้เรียกแถวตรวจแถวเรียบร้อยแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสับหน้ากลับอยู่ในท่าตรง

การใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถว “พักตามระเบียบ” และ “ตรง”

ในการเข้าแถวของหมู่ลูกเสือ จะเป็นแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว แถวตอนหมู่ แถวหน้ากระดานหมู่ปีดระยะ แถวหน้ากระดานหมู่ปีดระยะ แถวรูปครึ่งวงกลม แถวรูปวงกลม (ก,ข) แถวรัศมีหรือล้อเกวียน ตลอดจนแถวรูปสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง ผู้เรียกแถวอาจใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถว “พักตามระเบียบ” จากท่าตรง และเป็นคำสั่งให้แถว “ตรง” จากท่าพักตามระเบียบก็ได้ โดยผู้เรียกแถวท่า ๒ จังหวะ ดังนี้

ท่าพักตามระเบียบ

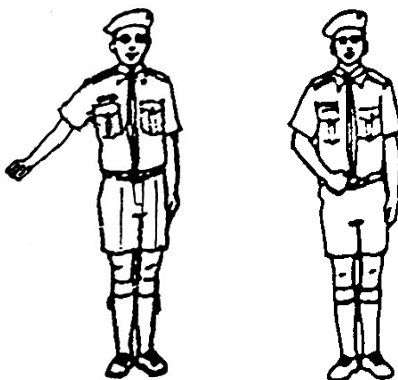


รูปที่ ๘๕ ทำสัญญาณให้อยู่ในท่าพักตามระเบียบ

จังหวะที่หนึ่ง กำมือขวา งอแขนตรงศอกให้มือที่กำอยู่ประมาณตรงหัวเข็มขัด หันฝ่ามือที่กำเข้าหาหัวเข็มขัด

จังหวะที่สอง สลัดมือที่กำและหน้าแขนขวาไปทางขวา ประมาณแนวเดียวกับแนวเข็มขัด เป็นสัญญาณให้พักตามระเบียบ (ลูกเสือทุกคนปฏิบัติในท่าพักตามระเบียบ)

ท่าตรง



รูปที่ ๘๖ ทำสัญญาณให้อยู่ในท่าตรง

จะใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้ “ตรง” ผู้เรียกแถวท่า ๒ จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่หนึ่ง กำมือในลักษณะเหมือนกับเมื่อตอนสลัดมือขวาที่กำและหน้าแขนขวาสั่ง “พักตามระเบียบ”

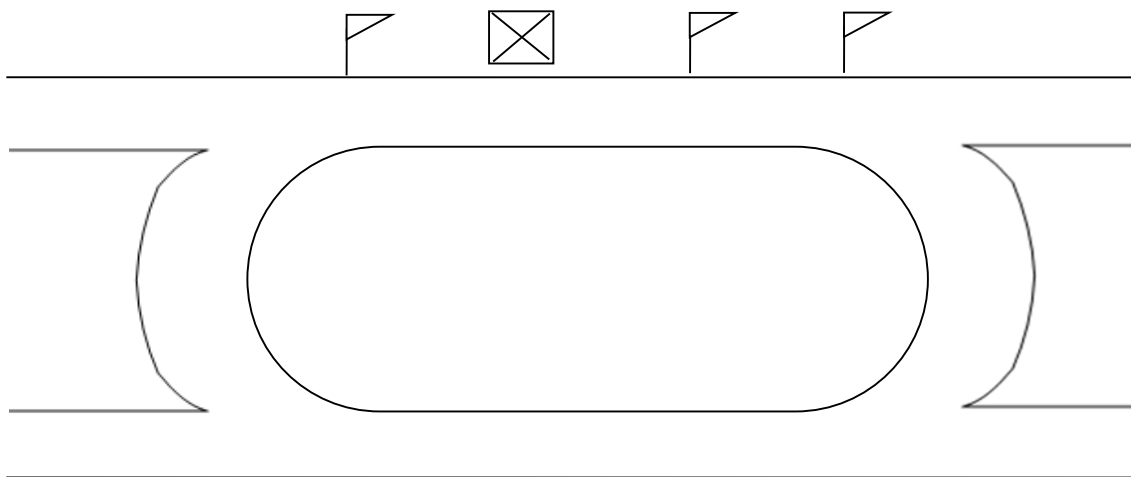
จังหวะที่สอง กระทบหน้าแขนขวาให้กำมือขวากลับมาอยู่ตรงหัวเข็มขัด ลูกเสือทุกคนชิดเท้าซ้ายลดแขนที่ไขว้หลังลงและอยู่ในท่าตรง

บทที่ ๖

การสวนสนาม

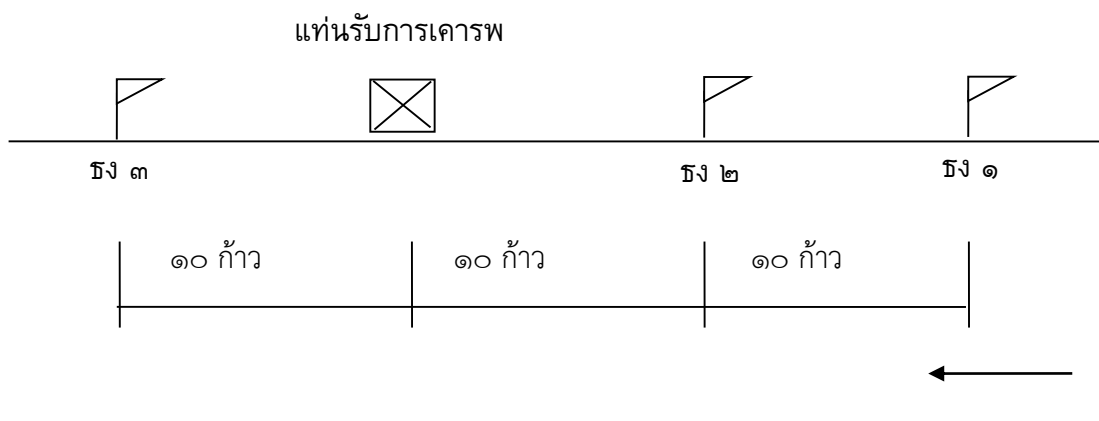
การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

๑. สถานที่ที่เหมาะสม ได้แก่ สนามกีฬาที่มีลู่วิ่ง สนามกีฬาของสถานศึกษา หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม



รูปที่ ๘๗ สถานที่สวนสนาม

๒. ระยะทางการเดินสวนสนามของลูกเสือที่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะของ การเดินสวนสนามผ่านธง ๓ ธง



รูปที่ ๘๘ ระยะการปักธง ๓ ธง

หมายเหตุ

- ธง ๑ สีเหลือง (ธงเตรียมทำความเคารพ)
- ธง ๒ สีแดง (ธงทำความเคารพ)
- ธง ๓ สีเขียว (ธงเลิกทำความเคารพ)

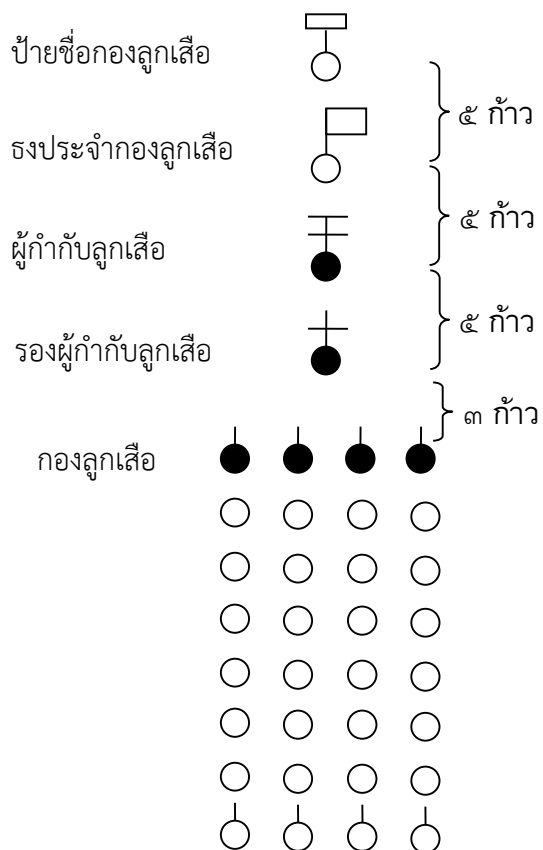
การจัดแถวสวนสนาม

มี ๒ รูปแบบ

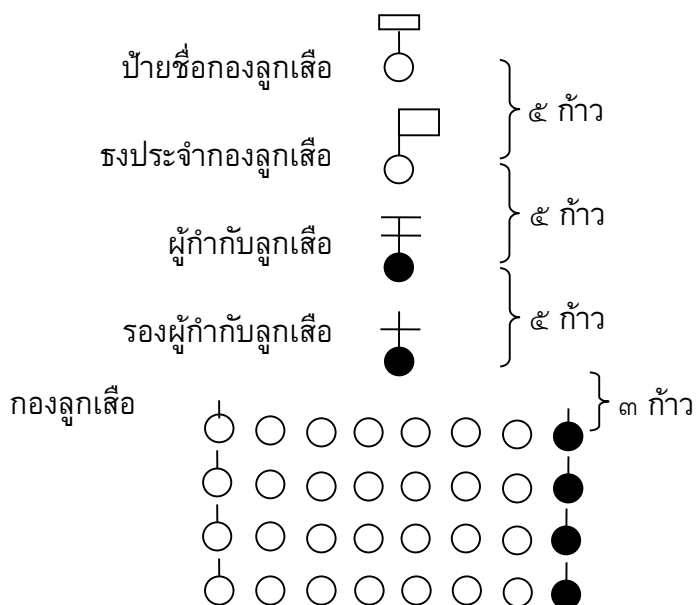
๑. รูปแถวตอนเรียง ๔

๒. รูปแถวหน้ากระดานตอนหมู่

แถวตอนเรียง ๔



แถวหน้ากระดานตอนหมู่



รูปที่ ๘๙ รูปแบบการจัดแถวเดินสวนสนาม

หมายเหตุ

ในการสวนสนามให้เว้นระยะต่อดังนี้

หลังวงดุริยางค์ประมาณ ๒๐ ก้าว

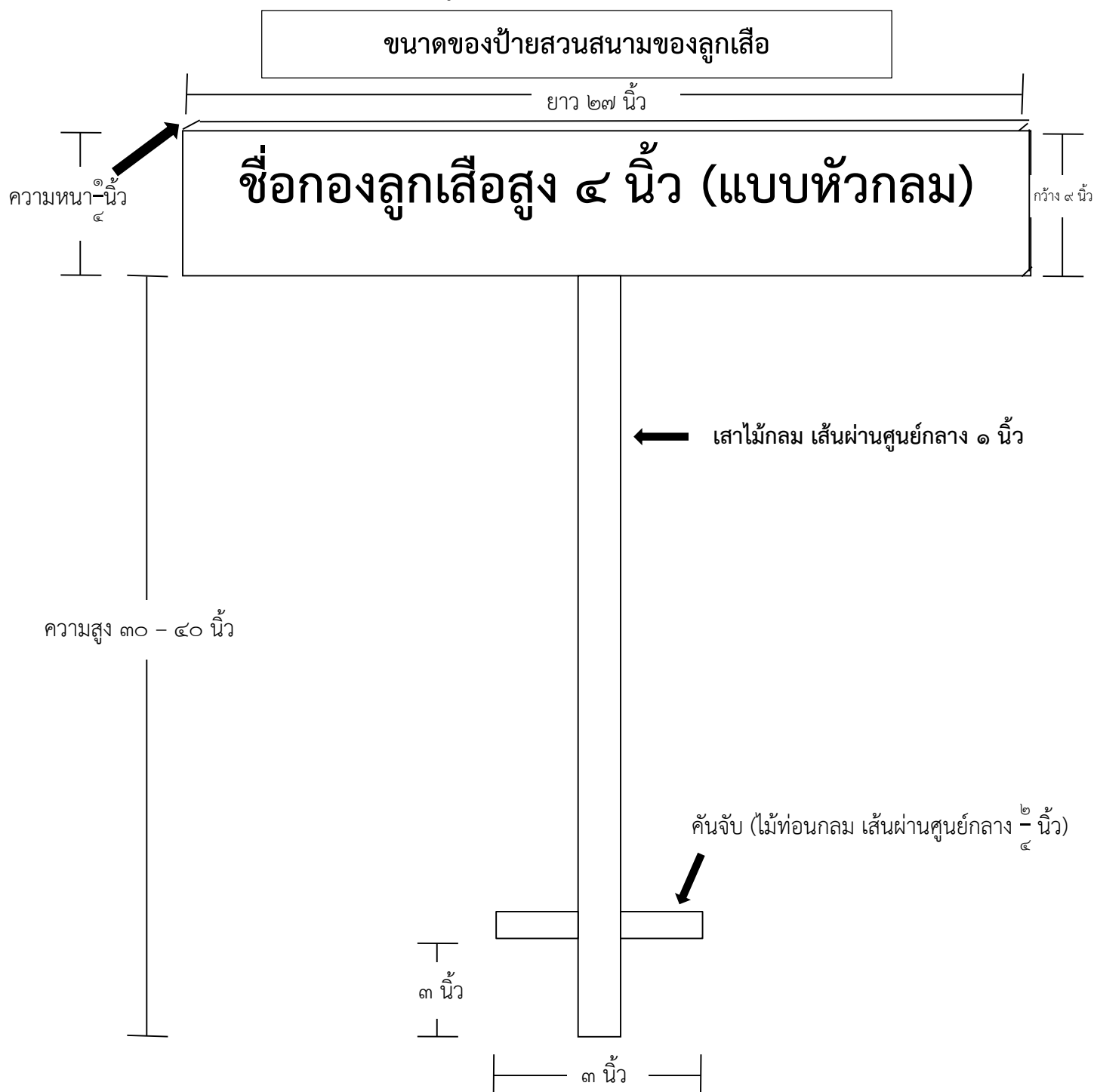
ระหว่างกองลูกเสือ ๕ ก้าว

ระหว่างลูกเสือจังหวัด ๑๐ ก้าว

ระหว่างลูกเสือเขตพื้นที่ ๑๕ ก้าว

ทั้งนี้ รูปขบวนและระยะต่อ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๓. ขนาดของป้ายสวนสนามลูกเสือ



รูปที่ ๙๐ ป้ายเดินสวนสนามของลูกเสือ

หมายเหตุ ๑. ตัวป้ายสีขาวทั้งหมด และตัวอักษรสีน้ำเงิน

๒. กรณีชื่อกองลูกเสือของสถานศึกษาใด ที่มีชื่อยาวให้เขียนเป็น ๒ บรรทัด และปรับขนาดตามความเหมาะสม

การปฏิบัติเมื่ออยู่กับที่

๑. ผู้ถือป้าย ขณะอยู่กับที่ ให้ถือป้ายทั้งสองมือ มือขวากำคั้นป้ายชิดแผ่นป้าย มือซ้ายกำต่อลงมา ชิดมือขวา โดยโคนคั้นป้ายจรดพื้นตรงหน้ากึ่งกลางระหว่างปลายเท้าทั้งสอง ผู้ถือป้ายยืนอยู่ในท่าตรงและหย่อนเข้าขวา การทำความเคารพ ให้ผู้ถือป้ายอยู่ในท่าตรง เมื่อเลิกทำความเคารพ ให้ผู้ถือป้ายยืนอยู่ในท่าตรงและหย่อนเข้าขวา



รูปที่ ๙๑ ผู้ถือป้ายจะยืนเคารพในท่าตรง

การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อได้ยินคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ – ตรง” ผู้ถือป้ายอยู่ในท่าตรงเมื่อได้ยินคำบอก “ลูกเสือ, กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัส มือซ้ายกำคั้นป้ายไว้ เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลงกำคั้นป้ายเหมือนเดิม



รูปที่ ๙๒ ผู้ถือป้ายแสดงรหัสกล่าวทบทวนคำปฏิญาณ

๒. ผู้ถือธงประจำกอง (เมื่อยืนอยู่กับที่) ขณะยืนอยู่กับที่ ผู้ถือธงอยู่ในท่าปกติ (หย่อนเข้าขวา) โคนคันธงจรดพื้นข้างปลายนิ้วก้อยเท้าขวา คันธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา



รูปที่ ๙๓ ผู้ถือธงประจำกองยืนท่าปกติ (หย่อนเข้าขวา)

การทำความเคารพเมื่ออยู่กับที่

๑. ผู้ถือธง เมื่อผู้ถือธงได้ยืนคำบอก “ลูกเสือ – ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง เมื่อผู้ถือธงได้ยืนคำบอก “ตรงหน้า – ระวัง” ให้ปฏิบัติดังนี้

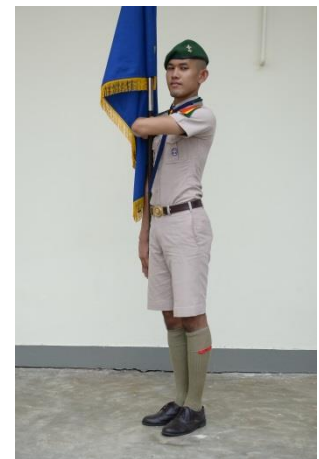
ผู้ถือธงใช้มือซ้ายไปจับคันธงเหนือมือขวา และชิดมือขวา ผู้ถือธงใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมา ในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น มือขวายังคงเหยียดตรง และจับคันธงไว้ แล้วทำกึ่งขวาหัน



นำมือซ้ายไปจับคันธงเหนือ
มือขวาและชิดมือขวา



ใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมาในแนว
เสมอไหล่ แขนขวาเหยียดตรง
จับคันธงไว้



ทำกึ่งขวาหัน

รูปที่ ๙๔ การยกคันธงแล้วทำกึ่งขวาหัน

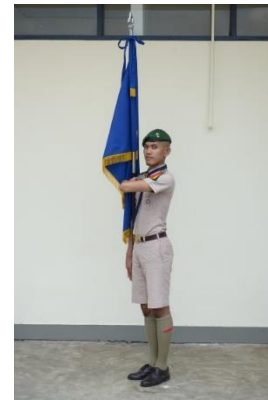
๒. การโรยธง เมื่อผู้ถือธงได้ยืนคำบอก “วันทยา – รุธ” ให้ค่อย ๆ ลดปลายคันธงไปทางไหล่ซ้าย ตามจังหวะเพลง พร้อมกับเลื่อนมือซ้ายที่กำคันธงมาทางไหล่ด้านซ้าย (โดยการลดข้อศอกซ้ายลงแนบลำตัว) จนคันธงอยู่ในแนวนานกับพื้น (เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง) มือซ้ายจะอยู่เสมอแนวไหล่ ห่างจากลำตัว ๑ ฝ่ามือ แขนขวาเหยียดตรงไปทางขวามือตามคันธง และให้คันธงอยู่บนร่องระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้มือขวา จากนั้นค่อย ๆ ยกปลายคันธงกลับขึ้นตามจังหวะของเสียงเพลง (โดยใช้มือขวากดโคนคันธงลง) จนคันธงตั้งตรง แขนขวาแนบลำตัว (เมื่อบรรเลงเพลงจบ)



ยกคันธงขึ้นตั้งตรง
แล้วทำกึ่งขวาหัน



โรยปลายคันธง
ให้ขนานกับพื้น



ยกปลายคันธงกลับ
ขึ้นตั้งตรง แนบลำตัว

รูปที่ ๙๕ การโรยธง

๓. การเรียบอาวุธ

เมื่อได้ยืนคำบอก “เรียบ – อาวุธ” ให้แบ่งเป็น ๒ จังหวะดังนี้

จังหวะที่หนึ่ง เมื่อได้ยืนคำบอก “เรียบ” ให้ทำกึ่งซ้ายหันกลับ

จังหวะที่สอง เมื่อได้ยืนคำบอก “อาวุธ” ให้ผู้ถือธงลดคันธงลงจรดพื้นปลายข้างนิ้วก้อยเท้าขวา แล้วนำมือซ้ายกลับไปอยู่ข้างลำตัวด้านซ้ายและอยู่ในท่าตรง (เมื่อได้ยืนคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้ผู้ถือธงหย่อนเข้าขวา)



ทำกึ่งซ้ายหัน



หย่อนคันธงลงจรดพื้น
ข้างนิ้วก้อยเท้าขวา



เมื่อได้ยืนคำบอก “ตามระเบียบ, พัก”
ให้ผู้ถือธงอยู่ในท่าตรงแล้วหย่อนเข้าขวา

รูปที่ ๙๖ การเลิกทำความเคารพด้วยท่าธง

๔. การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อได้ยินคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ – ตรง” ให้ผู้ถือธงอยู่ในท่าตรง และเมื่อได้ยินคำบอก “ลูกเสือ, กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ผู้ถือธงยกโคนคันธงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคันธงพึงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรองรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาชี้ขึ้นแสดงรหัส

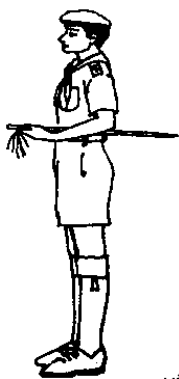


รูปที่ ๙๗ การกล่าวคำปฏิญาณของผู้ถือธง

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลงและนำคันธงไปอยู่ด้านขวาของลำตัว และอยู่ในท่าตรง (เมื่อได้ยินคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข้าขวา)

แนวปฏิบัติวิธีใช้ไม้ถือของผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับลูกเสือ(ยกเว้นประเภทลูกเสือสำรอง)

๑. วิธีถือไม้ถือในท่าปกติ ให้ยืนอยู่ในท่าตรงและหย่อนเข้าขวา ไม้ถือจะหนีบอยู่ระหว่างด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว โดยแขนซ้ายท่อนบนแนบขนานกับลำตัวหนีบไม้ถือไว้ แขนซ้ายท่อนล่างเหยียดตรงไปข้างหน้ามือซ้ายกำไม้ถือให้ฝ่ามือหงายขึ้น ห่างจากโคนไม้ถือประมาณ ๑ ฝ่ามือ ให้ไม้ถือขนานกับพื้น

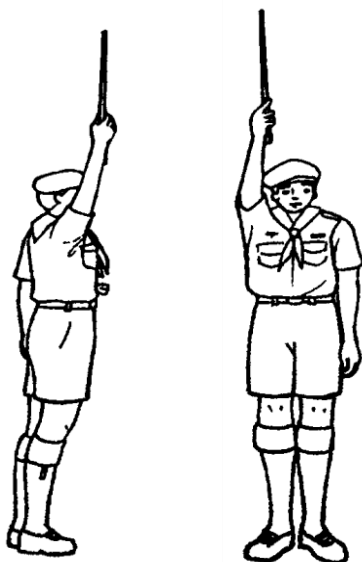


รูปที่ ๙๘ ท่าปกติ (ท่าตรงและหย่อนเข้าขวา)

๒. ท่าบ่าอาวุธ เป็นท่าที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ถือไม้ถือต้องปฏิบัติ ในกรณีที่มีคำบอกให้ลูกเสือแบกอาวุธ หรือก่อนที่จะทำการเคารพด้วยท้าววันทยาวุธ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “ลูกเสือ – ตรง” ให้

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือกระตุกเข้าขวาอยู่ในท่าตรง และเมื่อได้ยินคำบอก “ตรงหน้า, ระวัง” พอสิ้นคำบอกให้ผู้ถือไม้ถือทำท่าป่าอาวูธ ให้แบ่งเป็น ๓ จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่หนึ่ง ใช้มือขวาจับโคนไม้ถือโดยให้ฝ่ามือคว่ำลง ชักไม้ถือออกจากชอกแขนซ้ายกับลำตัว โดยให้แขนขวาเหยียดตรงไปข้างหน้าขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา



รูปที่ ๙๙ ท่าป่าอาวูธจังหวะที่ ๑

จังหวะที่สอง ลดมือขวาที่กำลังถือลงมาอยู่เสมอบาก ห่างจากปากประมาณ ๑ ฝ่ามือ (ไม้ถืออยู่ในแนวตั้งตรง) นิ้วหัวแม่มือขวาวางทับกับไม้ถืออยู่ด้านใน ส่วนนิ้วทั้งสี่กำลังถือเรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก



รูปที่ ๑๐๐ ท่าป่าอาวูธจังหวะที่ ๒

จังหวะที่สาม ลดมือขวาที่กำลังถือลงข้างลำตัวด้านขวามือ แขนเหยียดตรง ไม้ถืออยู่แนบในร่องไหล่ขวา ปลายไม้ถือชี้ขึ้นข้างบน นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านในชิดลำตัว นิ้วทั้ง ๔ เรียงชิดติดกันด้านนอก ไม้ถืออยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้



รูปที่ ๑๐๑ ท่าป่าอาวุธ จังหวะที่ ๓

๓. ท่าวันทยาอวุธ เมื่อได้ยินคำบอก “วันทยา-วุธ” ให้ยกมือขวาขึ้นมาเสมอปาก ห่างจากปาก ประมาณ ๑ ฝ่ามือ แล้วพาดปลายไม้ถ้อยลงไปข้างหน้าเฉียงลง ห่างจากพื้นประมาณ ๑ คืบ โดยให้แขนขวาเหยียดตรงอยู่ข้างขาขวา

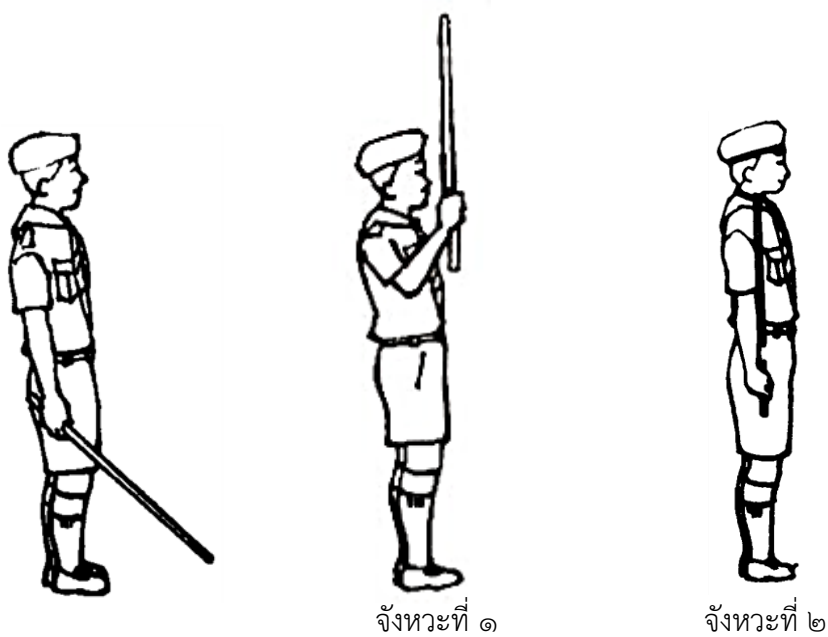


รูปที่ ๑๐๒ ท่าวันทยาอวุธ จังหวะที่ ๑



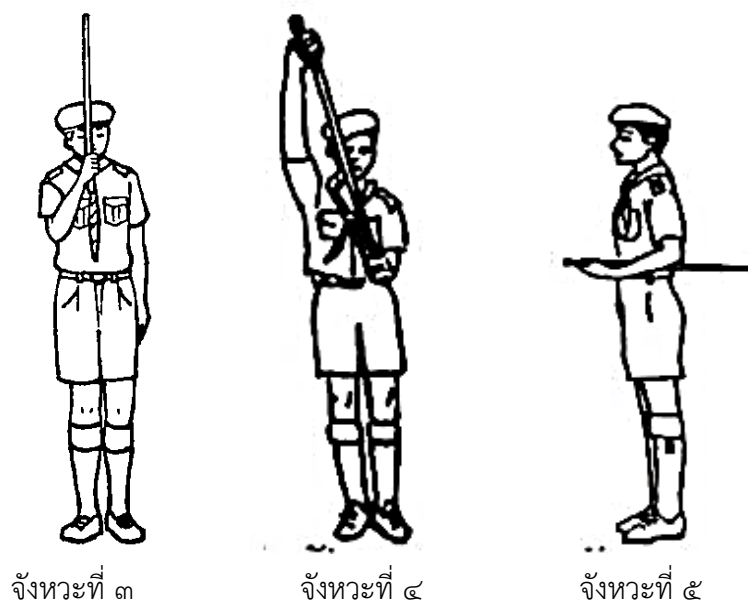
รูปที่ ๑๐๓ ท่าวันทยาอวุธ จังหวะที่ ๒

๔. ท่าเรียบอาวุธ เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบ” ให้ชูมือขวาที่ถือไม้ถ้อยขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกึ่งขวา ลดปลายไม้ถ้อยลงมาเสมอปาก แล้วนำไม้ถ้อยมาอยู่ในท่าป่าอาวุธ



รูปที่ ๑๐๔ ทำเรียบอาวุธ จังหวะที่ ๑ และจังหวะที่ ๒

เมื่ออยู่ในท่าป่าอาวุธแล้ว และได้ยินคำบอก “อาวุธ” ให้ชูไม้ถือเหนือศีรษะกึ่งทางขวาแล้วเอนปลายไม้ถือลง ยกมือซ้ายขึ้นมารับไม้ถือเหมือนในท่าปกติ โดยสอดไม้ถือลงในซอกแขนซ้ายระหว่างแขนซ้ายกับลำตัว ไม้ถือวางอยู่บนแขนซ้ายท่อนล่างที่งอขึ้นมารับจับไม้ถือลงมือขวา ลงมาทางด้านข้างลำตัวทางขวา อยู่ในท่าตรง



รูปที่ ๑๐๕ ทำเรียบอาวุธ (๕ จังหวะ)

แนวปฏิบัติของลูกเสือขณะอยู่กับที่



ท่าตรง



ท่าพักตามระเบียบ



ท่าวันทยาอวุธ



ท่าเรียบอาวุธ



ท่าแสดงรหัส
กล่าวทบทวนคำปฏิญาณ

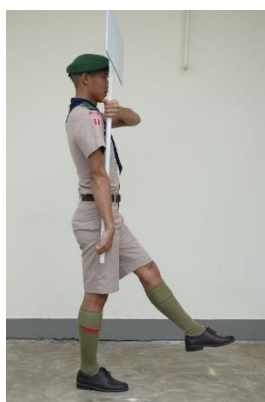
รูปที่ ๑๐๖ แนวปฏิบัติของลูกเสือขณะอยู่กับที่

แนวปฏิบัติของลูกเสือขณะเคลื่อนที่

ผู้แบกป้าย



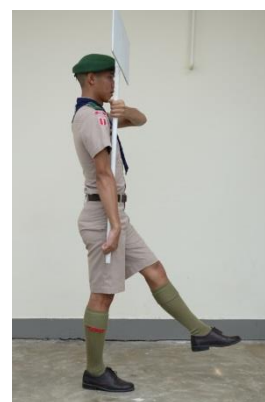
การแบกป้าย



การแบกป้าย
เดินสวนสนาม



ผู้แบกป้ายจะหันป้าย
ก่อนถึงธงที่ ๑
ประมาณ ๒๐ ก้าว



เมื่อผ่านธงที่ ๓
ให้หันป้ายกลับ
ตามปกติ

รูปที่ ๑๐๗ การเดินสวนสนามของผู้แบกป้าย

หมายเหตุ การเดินสวนสนามของผู้แบกป้าย ตาแลตรง

ผู้แบกธง



แบกธงขึ้นบ่าขวา



ออกเดินด้วยการเตะเท้าซ้าย
ปลายเท้าจุ่มสูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ
แกว่งแขนซ้าย



เมื่อถึงธงที่ ๑



เมื่อถึงธงที่ ๒



เมื่อผ่านธงที่ ๓

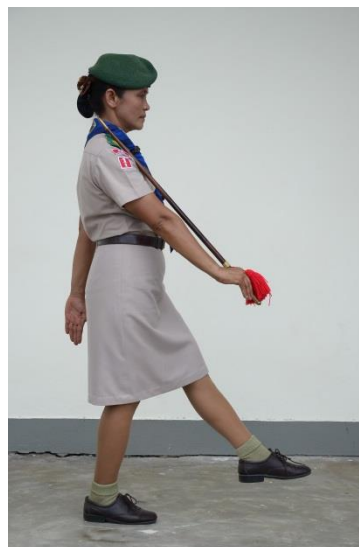
รูปที่ ๑๐๘ การเดินสวนสนามของผู้แบกธง

หมายเหตุ ขณะเดินสวนสนามแกว่งแขนซ้ายตลอด ตาแลตรง

ผู้กำกับลูกเสือ



ท่าแบกออาวุธ (บ่าอาวุธ)



ออกเดินด้วยการเตะเท้าซ้าย
ปลายเท้าจุ่มสูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ
แกว่งแขนทั้งสองข้าง



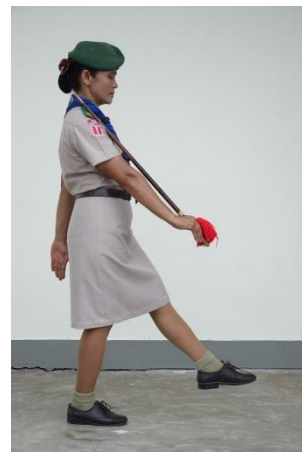
ถึงธงที่ ๑ ยกไม้ถือ
ขึ้นมาเสมอปาก แขน
ซ้ายยังคงแกว่งอยู่



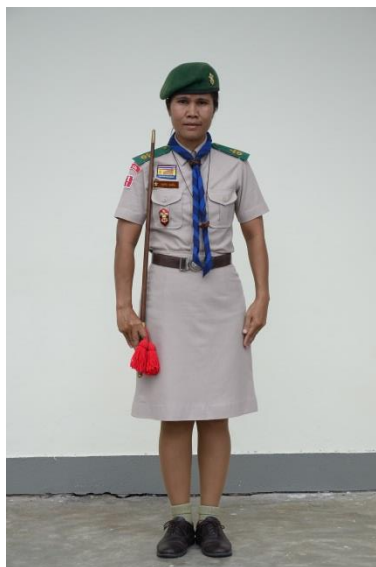
ถึงธงที่ ๒ ฟาดไม้ถือลงข้าง
ลำตัว ปลายไม้ถือเฉียงไป
ข้างหน้า และสะบัดหน้าไป
ทางขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง



เมื่อผ่านธงที่ ๓ ให้สะบัดหน้ากลับ
พร้อมกับยกไม้ถือขึ้นมาเสมอปาก
แล้วนำไม้ถือมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ
เดินแกว่งแขนทั้งสองข้างต่อไปตามปกติ



รองผู้กำกับลูกเสือ



ท่าแบกออาวุธ (ป่าอาวุธ)



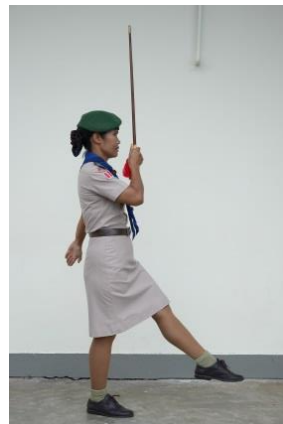
ออกเดินด้วยการเตะเท้าซ้าย
ปลายเท้าจุ่มสูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบ แกว่งแขนทั้งสองข้าง
และ เมื่อเดินลงสู่ที่ ๒ ให้ส่ง “เลี้ยวซ้าย”



เมื่อใกล้จะถึงธงที่ ๑
ให้หันหน้าไปทาง
ขวามือ “ระวัง” แล้ว
หันหน้ากลับมาพร้อมกับ
ยกไม้เท้าขึ้นมา
เสมอปาก ห่างจาก
ปากประมาณ ๑ ฝ่ามือ
แขนซ้ายยังคงแกว่งอยู่



ก่อนถึงธงที่ ๒ ประมาณ
สองก้าวให้บอก “แลขวา - ทำ”
(การบอกให้ตกเท้าขวาเสมอ)
ฟาดไม้เท้าลงข้างลำตัวพร้อมกับ
คำว่า “ทำ” สะบัดหน้าไป
ทางขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง



เมื่อผ่านธงที่ ๓ ให้เลิกทำความเคารพ
โดยสะบัดหน้ากลับ พร้อมกับยกไม้เท้า
ขึ้นมาเสมอปาก แล้วลดลงในท่าอาวุธ
และเดินสวนสนาม แกว่งแขนทั้งสองข้างต่อไป

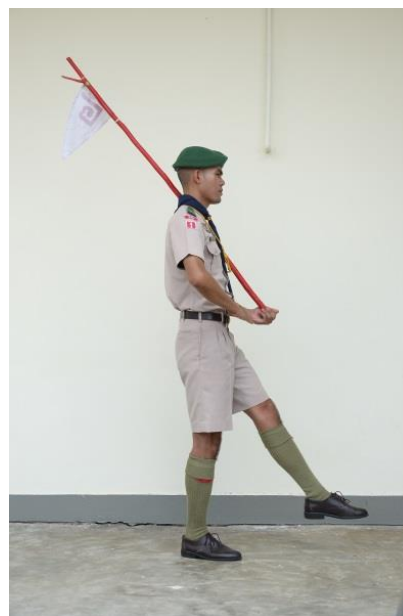


รูปที่ ๑๑๐ การเดินสวนสนามของรองผู้กำกับลูกเสือ

ลูกเสือ



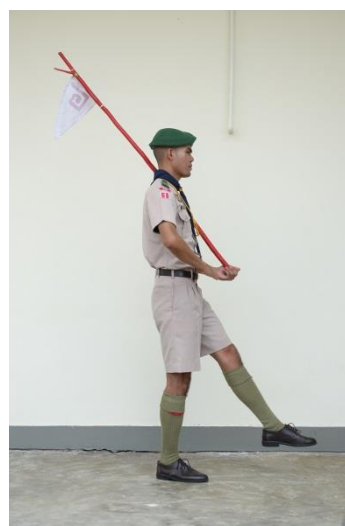
ท่าแบกอาวุธ

ออกเดินด้วยการเตะเท้าซ้ายปลายเท้าจุ่ม
สูงจากพื้นประมาณ ๑ คืบแกว่งแขนขวาตลอด

ก่อนถึงธงที่ ๑ เมื่อได้ยินรองผู้กำกับบอก “ระวัง” ให้แถวลูกเสือทั้งหมดเดินบเท้าอย่างเข้มแข็ง
พร้อมเพรียงกัน ก่อนถึงธงที่ ๒ เมื่อได้ยินรองผู้กำกับบอก “แลขวา - ทำ” ให้ลูกเสือทุกคนในแถวสะบัดหน้า
ไปทางขวา (ยกเว้นคนขวาสุดให้แลตรงตลอด) แขนขวายังคงแกว่งตลอด



ให้ลูกเสือสะบัดหน้าไปทางขวา
เมื่อได้ยินรองผู้กำกับลูกเสือ
บอก “แลขวา - ทำ”
(ยกเว้นคนขวาสุดให้แลตรง)



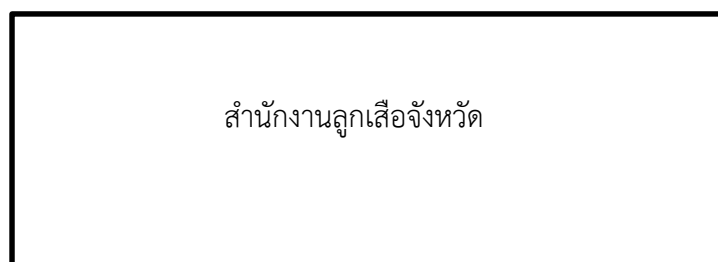
เมื่อผ่านธงที่ ๓ แถวลูกเสือดับไฟผ่านก่อน
ให้สะบัดหน้ากลับโดยพร้อมเพรียงกัน

ธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือประจำจังหวัด

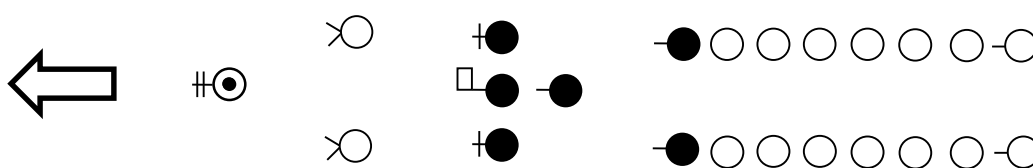
- ธงคณะลูกเสือแห่งชาติมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่พื้นธงกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๕๒ เซนติเมตร ตรงกลางของพื้นธงมีตราธรรมจักรสีเหลืองขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางยาว ๓๒ เซนติเมตร
- ธงลูกเสือประจำจังหวัด มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่พื้นธงกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร ตรงกลางของพื้นธงมีดวงกลมสีเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางยาว ๒๗ เซนติเมตร มีขอบรอบดวงกลมเป็นสีดำ ๒ รอบซ้อนกัน ขอบนอกกว้าง ๒ มิลลิเมตร ขอบในกว้าง ๑ มิลลิเมตร ระยะระหว่างขอบนอกกับขอบในห่างกัน ๒ มิลลิเมตร ตรงกลางของดวงกลมมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติ เป็นสีเหลือง และได้ตรานั้นให้มีชื่อจังหวัดเป็นอักษรสีดำ
- ธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือประจำจังหวัดตามปกติจะม้วนเก็บรักษาไว้ในถุงคลุมเสมอ โอกาสที่จะเปิดถุงและคลี่ธงออกนั้น มีดังนี้
 - ก. เมื่อธงประจำอยู่กับกองลูกเสือเกียรติยศสำหรับประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ องค์อุปถัมภ์ ของคณะลูกเสือแห่งชาติและรัชทายาท
 - ข. ในงานพิธีของลูกเสือ
 - เมื่อธงคณะลูกเสือแห่งชาติ และธงลูกเสือประจำจังหวัด ผ่านมากับขบวนลูกเสือสวนสนาม (งานลูกเสือในระดับประเทศ) ให้บรรดาผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือซึ่งอยู่ ณ บริเวณที่สวนสนามแสดงความเคารพ
 - กองลูกเสือเชิญธงคณะลูกเสือแห่งชาติ ธงลูกเสือประจำจังหวัดแสดงความเคารพถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ พระองค์เดียวเท่านั้น



หมายเหตุ ถ้าระยะทางไกล ก็ให้ใช้พาหนะนำไปส่งยังสถานที่จัดงานได้



ภาพที่ ๒



การจัดขบวนเชิญธงไป

๑. ผู้กำกับเชิญธง

๒. ลูกเสือถือแตรเดี่ยว ๒ คน

๓. เจ้าหน้าที่ประจำธง คือ นายหมู่ที่เยี่ยม ๑ คน เป็นผู้เชิญธง นายหมู่อีก ๑ คน เป็นผู้ช่วยผู้เชิญธง รองผู้กำกับลูกเสืออาวุโสอยู่ด้านขวาของผู้เชิญธง รองผู้กำกับลูกเสืออ่อนอาวุโสอยู่ด้านซ้ายของผู้เชิญธง

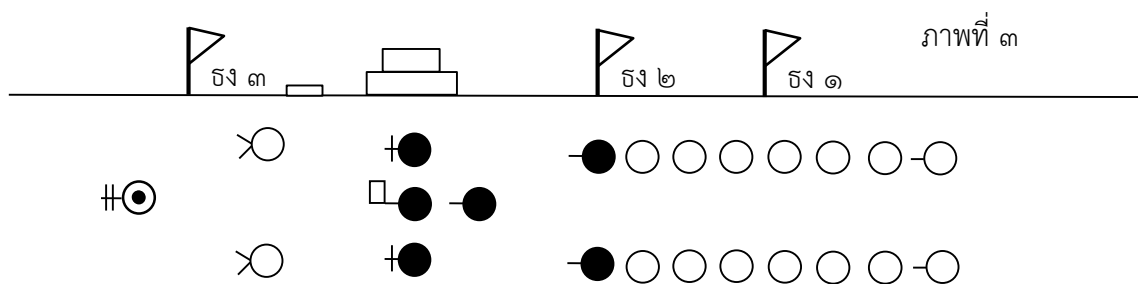
๔. กองลูกเสือเกียรติยศ จำนวน ๒ หมู่

กำหนดการ - ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเดินทางมาถึง ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอกลูกเสือทำความเคารพ (บรรเลงเพลงมหาฤกษ์) จบแล้วบอกพักตามระเบียบ

- เมื่อขบวนเชิญธง มายังสถานที่จัดงาน (วันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ) ให้ผู้บังคับขบวนสวนสนาม (ณ ที่จัดงาน) บอกลูกเสือทุกคนในสนามทำความเคารพธงลูกเสือประจำจังหวัด “ลูกเสือ – ตระกูล ทำความเคารพธงลูกเสือประจำจังหวัด ทางขวา, ระวัง วันทยา – วุธ” วงดุริยางค์ลูกเสือบรรเลงเพลงมหาชัย ๓ จบ

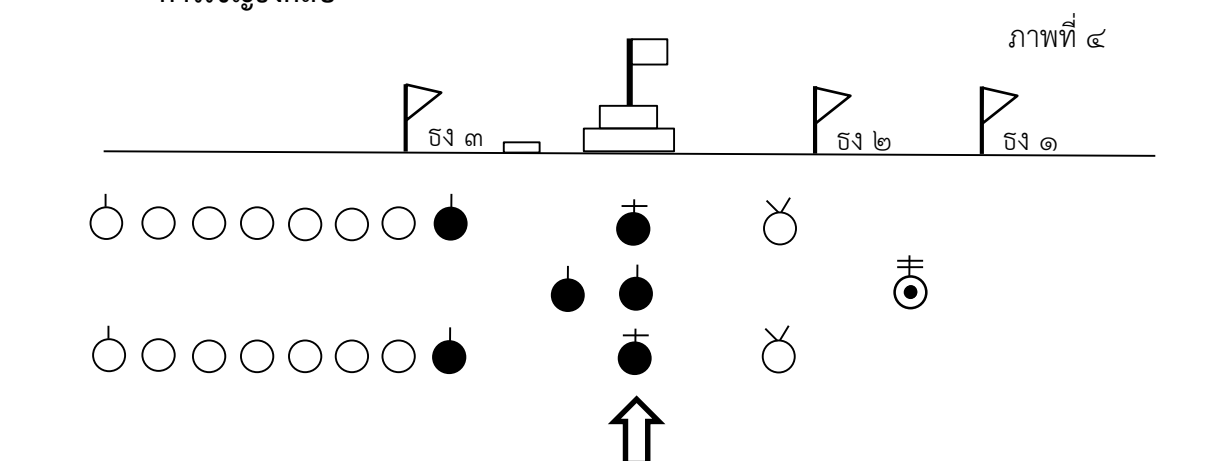
- ขบวนเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดเดินในท่าตะเข้เปลี่ยนเท้าสูง

- เมื่อจบเพลงมหาชัย ขบวนเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดจะอยู่ตรงกับที่ประดิษฐานธงลูกเสือประจำจังหวัดพอดี



- ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอกลูกเสือทุกคนในสนามเล็กทำความเคารพโดยบอก “เรียบ – อาวุธ” “ตามระเบียบ – พัก” ลูกเสือทุกคนในสนามอยู่ในท่าพักตามระเบียบ
- ผู้กำกับเชิญธงสังขบวนเชิญธง หันหน้าเข้าสู่ที่ประดิษฐานธงลูกเสือประจำจังหวัด จากนั้นบอก “ระวัง” รองผู้กำกับลูกเสืออาวุโสวิ่งไปอยู่ท้ายแถวกองลูกเสือเกียรติยศ รองผู้กำกับลูกเสืออ่อนอาวุโสขึ้นไปอยู่ด้านหน้านายหมู่ลูกเสือผู้เชิญธง ส่วนนายหมู่ลูกเสือ ผู้ช่วยผู้เชิญธง ให้ไปอยู่ด้านหลังนายหมู่ลูกเสือผู้เชิญธง ผู้กำกับเชิญธงบอกขบวนลูกเสือเชิญธง “ทั้งหมด – ตรง”
- รองผู้กำกับลูกเสืออ่อนอาวุโสบอก “ธง – หน้าเดิน” รองผู้กำกับลูกเสืออ่อนอาวุโสเดินนำ นายหมู่ลูกเสือผู้เชิญธง และนายหมู่ลูกเสือผู้ช่วยผู้เชิญธงเข้าไปยังที่ประดิษฐานธงลูกเสือประจำจังหวัด ในขณะเดียวกันผู้กำกับเชิญธงบอกขบวนเชิญธงทำความเคารพ “วันทยา – วุธ” เมื่อประดิษฐานธงลูกเสือประจำจังหวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้กำกับเชิญธงบอก “เรียบ – อาวุธ” และบอก “กอง - แยก” (ขบวนเชิญธงทั้งหมดแยกย้ายเข้าไปนั่งในปะรำพิธีที่ทางจังหวัดจัดไว้ให้)
- ต่อจากนั้นก็ดำเนินการตามกำหนดการที่กำหนดไว้ จนเสร็จพิธีการทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามของลูกเสือ ลูกเสือที่เดินสวนสนามจะกลับเข้าสู่ที่ตั้งในสนามตามเดิม

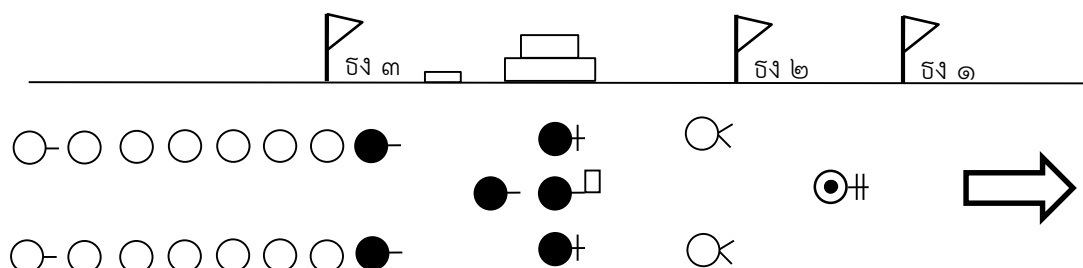
การเชิญธงกลับ



๑. ผู้กำกับเชิญธง ตั้งขบวนเชิญธง หันหน้าเข้าสู่ปะรำพิธี จากนั้นเจ้าหน้าที่ประจำธงลูกเสือประจำจังหวัดเข้าไปเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดออกมาจาก ณ ที่ประดิษฐาน ระหว่างที่เจ้าหน้าที่ประจำธงลูกเสือประจำจังหวัดเชิญธงออกมา ผู้กำกับเชิญธงสังขบวนเชิญธงทำความเคารพธงลูกเสือประจำจังหวัด แตรเดี่ยวเป่าเพลงคำนับ ๓ จบ

๒. จบเพลงค่านับ ๓ จบ ผู้กำกับเชิญธง บอก “เรียบ – อาวุธ” เจ้าหน้าที่ประจำธงลูกเสือประจำจังหวัดเข้าประจำที่ในขบวนเชิญธง ผู้กำกับเชิญธงบอกขบวนเชิญธง “ขวา – หัน” “แบก – อาวุธ”

ภาพที่ ๕



๓. ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอกลูกเสือทุกคนในสนามทำความเคารพธงลูกเสือประจำจังหวัด “ลูกเสือ – ตรง ทำความเคารพธงลูกเสือประจำจังหวัด ตรงหน้า – ระวัง, วันทยา – วุธ”
๔. วงดุริยางค์ลูกเสือบรรเลงเพลงมหาชัย ๓ จบ ขบวนเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดเดินออกจากสนามในท่าเดินเตาะเปลี่ยนเท้าสูง เมื่อจบเพลงมหาชัย ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่งเลิกทำความเคารพ ขบวนเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดเดินออกจากสนามในท่าเดินปกติต่อไปเพื่อเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัดกลับไปประดิษฐาน ณ สำนักงานลูกเสือจังหวัดตามเดิม
๕. ต่อจากนั้น ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอกลูกเสือทุกคนในสนามทำความเคารพเพื่อเชิญผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเดินทางกลับ
๖. ผู้บังคับบัญชาสวนสนามทำการนัดหมายลูกเสือในสนามแล้วสั่งให้แยกย้ายออกไปอย่างเป็นระเบียบ

การคลี่ถุงคลุมธงลูกเสือประจำจังหวัด

ธงลูกเสือประจำจังหวัดนั้น ตามปกติย่อมม้วนเก็บรักษาไว้ในถุงคลุมธงเสมอ โอกาสที่จะเปิดถุงคลุมธงมีดังนี้

๑. เมื่อธงประจำอยู่กับกองลูกเสือเกียรติยศ
๒. ในการตรวจพลสวนสนาม
๓. ในงานพิธีสำคัญของลูกเสือ

บทที่ ๘

ระเบียบว่าด้วยการจัดกองลูกเสือเกียรตินิยม

โดยที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เห็นสมควรที่จะได้วางระเบียบว่าด้วยการจัดกองลูกเสือเกียรตินิยม จึงได้วางระเบียบปฏิบัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดกองลูกเสือเกียรตินิยม พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. กองลูกเสือเกียรตินิยมประกอบด้วยลูกเสืออย่างน้อย ๒ หมู่ พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชาลูกเสือควบคุมอย่างน้อย ๒ คน และให้มีแตรเดี่ยวด้วย

ข้อ ๓. กองลูกเสือเกียรตินิยมจัดสำหรับ

๓.๑ พระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

๓.๒ องค์อุปถัมภ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

๓.๓ รัชทายาท

๓.๔ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๓.๕ ผู้ปฏิบัติพระราชภารกิจแทนพระองค์

๓.๖ สภานายก สภาลูกเสือแห่งชาติ

๓.๗ ประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

๓.๘ ศพผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตั้งแต่ชั้นผู้ตรวจการลูกเสือขึ้นไป กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภาลูกเสือแห่งชาติ กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น ที่เห็นสมควร

๓.๙ ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ หรือธงลูกเสือประจำจังหวัด

ข้อ ๔. การจัดกองลูกเสือเกียรตินิยม ให้จัดในโอกาส ต่อไปนี้

๔.๑ สำหรับพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ องค์อุปถัมภ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และรัชทายาท ให้จัดเมื่อเสด็จในงานพระราชพิธี รัฐพิธี งานพิธีของลูกเสือ หรือเสด็จประพาสต่างท้องถิ่น

๔.๒ สำหรับ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ให้จัดเช่นเดียวกับหมายเลข ๔.๑

๔.๓ สำหรับสภานายก สภาลูกเสือแห่งชาติและประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้จัดเมื่อไปในงานพิธีของลูกเสือ

๔.๔ สำหรับศพผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ให้จัดเมื่อเวลาเผาหรือฝัง แต่ให้จัดสำหรับศพผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งเสียชีวิตเนื่องจากกระทำผิดหรือประพฤติชั่ว

๔.๕ สำหรับธงคณะลูกเสือแห่งชาติ หรือธงลูกเสือประจำจังหวัด ให้จัดในเมื่อเชิญธง

ไปในงานพิธีและเชิญกลับ

ข้อ ๕. กองลูกเสือเกียรตินิยมสำหรับพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ องค์อุปถัมภ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและรัชทายาท ให้มีธงคณะลูกเสือแห่งชาติหรือธงลูกเสือประจำจังหวัดด้วย

ข้อ ๖. กองลูกเสือเกียรตินิยมให้แต่งเครื่องแบบลูกเสือ ลูกเสือถือไม้พลองหรือไม้ง่ามทุกคนตามประเภทของตน ส่วนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ๒ คน ที่ควบคุมให้มีไม้ถือ

ข้อ ๗. การจัดกองลูกเสือเกียรติยศสำหรับศพผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ให้พยายามจัดลูกเสือจากหน่วยสังกัดเดียวกับผู้เสียชีวิต หรือจากหน่วยสังกัดที่ผู้เสียชีวิตเคยบังคับบัญชา หรือเคยประจำมาก่อน

ข้อ ๘. กองลูกเสือเกียรติยศจัดสำหรับผู้ใด โดยปกติให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือกองเกียรติยศรายงานตัวต่อผู้นั้น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือกองเกียรติยศไม่ต้องรายงานตัวเมื่อกองลูกเสือเกียรติยศจัดสำหรับพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ องค์กรอุปถัมภ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในงานพระราชพิธี หรือรัฐพิธีต่างๆ ซึ่งมีหมายกำหนดการของสำนักพระราชวัง

ข้อ ๙. การที่จะจัดกองลูกเสือเกียรติยศในส่วนกลางให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต ในส่วนภูมิภาคนั้น ให้ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต ทั้งนี้ตามความเหมาะสม

บรรณานุกรม

กรมพลศึกษา กองการลูกเสือ. คู่มือผู้บังคับบัญชาลูกเสือ:กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.๒๕๔๑
กรมยุทธศึกษาทหารบก.วันคล้ายวันสถาปนากรมยุทธศึกษาทหารบก ครบรอบ ๑๐๑ ปี:๖ สิงหาคม
๒๕๓๖

กองทัพบก. คำสั่งกองทัพบกที่ ๖๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้คู่มือการฝึก
ในราชการ. คู่มือการฝึกว่าด้วยแบบฝึกบุคคลท่ามือเปล่า;กรุงเทพ.

กองทัพบก. คำสั่งกองทัพบกที่ ๗๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้คู่มือการฝึก
ในราชการ. คู่มือการฝึกว่าด้วยแบบฝึกบุคคลท่าอาวุธ;กรุงเทพ.

กองพลที่ ๑ รักษาพระองค์.แนวทางการปฏิบัติในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณและสวนสนามของทหารรักษา
พระองค์:๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๖.

กองดุริยางค์ทหารบก.เอกสารระเบียบและธรรมเนียมการใช้สัญญาณแตรเดี่ยวในเพลงและพิธี.มปพ.
ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดกองลูกเสือเกียรติยศ พ.ศ.๒๕๑๙.
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๙.

หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง.คู่มือนักศึกษาวิชาทหารราบ ชั้นปีที่ ๑ พ.ศ.๒๕๔๙.

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี:๒๕๖๑
สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.๒๕๕๑.

สมากรรมการกลางจัดงานลูกเสือแห่งชาติ(๒๕๐๘).คู่มือลูกเสือตรี.พิมพ์ครั้งที่ ๑๔,พระนคร:โรงพิมพ์คุรุสภา.
สวัสดิการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.รวมข้อปฏิบัติการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ กฎหมายว่าด้วย
ธงฉบับสมบูรณ์:สิงหาคม ๒๕๔๖

Boy Scout of America,Boy Scout Handbook:๑๙๑๐

The Ausstralian Scout,First step in Scouting:January ๑๙๓๑

The Boy Scout Assosiation,The Policy Organization and Rules: ๑ st August ๑๙๖๔

A Ladybird book,Scout: ๑๙๗๑

E.K. wade, ๒๗ Year with Baden – Powell : ๑๘๘๔

Lord Baden – Powell.The Wolf Cub’s Handbook: ๑๙๙๓

Robert Baden – Powell,Scouting for boy: ๑๙๙๙

The Scout Assosiation,The Cup Scout hand book:๒๐๐๐

ภาคผนวก

ไม้ถือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ตัวไม้มีลักษณะกลม เส้นผ่าศูนย์กลางหัวไม้ ๑.๘ เซนติเมตร กลางไม้ ๑.๕ เซนติเมตร ปลายไม้ ๑.๒ เซนติเมตร ยาว ๗๕ เซนติเมตร ที่หัวไม้และปลายไม้ให้มีปลอกทองเหลืองหุ้มทางด้านหัวไม้ยาว ๖ เซนติเมตร ด้านปลายไม้ยาว ๔ เซนติเมตร จากหัวไม้ลงมา ๑๒ เซนติเมตร ให้มีฟู่ ๒ ฟู่ ผูกติดอยู่กับไม้ และจากหัวไม้ลงมา ๑๖ เซนติเมตร ให้มีปลอกทองเหลืองเป็นตราคณะลูกเสือแห่งชาติหุ้มอยู่

ไม้ถือให้เป็นสีน้ำตาลแก่

ลักษณะฟู่ของไม้ถือ

เป็นด้ายหรือไหมพรม สีตามประเภทของลูกเสือหรือตำแหน่งของลูกเสือถักเป็นเชือกผูกติดกับไม้ถือ ปลายเชือกยาวข้างละ ๖ ซม. ต่อจากปลายเชือก แต่ละข้างทำเป็นฟู่ยาวข้างละ ๗ ซม. ขนาดโตพอสมควร

- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ เชือกและฟู่เป็นสีเขียว
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เชือกและฟู่เป็นสีแดง
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิสามัญ เชือกและฟู่เป็นสีแสด
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้นผู้ตรวจการลูกเสือสังกัดสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เชือก และฟู่เป็นสีม่วง
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้นผู้ตรวจการลูกเสือสังกัดสำนักงานลูกเสือจังหวัด เชือกสีม่วง ฟู่ข้างหนึ่งสีม่วง อีกข้างหนึ่งสีเหลือง
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้นผู้ตรวจการลูกเสือสังกัดสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่ เชือกสีม่วง ฟู่ข้างหนึ่งสีม่วง อีกข้างหนึ่งสีแสด

(ลูกเสือสำรองไม่มีอาวุธ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสำรองไม่มีไม้ถือ)

ธงประจำกองลูกเสือ เนตรนารี

ธงประจำกองลูกเสือสำรอง

ทำด้วยผ้าสีเหลือง ขนาด ๙๐ x ๖๐ ซม. มีครุยสีเขียวยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตรา คณะลูกเสือแห่งชาติขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ไตรราบอกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเขียว ขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองลูกเสือสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ไตรราบอกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ทำด้วยผ้าสีแดงเข้ม ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ไตรราบอกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองลูกเสือวิสามัญ

ทำด้วยผ้าสีขาบ ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลืองขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ไตรราบอกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองเนตรนารีสำรอง

ทำด้วยผ้าสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๖๐ ซม. มีครุยสีเขียวยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเขียว ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ได้ตราบอกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดาสีเขียว ขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองเนตรนารีสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ได้ตราบอกชื่อกลุ่มหรือกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดาสีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ได้ตราบอกชื่อกลุ่มหรือกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดาสีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

ธงประจำกองเนตรนารีวิสามัญ

ทำด้วยผ้าสีขาว ขนาด ๑๒๐ x ๘๐ ซม. มีครุยสีเหลืองยาว ๘ ซม. สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด ๔๐ x ๒๕ ซม. ได้ตราบอกชื่อกลุ่มหรือกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดาสีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิระสีเงิน

อาวุธประจำตัวลูกเสือ เนตรนารี

ไม้พลองสำหรับลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ไม้พลองให้มีลักษณะกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ ซม. ยาว ๑๕๐ ซม. ได้หัวพลอง ลงมา ๒๐ ซม. ให้เจาะรูร้อยเชือกสำหรับรวมกระโจมได้ ได้รูเจาะร้อยเชือกลงมาอีก ๕ ซม. ให้ขีดเครื่องหมายเป็นเครื่องหมายมาตราเมตริกให้อ่านได้ทุกเซนติเมตรจนถึง ๗๕ ซม.

ไม้ง่ามสำหรับลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญ

ทำด้วยไม้ (ที่มีความแกร่งและเหนียวพอสมควร) เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๓/๔ นิ้ว ปลายไม้ง่ามทั้ง ๒ ง่าม ยาวประมาณ ๒ - ๓ นิ้ว ลักษณะของไม้ง่ามค่อนข้างตรง (ไม่คดงอมากเกินไป) ความสูงของไม้ง่ามให้รองง่ามอยู่พอดีกับร่องไหล่ของผู้ถือโดยประมาณ

ตารางฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิหาระเบียบแถวลูกเสือ
ระหว่างวันที่

ณ

วันที่ ๑ ของการฝึกอบรม

เวลา	๐๗.๓๐ น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาถึง
		- รายงานตัว ลงทะเบียน
	๐๘.๓๐ น.	จัดหมู่ / ปฐมนิเทศ
	๐๙.๑๕ น.	ซักซ้อมพิธีเปิด
	๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดในห้องประชุม
		- ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
		- ถวายสักการะพระบรมรูป ร.๖
		- ถวายราชสดุดี
		- กล่าวรายงาน
		- ประธานกล่าวปราศรัยและเปิดการฝึกอบรม
		- ถ่ายภาพ (ถ้ามี)
		พิธีเปิดรอบเสาธง
		- ซักธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง
		- ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวต้อนรับ
	๑๐.๓๐ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๐.๔๕ น.	ผู้อำนวยการฝึกอบรมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
		- วิธีดำเนินการฝึกอบรม และแนะนำคณะวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม
	๑๑.๔๕ น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าที่พัก
	๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหาร
	๑๓.๐๐ น.	ความมุ่งหมายของการฝึกระเบียบแถวลูกเสือ
		- การจัดกำลัง
		- อาวุธประจำตัว
		- สัญลักษณ์ต่าง ๆ
		- การวิเคราะห์ศัพท์
	๑๕.๐๐ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๕.๑๕ น.	การดำเนินการฝึกระเบียบแถวลูกเสือ
		- กำหนดการฝึก

		- การเตรียมการ - ผู้รับผิดชอบ - ขั้นตอนการฝึก - ทบทวนการฝึก
๑๖.๐๐ น.		วิธีสั่งการ - คำบอก (คำบอกแบ่ง คำบอกเป็นคำ ๆ คำบอกรวด คำบอกผสม) - ทำสัญญาณ (แขนและมือ) - แตร นกหวีด - คำสั่งด้วยปากหรือเขียน
๑๗.๐๐ น.		พัก ประชุมคณะวิทยากร
๑๘.๐๐ น.		ซักธงลง รับประทานอาหาร
๑๙.๐๐ น.		พิธีการในวันสำคัญทางลูกเสือ
๒๑.๐๐ น.		สวดมนต์ สรรเสริญพระบารมี
วันที่ ๒ ของการฝึกอบรม		
เวลา	๐๕.๐๐ น.	ตื่น ทำความสะอาด
	๐๕.๓๐ น.	กายบริหาร
	๐๖.๑๕ น.	พัก รับประทานอาหาร
	๐๘.๐๐ น.	ประชุมรอบเสาธง
	๐๙.๐๐ น.	การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า (บรรยาย สาธิต แยกฝึกเป็นหมู่ ทบทวนทั้งกอง)
		- ท่าตรง - ท่าพัก - ท่าเคารพอยู่กับที่ - ท่าหันอยู่กับที่ - ท่าเดิน, หยุด - ท่าเปลี่ยนเท้า - ท่าก้าวทางข้าง - ท่าก้าวถอยหลัง - ท่าหันเวลาเดิน - ท่าวิ่ง, หยุด - ท่าหันในเวลาวิ่ง - ท่าถอดหมวก, สวมหมวก - การถวายราชสดุดี - การถอดหมวกเพื่อสวดมนต์ – สงบนิ่ง

		- ทำหมอบ , ลูก (พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม ในเวลา)
๑๒.๐๐ น.		รับประทานอาหาร
๑๓.๐๐ น.		การฝึกบุคคลทำอาวุธ (บรรยาย สาธิต แยกฝึกเป็นหมู่ รวมทบทวนทั้งกอง)
		- ทำตรง
		- ทำพัก
		- ทำวันทยอาวุธ, เรียบอาวุธ
		- ทำแบกอาวุธ, เรียบอาวุธ
		- ทำเดิน, ทำหัน, ทำหยุด
		- ทำคอนอาวุธ, ทำเฉียงอาวุธ
		- ทำเคราฟ (เคราฟพอยู่กับที่)
		- ทำเคราฟ (ขณะเดิน)
		- ทำรวมอาวุธและขยายอาวุธ
		- ทำหมอบ, ลูก (พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม ในเวลา)
๑๖.๐๐ น.		- ทำอาวุธป้องกันตัว
		- แทะงไกล
		- แทะงไกล้
		- แทะงเสย
		- ทำรุก, รับ (บรรยาย สาธิต แยกฝึกเป็นหมู่ รวมทบทวนทั้งกอง)
๑๗.๐๐ น.		พัก ประชุมคณะวิทยากร
๑๘.๐๐ น.		ซักธงลง รับประทานอาหาร
๑๙.๐๐ น.		เครื่องหมายตำแหน่งและโอกาสในการแต่งเครื่องแบบ
๒๐.๐๐ น.		การจัดกองลูกเสือเกียรติยศ
๒๑.๐๐ น.		สวดมนต์ สรรเสริญพระบารมี

วันที่ ๓ ของการฝึกอบรม

เวลา	๐๕.๐๐ น.	ตื่น ทำความสะอาด
	๐๕.๓๐ น.	กายบริหาร
	๐๖.๑๕ น.	พัก รับประทานอาหาร

	๐๘.๐๐ น.	ประชุมรอบเสาธง
	๐๙.๐๐ น.	การใช้ไม้ถือ
	๑๐.๐๐ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๐.๑๕ น.	การสวนสนาม (ขณะปฏิบัติอยู่กับที่)
	๑๒.๑๕ น.	รับประทานอาหาร
	๑๓.๐๐ น.	สาธิตเดินสวนสนามของลูกเสือ
	๑๔.๑๕ น.	การเรียกแถวของลูกเสือสากล
	๑๕.๓๐ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๕.๔๕ น.	การประชุมกองลูกเสือ (๕ ขั้นตอน)
	๑๗.๐๐ น.	พัก ประชุมคณะวิทยากร
	๑๘.๐๐ น.	ซักธงลง รับประทานอาหาร
	๑๙.๐๐ น.	การชุมนุมรอบกองไฟ หรืองานเลี้ยงสังสรรค์
	๒๑.๐๐ น.	สวดมนต์ สรรเสริญพระบารมี
วันที่ ๔ ของการฝึกอบรม		
เวลา	๐๕.๐๐ น.	ตื่น ทำความสะอาด
	๐๕.๓๐ น.	กายบริหาร
	๐๖.๑๕ น.	พัก รับประทานอาหาร
	๐๘.๐๐ น.	ประชุมรอบเสาธง - เก็บสิ่งของส่งคืน
	๐๙.๐๐ น.	ทดสอบเป็นรายบุคคล
	๑๐.๐๐ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๐.๑๕ น.	ทดสอบรายบุคคล (ต่อ)
	๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหาร
	๑๓.๐๐ น.	สรุป / ประเมินผล
	๑๔.๐๐ น.	อภิปราย ซักถาม
	๑๔.๑๕ น.	พัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม
	๑๕.๐๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม - ผู้แทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมกล่าวแสดงความรู้สึก - ผู้อำนวยการฝึกอบรมประกาศผลการฝึกอบรม - มอบวุฒิบัตร และเข็มเครื่องหมาย - ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวปราศรัยและกล่าวปิดการฝึกอบรม - ทบทวนคำปฏิญาณ

พิธีปิดรอบเสาชิง

- สวดมนต์ สงบนิ่ง ชักธงลง
- สามัคคีชุมนุม
- จับมือลา

เดินทางกลับ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประดับเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ

.....

เพื่อให้การประดับเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ ของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาการระเบียบแถวลูกเสือ ตามหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ

๑. ลักษณะเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ

ทำด้วยโลหะรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร มีพื้นสีน้ำเงิน และขอบริมสีทอง มีคำว่าระเบียบแถวลูกเสือสีทองอยู่ด้านล่าง เนื้อข้อความด้านซ้าย มีเครื่องหมายลูกเสือแห่งชาติสีทอง เนื้อข้อความค่อนไปทางขวามีรูปลูกเสือ เดินแถวแบกอาวุธสีทอง

๒. การประดับเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ

ให้ประดับเข็มเครื่องหมายระเบียบแถวลูกเสือ ที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋າได้ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย หลักเกณฑ์การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๖

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(นายคงศักดิ์ เจริญรักษ์)

ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

คำศัพท์ภาษาอังกฤษคำบอกแบบฝึกบุคคลท่ามือเปล่า
(Drill Without Weapon)

“fall in”	“แถว” หรือ “เข้าแถว”
“Right, Dress”	“จัดแถว”
“Ready, Front”	“นิ่ง”
“Attention”	“ตรง”หรือ “แถว – ตรง”
“At ease”	“พัก”
“Parade, rest”	“ตามระเบียบ,พัก”
“Rest”	“ตามสบาย,พัก”
“Split”	“แยก”
“Fall out”	“พักแถว”
“Dismissed”	“เลิกแถว”
“Salute”	“วันทยหัตถ์”
“Present, Salute”	“ตรงหน้า,วันทยหัตถ์”
“Eyes right, Salute”	“ทางขวา, วันทยหัตถ์”
“Eyes left, Salute”	“ทางซ้าย, วันทยหัตถ์”
“Order, arms”	“มือลง”
“Eyes, present”	“แล – ตรง”
“Eyes, right”	“แลขวา – ทำ”
“Eyes, left”	“แลซ้าย – ทำ”
“Right, face”	“ขวา – หัน”
“Left, face”	“ซ้าย – หัน”
“About, face”	“กลับหลัง – หัน”

“Right...step,march”	“ก้าวทางขวา...ก้าว,ทำ”
“Left... step,march”	“ก้าวทางซ้าย...ก้าว,ทำ”
“Backward... step,march”	“ก้าวถอยหลัง...ก้าว,ทำ”
“Foreward... step,march”	“ก้าวข้างหน้า...ก้าว,ทำ”
“Take off your hat”	“ถอดหมวก”
“Put on your hat”	“สวมหมวก”
“Prayers”	“สวดมนต์”
“Calm”	“สงบนิ่ง”
“In place double time,march”	“ซอย – เเท้า” (ซอยเท้าเมื่ออยู่กับที่)
“forward,march”	“หน้า – เดิน”
“Parade,halt”	“แถว – หยุด”
“Mark time,march”	“ซอย – เเท้า” (ซอยเท้าจากการเดิน)
“Double time,march”	“วิ่ง,หน้า – วิ่ง”
“Count,off”	“นับก้าว”
“Right Flank,march”	“ขวา – หัน” (ขณะเดิน)
“Left Flank,march”	“ซ้าย – หัน” (ขณะเดิน)
“Rear Flank,march”	“กลับหลัง – หัน” (ขณะเดิน)
“Crouch”	“หมอบ”
“Rise”	“ลุก”

คำศัพท์ภาษาอังกฤษคำบอกแบบฝึกบุคคลท่าอาวุธ

(Drill with weapons)

“To present,arms”	“วันทยา – วุธ” หรือ “ตรงหน้า,วันทยา – วุธ”
“To right, arms”	“ทางขวา,วันทยา – วุธ”
“To left, arms”	“ทางซ้าย,วันทยา – วุธ”
“Order,arms”	“เรียบ – อาวุธ”
“Port,arms”	“เฉียง,อาวุธ”
“Weapon”	“คอน,อาวุธ”
“Shoulder,arms”	“แบก – อาวุธ”
“Drop,weapons”	“วางอาวุธ”
“Pickup,weapons”	“หยิบอาวุธ”
“Combing,weapons”	“รวมอาวุธ”
“Expending, weapons”	“ขยายอาวุธ”
“Prepare to stab”	“เตรียมแทง”
“Stab far thrust”	“แทงไกล – แทง”
“Stab near thrust”	“แทงใกล้ – แทง”
“Stab upward thrust”	“แทงเสย – แทง”
“Stab...don’t pull back, thrust”	“แทง...อย่าเพิ่งชักอาวุธกลับ – แทง”
“Cover”	“บังตัว”

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

- | | |
|------------------------------|---|
| ๑. นายโอฬาร เก่งรักษัสัตว์ | ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน |
| ๒. ว่าที่ร้อยโทณัฏฐ์ ยุวยุทธ | ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ |
| ๓. นางธัญมน ยุวยุทธ | ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ |

คณะทำงาน

- | | |
|-----------------------------|--------------------------|
| ๑. นายอำนาจ สายฉลาด | ประธานคณะทำงาน |
| ๒. นายสุรัตน์ สร้อยกระจ่าง | รองประธานคณะทำงาน |
| ๓. นางสาวเปล่งศรี ปั่นพล | คณะทำงาน |
| ๔. นายทองปลิว ฉิมพัต | คณะทำงาน |
| ๕. พันเอกสุเทพ อ้วนแก้ว | คณะทำงาน |
| ๖. นายสมพงษ์ ม่วงปรางนา | คณะทำงาน |
| ๗. นางชุติมา ม่วงปรางนา | คณะทำงาน |
| ๘. นางสาววัฒนา ธรรมประภาส | คณะทำงาน |
| ๙. นางสาวณภัทร กุลจิตติธร | คณะทำงาน |
| ๑๐. นางสุธินี ขาวอ่อน | คณะทำงาน |
| ๑๑. นายพิชาน แหยมเจริญ | คณะทำงาน |
| ๑๒. นายลิขิต ปั่นแววงาม | คณะทำงาน |
| ๑๓. นายเอกพันธ์ ชูแก้ว | คณะทำงาน |
| ๑๔. นางสาวสุพิชญา อาภาวสิน | คณะทำงาน |
| ๑๕. นางชุติมา กมฺุฑะรัตน์ | เลขานุการคณะทำงาน |
| ๑๖. นางสาวรัตน์ พยัคฆ์พันธ์ | ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน |
| ๑๗. นางสาวศิริฐา กรวาทิน | ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน |
| ๑๘. นายสมบุญ วัฒนมงคลสุข | ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน |

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ